

Alla oleva dokumentti on digitaalisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien ja dokumenttien tiedot

Dokumentti

Tilinpäätös 2023.pdf

Tiedosto

27a17b64a164e6cc51eeb9c16de83fdff9bb492c551a6a55eda3fc0e50bd47c6e93a
67486529557f40884a8cccacd7ea2fe52e8eb868c8b652c3da8383f2bc40

Tarkistesumma

Allekirjoittajat

Petteri Huuskonen

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

26.3.2024

Päivämäärä

Kimmo Karkoinen

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

27.3.2024

Päivämäärä

Markus Kristian Ylis-Junttila

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

26.3.2024

Päivämäärä

Sanna Johanna Kylänpää

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

26.3.2024

Päivämäärä

Hanna Maria Silvaani

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

27.3.2024

Päivämäärä

Juha Mika Petteri Vilola

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

27.3.2024

Päivämäärä

Tuula Hannele Toivonen

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

27.3.2024

Päivämäärä

Nina Maria Arvo

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti
Allekirjoitustapa: Genericoidc

26.3.2024

Päivämäärä

Jouko Kalervo Suominen

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti
Allekirjoitustapa: Genericoidc

26.3.2024

Päivämäärä

Anne Marita Mäkisalo

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti
Allekirjoitustapa: Genericoidc

26.3.2024

Päivämäärä

Aappo Kontu

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti
Allekirjoitustapa: Genericoidc

26.3.2024

Päivämäärä

Carita Karoliina Maisila

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti
Allekirjoitustapa: Genericoidc

27.3.2024

Päivämäärä

Dokumenttien aitouden varmentaminen

Prosessin luontihetkellä kaikista allekirjoitukseen liitetyistä dokumenteista on laskettu tarkistesumma SHA-512 algoritmilla. Varmennuslinkki ohjaa sivulle jossa voitte selvittää onko hallussanne oleva dokumentti sama joka prosessiin on alun perin liitetty ja se jonka olette allekirjoittaneet.

<https://turva.mynamaki.fi/verify.cgi?link=pxj27blzOhHVxkZ7yoY48rGiOhw1ijefhKJotLKta9I2H7WYtm>

MYNÄMÄEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2023

Kunnanhallitus 23.5.2024 § 72
Kunnanvaltuusto 24.6.2024 § 28

SISÄLLYS

1	TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	5
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
1.2.1	Kokouksiin osallistuminen	10
1.2.2	Esteellisyydet ja jääväykset.....	14
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	17
1.3.1.	Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2023	17
1.3.2.	Varsinais-Suomen maakunnan kehitys	23
1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	24
1.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	29
1.6	Kunnan henkilöstö	32
1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	34
1.8	Ympäristötekijät	36
1.9	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	37
1.10	Vuoden 2023 toiminnan arviointi.....	41
1.11	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	46
1.11.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	46
1.11.2	Toiminnan rahoitus	47
1.12	Rahoitusasema ja sen muutokset	48
1.13	Kokonaistulot ja -menot.....	49
1.14	Kuntakonsernin toiminta ja talous	50
1.14.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	50
1.14.2	Konsernin toiminnan ohjaus	50
1.14.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	51
1.14.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	51
1.14.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	53
1.14.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	54
1.15	Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	57
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	58
2.1	Keskushallinto.....	58
2.2	Kasvatus- ja sivistyslautakunta.....	65
2.3	Tekninen lautakunta.....	79
2.4	Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu.....	85
2.5	Investointiosan toteutumisvertailu	87

	2.6 Rahoitusosan toteutumisvertailu	89
	2.7 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	90
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	91
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	99
	4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	99
	4.2 Tuloslaskelman liitetiedot.....	100
	4.3 Taseen liitetiedot	105
	4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	111
	4.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	112
	4.6 Eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat.....	113
5	TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	118
6	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITESARJOISTA	120
7	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	121

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Mynämäen vuosi 2023 oli toiminnan ja tapahtumien täyteinen. Kuntalaisten aktiivisuus, tapahtumat, toiveet ja uudet ideat ovat värittäneet vuotta merkittävällä tavalla.

Yhteiskunnallisesti vuosi 2023 oli historiallinen ja erityinen. Vuoden alusta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Muutos on merkittävä kuntien historiassa ja muovaa uudelleen kuntin roolia paikallisina toimijoina.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden alusta ja uuden organisaation toiminnan käynnistys vaati myös kunnissa työtä ja tehtävien uudelleenjärjestelyä. Kuntien ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö on rakentunut vuoden kuluessa aluksi terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen yhdyspintatyön käynnistämällä ja loppuvuoteen tultaessa tiivistyvällä yhteistyöllä koskien esim. palveluverkkoa ja kunnilta hyvinvointialueelle vuokrattuja tiloja.

Hyvinvointialueuudistuksen toteutuminen on tarkoittanut myös pitkäaikaisen Paras-puitelain velvoittamana perustetun Kuntayhtymä Akselin purkamista ja siihen liittyviä järjestelyitä. Kuntayhtymän purkaminen on vaikuttanut myös kunnan talouteen ja valitettavasti viimeisimpien ohjeistusten mukaiset kirjaamistavat painavat Mynämäen kunnan vuoden 2023 tuloksen miinukselle.

Henkilöstön näkökulmasta vuoden 2023 aikana Mynämäen kunnassa koettiin useita muutoksia. Heti vuoden alussa työssään aloitti uusi tekninen johtaja Jaakko Kurvinen. Useiden henkilövaihdosten jälkeen teknisen toimen toimintaa on vakiinnutettu vuoden aikana ja uusia hyviä käytäntöjä on otettu käyttöön henkilöstön hyvällä yhteistyöllä. Kunnanjohtaja Seija Österberg jäi eläkevuosia edeltävälle vuosilomalle maaliskuun alussa ja hallintojohtaja Marja Kärkkäinen hoiti oman toimensa ohella ansiokkaasti kunnanjohtajan tehtävää, kunnes pääsin toukokuun lopulla aloittamaan työt Mynämäen kunnassa. Syksyllä päätettiin uudistaa kunnan organisaatio siten, että kunnanhallituksen alaisuuteen perustettiin uusi elinvoiman tulosalue ja elinvoimatyö nostettiin kunnan toiminnan keskiöön. Aiemman yritysasiamiehen jäätyä eläkkeelle vuoden lopussa rekrytoitiin uudelle tulosalueelle elinvoimajohtaja, josta tulisi myös kunnan johtoryhmän jäsen.

Talouden näkökulmasta vuosi 2023 oli Mynämäessä tiukka ja tulevat vuodet näyttävät entistä haastavammilta. Kunnan taloutta heikensivät yleinen hintatason nousu, korkotason nousu, kunta-alan palkkaratkaisu ja hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset kuntien talouteen.

Merkittävimpinä kaavoitushankkeina vuoden aikana ovat olleet Kolsa-Juvansuon tuulivoimaosayleiskaava sekä keskustan asemakaavan muutos tiettyjen kortteleiden osalta. Keskustan asemakaavan muutokseen tähtäävän kaavoitusprosessin kuluessa on käyty tiivistä vuoropuhelua kaava-alueen osallisten, kuntalaisten ja viranomaisten kanssa. Tavoitteena on saada kaava valmiiksi ja vahvistettua kesään 2024 mennessä. Kaava mahdollistaisi keskusta-alueen kehittämisen kaupan ja asumisen palveluiden osalta. Kaavamuutos turvaa myös uimahallipalveluiden säilymisen nykyisellä paikallaan.

Kolsa-Juvansuon tuulivoimaosayleiskaavan kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan lokakuussa 2023. Kaava ei ole valituksesta johtuen vielä saanut lainvoimaa. Lisäksi kunnanhallitus hyväksyi syksyllä 2024 kaavoitussopimuksen, jonka perusteella Saartennokan alueelle valmistellaan uutta tuulivoimaosayleiskaavaa. Tämän kaavahankkeen alustavia viranomaisneuvotteluita on käyty loppuvuodesta 2023 ja prosessi jatkuu vuoden 2024 aikana.

Investoinneista merkittävimpanä oli edellisiltä vuosilta jatkuva Laurin yhtenäiskoulun saneeraus. Alakoulun osalta työ saatiin valmiiksi vuoden 2023 kesällä siten, että lapset pääsivät palaamaan

remontoituun kouluun syyslukukauden alusta lukien. Myös keittiö- ja ruokalatilat ovat valmistuneet jo aiemmin. Syyslukukauden alusta remontti on jatkunut saumattomasti seuraaviin vaiheisiin ja yläkoulun puolelle. Kouluremontin aiemmat vaiheet ovat ylittäneet budjetin merkittäväällä tavalla, mutta vuoden 2023 osuudessa pysyttiin budjetissa ja aikataulussa. Tavoitteena on, että remontti valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä, lukuunottamatta viimeistä vaihetta, joka koskee erityisesti Laurin koulun liikuntasalia ja jonka laajuutta vielä puntaroidaan ennen päätöksentekoa.

Kunnassa toteutettiin vuonna 2023 toista kertaa asukasbudjetointia. Osallistuvassa budjetoinnissa kuntalaiset saivat ensin ehdottaa varatulle 10.000 euron määrärahalle käyttökohdetta ja seuraavassa vaiheessa äänestää toteuttamiskelpoisista ehdotuksista suosikkiaan. Vuonna 2023 osallistuvan budjetoinnin määräraha käytettiin Aarlahden uimarannan kunnostustöihin.

Väestön ikärakenne muodostaa Mynämäen väestökehityksessä haasteen. Vuoden lopussa asukasluku oli 7534, mikä on vain 5 asukasta vähemmän kuin vuosi sitten. Vuoden 2023 aikana syntyi 61 uutta pientä mynämäkeläistä. Mynämäen väestönmuutos on ollut luonnollisesta väestökehityksestä johtuen aiempina vuosina melko negatiivinen, esimerkiksi vuonna 2022 väestö väheni 55 asukkaalla. Vuoden 2023 aikana negatiivinen väestönmuutos on selkeästi taittunut.

Muuttoliikkeen jarruna toimii tällä hetkellä sopivien asuntojen puute ja uudelle asuntorakentamiselle olisikin kova tarve. Valitettavasti rakennusalan haasteet aiheuttavat sen, että tarvittavaa kaan rakentamista ei lähde liikkeelle. Ongelma on valtakunnallinen ja näkyy Mynämäessä myös siinä, että uusia omakotitontteja myytiin vuoden aikana vain kolme ja rakennuslupia uusille omakotitaloille myönnettiin poikkeuksellisesti vuoden aikana vain viisi.

Vuoden 2023 taloutta haastoi erityisesti hyvinvointialueuudistus ja sen vaikutukset kuntatalouteen. Mynämäen kunnan vuoden 2023 vuosikate on 1.549.632 € ja tilikauden tulos alijäämäinen - 501.191 euroa.

Kunta on investoinut viime vuosina voimakkaasti, jonka seurauksena niin lainanhoitokulut kuin korkokulutkin ovat korkealla tasolla. Vuoden 2023 lopussa lainamäärä oli 42.189.110 euroa eli 5.599 euroa /asukas, mikä on huomattavasti maan keskiarvon yläpuolella.

Vuoden 2023 investoinnit olivat yhteensä 4.140.950 euroa. Investointien myötä myös suunnitelman mukaisten poistojen määrä on lisääntynyt ja ne olivat vuonna 2023 2.054.308 euroa. Poistot kasvoivat vuoden 2023 aikana 17,6 % pääasiassa Laurin koulun peruskorjauksen etenemisen vuoksi.

Ensimmäiset kuukaudet Mynämäen kunnan palveluksessa ovat työn, toiminnan ja kohtaamisten täyteisiä. On ollut ilo päästä työskentelemään Mynämäkeläisten parissa ja alueemme parhaaksi. Työtä on osoittautunut olevan niin paljon, että ihan kaikkea ajattelemaani en ole vielä ehtinyt tehdä, mutta monella saralla olemme päässeet jo hyvään alkuun.

Mynämäessä on valtavan paljon elämän sykettä, innostuneita kuntalaisia, aktiivisia yhdistyksiä, menestyviä yrityksiä, runsaasti palveluita, monipuolisia tapahtumia, persoonallisia kyliä ja osavia työntekijöitä. Mynämäki kiinnostaa, innostaa ja herättää intohimoja. Yhdessä tehden meillä on kaikki mahdollisuudet menestyä myös tulevaisuudessa!

Carita Maisila
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuuston jäsenet toimikaudella 1.8.2021–31.5.2025

Pj	Ylis-Junttila Markus, PS (31.5.2023 asti) Juha Vanhanen, KOK (1.6.2023 alkaen)
I vpj	Syren Jouni, KESK
II vpj	Myllymäki Pekka, KESK
III vpj	Kontu Aappo, KESK (31.5.2023 asti) Mika Hurme (1.6.2023 alkaen)

Puheenjohtajiston toimikausi on kaksi vuotta eli vuodet 1.8.2021–31.5.2023.

Jäsenet	Aerikkala Kalle, VIHR Alatalo Juuso, SDP (23.1.2023 asti) Arvo Nina, SDP Haapanen Hely, SDP (23.1.2023 alkaen) Hannula Seppo, PS Hurme Mika, PS (31.5.2023 asti) Huuskonen Petteri, KESK Hyrsky-Heikkilä Anna-Liisa, KESK Ilvonen Anni, VIHR Jaakkola Marianne, KOK Järvi Kirsi, KESK Karkoinen Kimmo, PS Karppinen Anita, KESK Kauppila Jani, PS Keppola Kai, VAS Kontu Aappo, KESK (1.6.2023 alkaen) Kylänpää Sanna, KESK Laitinen Taina, KD Lehtonen Aarne, KESK Lehtonen Esko, KOK Maisila Päivi, KESK Markkanen Veronika, SDP Mäkisalo Anne, KOK Numminen Lauri, VAS Salin Markus, Valta kuuluu kansalle (17.4.2023 asti), Yhteinen Mynämäki (17.4.2023 alkaen) Salminen Patrik, Yhteinen Mynämäki Setälä Marko, KOK Silvaani Hanna, KESK Suominen Jouko, KOK Toivonen Tuula, SDP Vanhanen Juha, KOK (31.5.2023 asti) Vilola Mika, KESK Vuorio Ari, SDP Ylis-Junttila Markus, PS (1.6.2023 alkaen)
---------	---

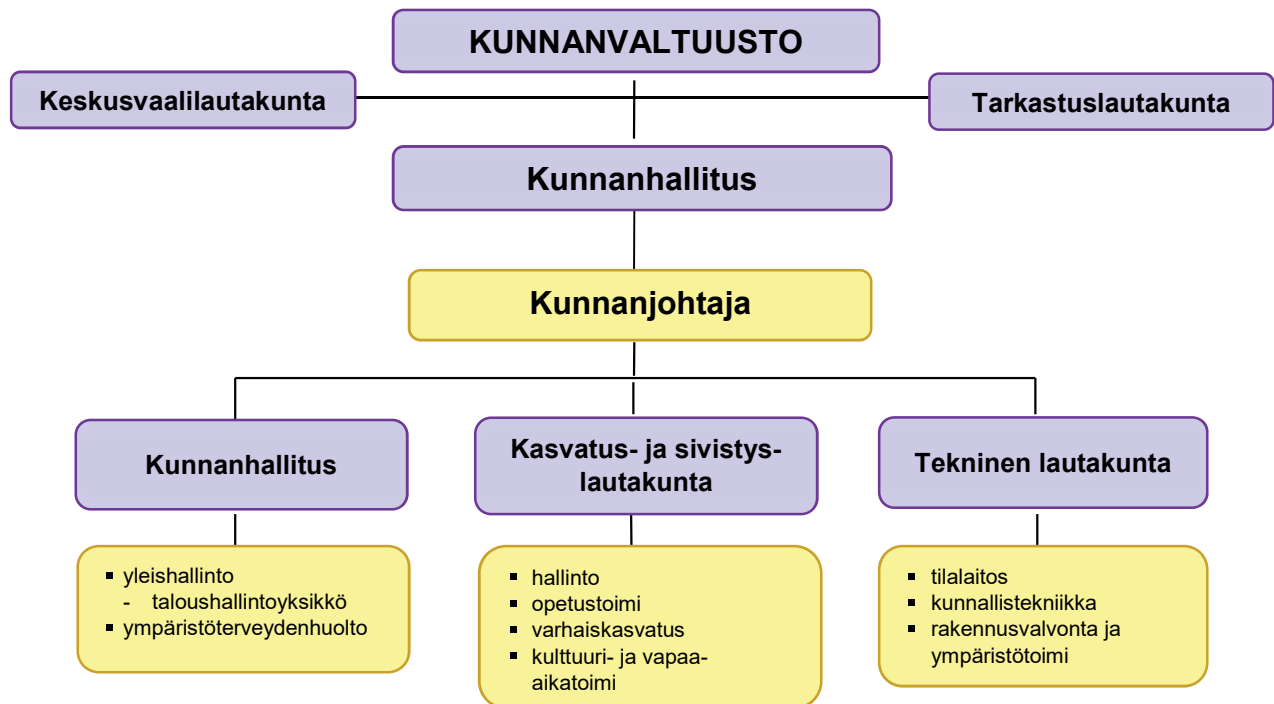
Kunnanhallituksen jäsenet 1.8.2021–31.5.2023

Pj	Maisila Päivi, KESK
I vpj	Vanhanen Juha, KOK
II vpj	Alatalo Juuso, SDP (23.1.2023 asti) Toivonen Tuula (23.1.2023 alkaen)
III vpj	Karkoinen Kimmo, PS
Jäsenet	Arvo Nina (23.1.2023 alkaen) Hurme Mika, PS Huuskonen Petteri, KESK Kylänpää Sanna, KESK Silvaani Hanna, KESK Toivonen Tuula, SDP (23.1.2023 asti) Vilola Mika, KESK Vänni Hanna, KOK

Kunnanhallituksen jäsenet 1.6.2023–31.5.2025

Pj	Huuskonen Petteri, KESK
I vpj	Ylis-Junttila Markus, PS
II vpj	Toivonen Tuula, SDP
III vpj	Silvaani Hanna, KESK
Jäsenet	Arvo Nina, SDP Karkoinen Kimmo, PS Kontu Aappo, KESK Kylänpää Sanna, KESK Mäkisalo Anne, KOK Suominen Jouko, KOK Vilola Mika, KESK

Kunnan organisaatio koostuu kunnanvaltuustosta, kunnanhallituksesta ja neljästä lautakunnasta.

Tilivelvollisia ovat toimielinten (pl. valtuusto) jäsenet, toimielinten esittelijät sekä tulosalueiden ja tulosyksiköiden päälliköt.

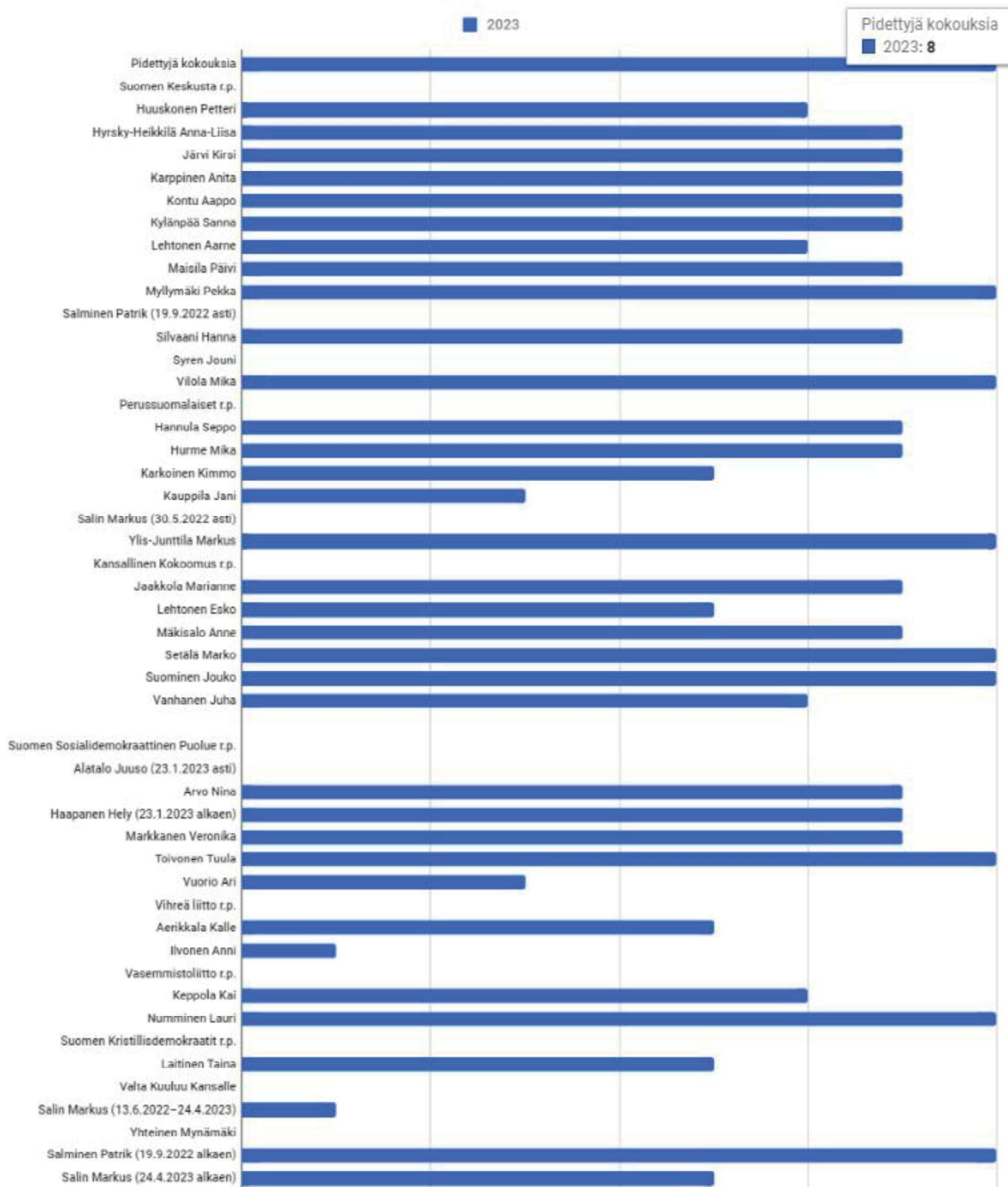
Osastot ja osastopäälliköt

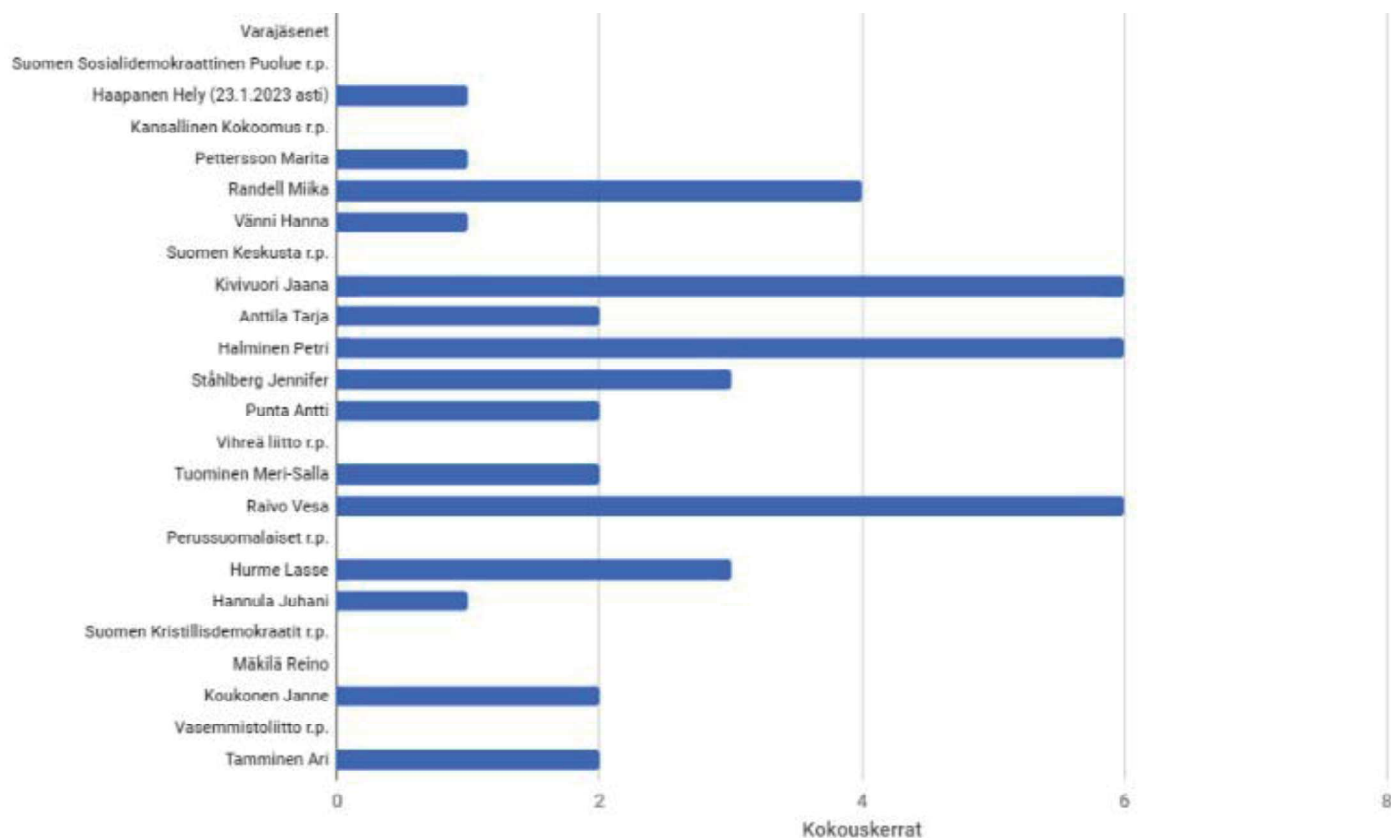
Toimiala	Osasto	Osastopäällikkö
Keskushallinto	Hallinto-osasto	Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
Sivistystoimi	Sivistysosasto	Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka
Tekninen toimi	Tekninen osasto	Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen

Vuoden 2024 alusta voimaan tulleen hallintosäännön mukaan osastot ovat toimialoja ja osastopäälliköt toimialajohtajia.

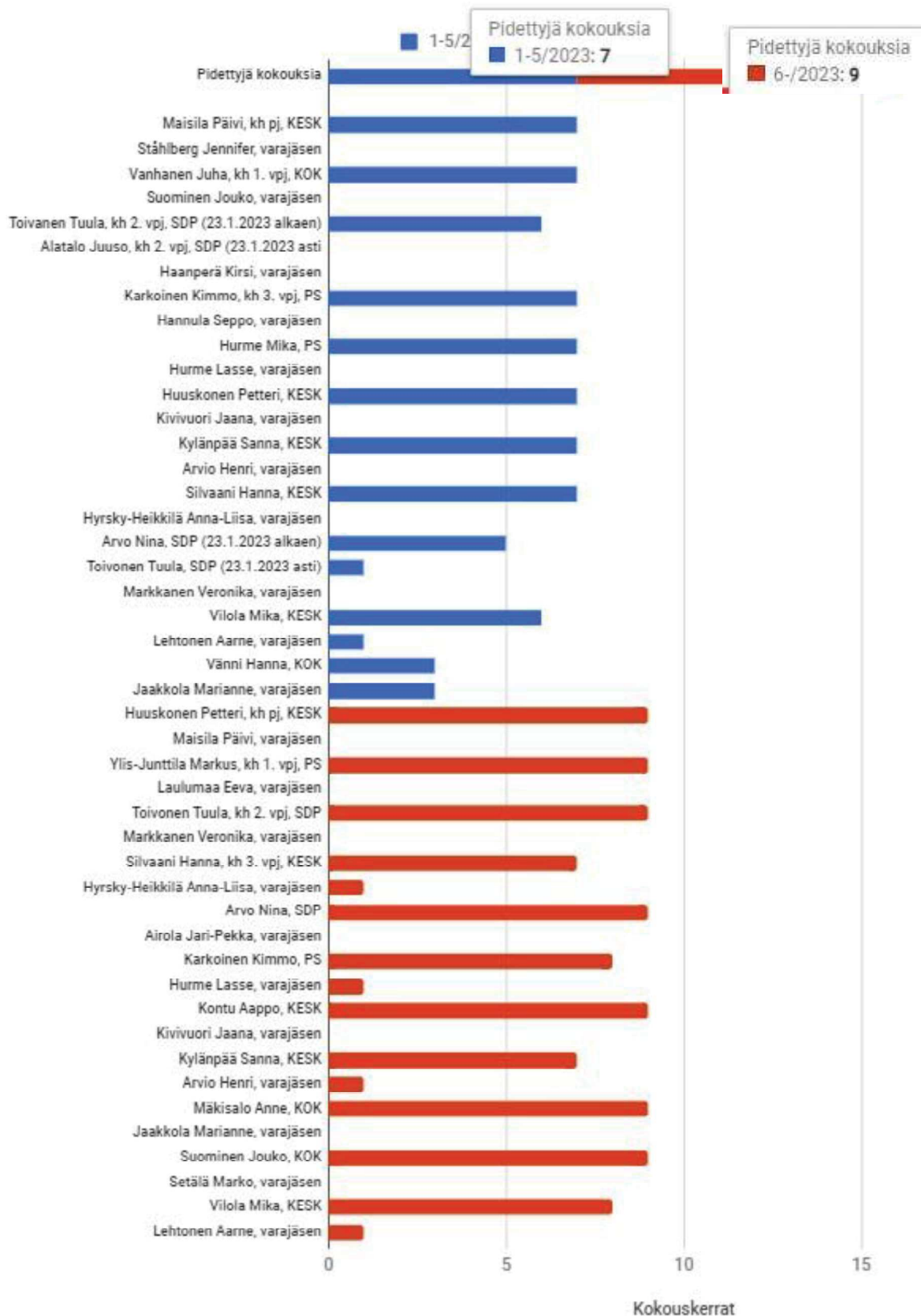
1.2.1 Kokouksiin osallistuminen

Kunnanvaltuuston kokoukset 2023

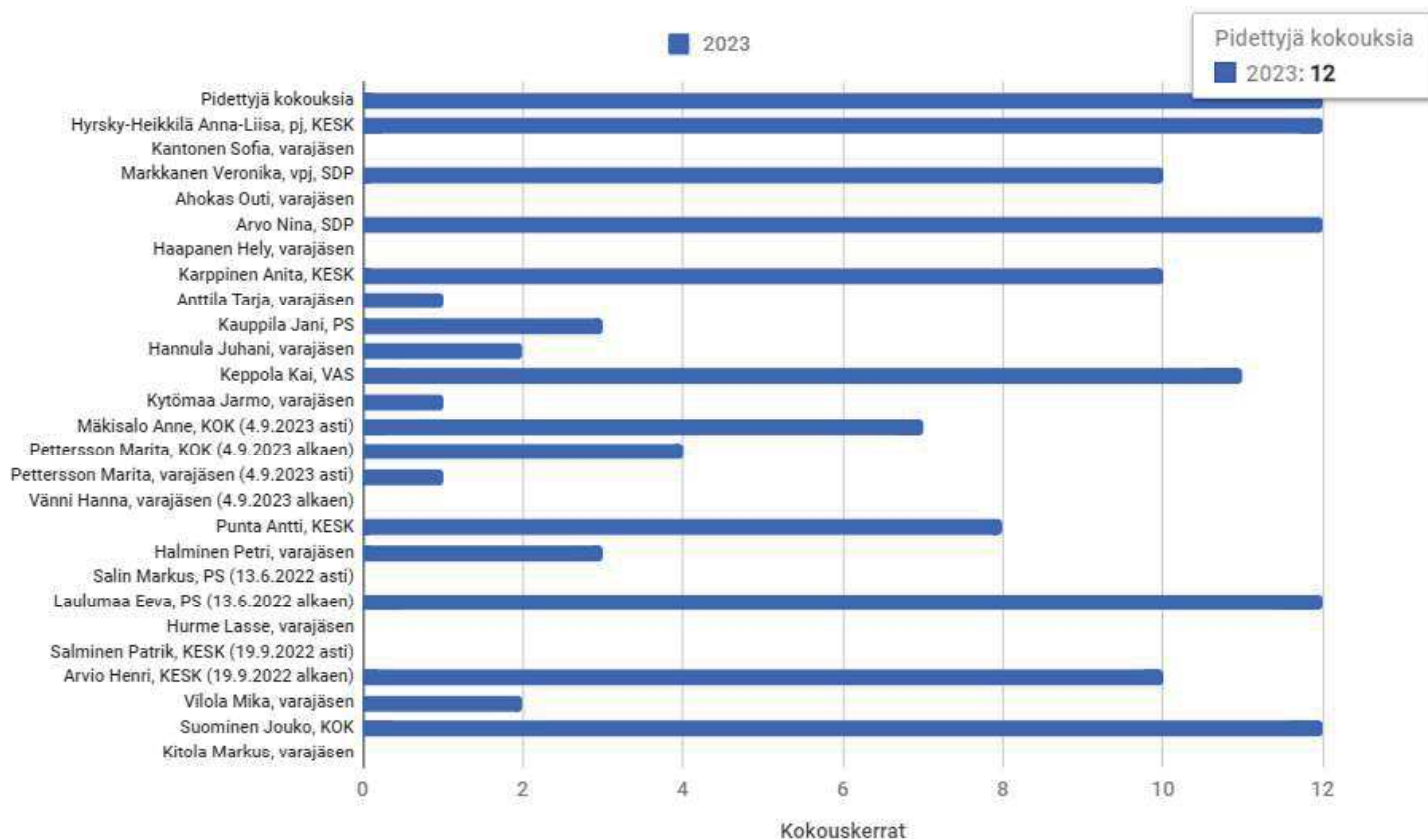

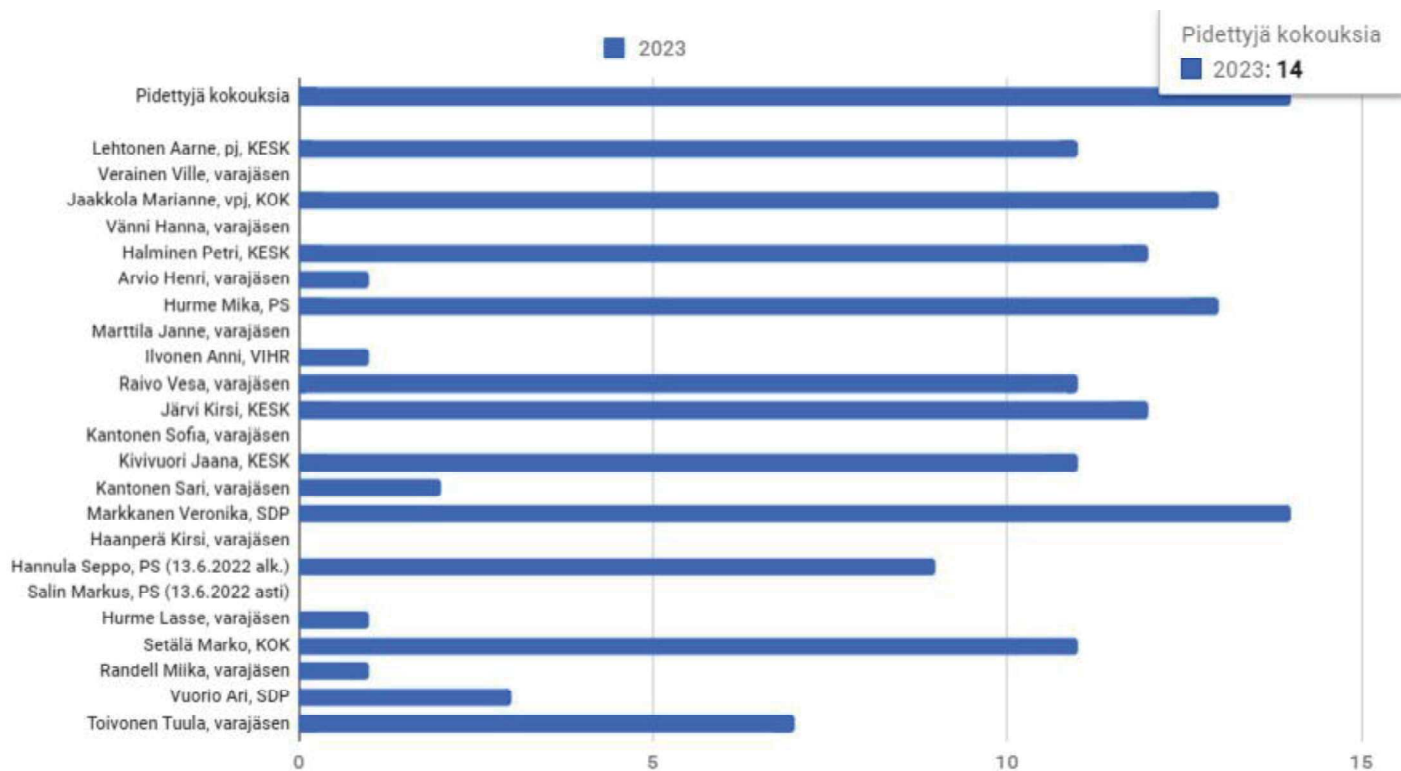
Kunnanhallituksen kokoukset 2023

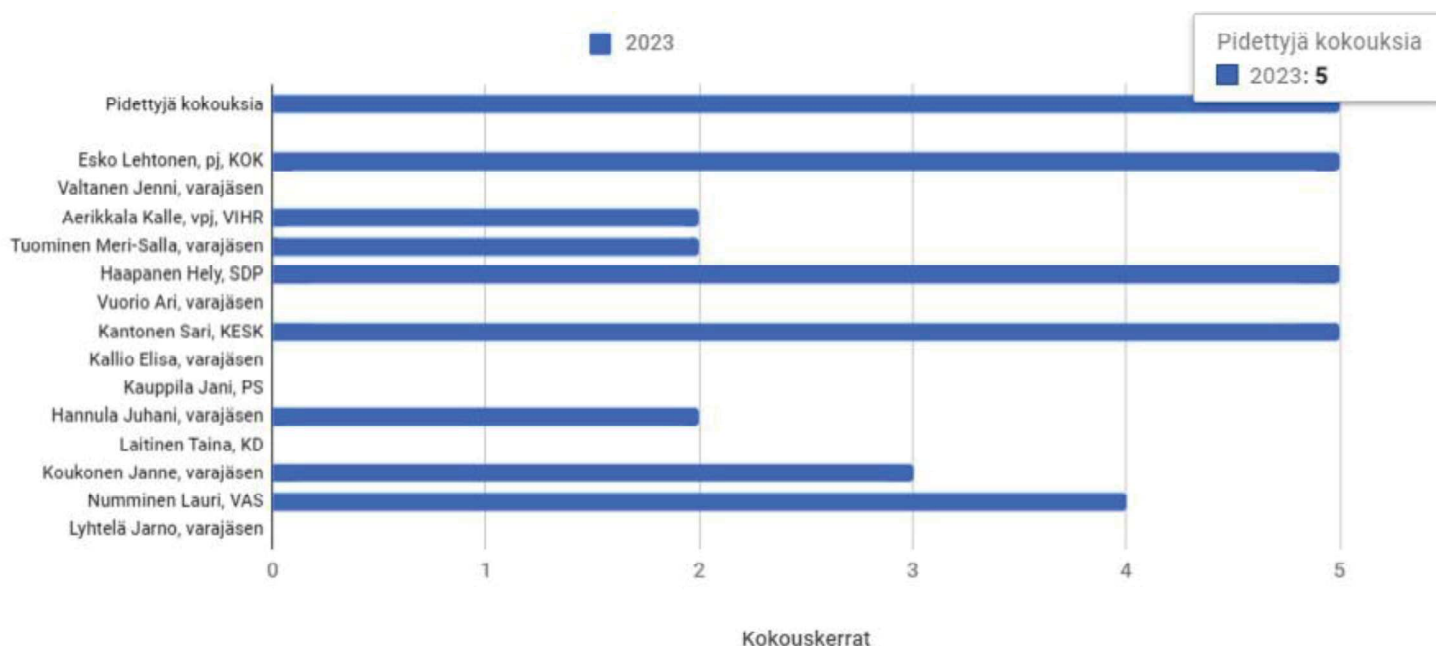
Kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokoukset 2023

Teknisen lautakunnan kokoukset 2023

Tarkastuslautakunnan kokoukset 2023

1.2.2 Esteellisyydet ja jääväykset

Kunnanhallitus

16.1.2023 § 10	Omavelkaisen takauksen myöntäminen Mynämäen Palvelutalosaatiö Tainiolalle Tuula Toivonen ja Juha Vanhanen (yhteisöjäävi)
30.1.2023 § 34	Kunnanvaltuuston kokouksen 23.1.2023 päätösten täytäntöönpano Päivi Maisila (osallisuusjäävi)
30.1.2023 § 42	Kunnanhallituksen päätöksen 16.1.2023 § 22 korjaaminen (hallintolain 51 §) Päivi Maisila (osallisuusjäävi)
13.2.2023 § 48	Lainanmaksuaikataulun muutos Kimmo Karkoinen (yhteisöjäävi)
17.4.2023 § 100	Keskustan asemakaavan muutos kortteleissa 181, 500 ja 1201 Juha Vanhanen (intressijäävi), Aappo Kontu (yhteisöjäävi) ja Markus Ylis-Junttila (yhteisöjäävi)
17.4.2023 § 110	Suunnattu maksuton osakeanti Turun seudun puhdistamo Oy:n yhtiösopimuksen 23.12.2022 mukaisen osakkaiden osakeomistuksen tarkastuksen toteuttamiseksi Hanna Silvaani (yhteisöjäävi)
17.4.2023 § 111	Turun seudun puhdistamo Oy:n kevätyhtiökokous 28.4.2023 Hanna Silvaani (yhteisöjäävi)

17.4.2023 § 112	Vakka-Suomen Media Osuuskunnan varsinainen osuuskunnan kokous 27.4.2023 Markus Ylis-Junttila (yhteisöjäävi)
17.4.2023 § 113	As Oy Mynämäen Augustanrivin varsinainen yhtiökokous 4.5.2023 Aappo Kontu (yhteisöjäävi)
8.5.2023 § 120	Laurin koulun saneeraus ja keskuskeittiön rakentaminen, 3. vaiheen aikataulun muuttaminen ja lisämääräraha vuoden 2023 talousarvion investointiosaan Petteri Huuskonen (palvelussuhdejäävi)
14.8.2023 § 185	Eron myöntäminen kasvatus- ja sivistyslautakunnan jäsenyydestä Anne Mäkisalo (osallisuusjäävi)
28.8.2023 § 202	Liittyminen Turun Seudun Vesi Oy:öön Anne Mäkisalo ja Kimmo Karkoinen (yhteisöjäävi)
2.10.2023 § 236	Lausunto Varsinais-Suomen liiton alustavasta talousarviosta vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmaluonnoksesta 2025–2026 Markus Ylis-Junttila (yhteisöjäävi)
2.10.2023 § 241	Mynämäen Palvelutalosaatiö Tainiolan hallituksen jäsenten ja varajäsenten nimeäminen vuosiksi 2024–2026 Tuula Toivonen ja Juha Vanhanen (yhteisöjäävi)
16.10.2023 § 252	Elinvoimapalvelujen organisaatiomuutos Anne Mäkisalo, Aappo Kontu ja Markus Ylis-Junttila (yhteisöjäävi)
6.11.2023 § 267	Konserniohje Mynämäen YritysVoima Oy:lle Anne Mäkisalo, Markus Ylis-Junttila ja Aappo Kontu (yhteisöjäävi)
6.11.2023 § 268	Omavelkaisen takauksen myöntäminen Mynämäen Vesihuolto Oy:n lainalle Anne Mäkisalo ja Kimmo Karkoinen (yhteisöjäävi)
27.11.2023 § 293	Mynämäen kunnan ja Mynämäen YritysVoima Oy:n välinen palvelumyynnisopimus Anne Mäkisalo, Markus Ylis-Junttila ja Aappo Kontu (yhteisöjäävi)
18.12.2023 § 324	Keskustan asemakaavan muutos kortteleissa 181, 500 ja 1201 Markus Ylis-Junttila ja Aappo Kontu (yhteisöjäävi)
18.12.2023 § 325	Mynämäen Vesihuolto Oy:n ja Mynämäen kunnan välisen luottosopimuksen koron vahvistaminen vuosille 2024–2025 Kimmo Karkoinen (yhteisöjäävi)
18.12.2023 § 331	Avustuksen myöntäminen Palvelutalosaatiö Tainiolalle Tuula Toivonen (yhteisöjäävi)

Kunnanvaltuusto

- 22.5.2023 § 26 Laurin koulun saneeraus ja keuhkokeittiön rakentaminen, 3. vaiheen aikataulun muuttaminen ja lisämääräraha vuoden 2023 talousarvion investointiosaan
Petteri Huuskonen (palvelussuhdejäävi)

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

- 21.3.2023 § 26 Kulttuuritoimen avustukset 2023
Anne Mäkisalo (yhteisöjäävi)
- 21.3.2023 § 28 Nuorisotoimen avustukset 2023
Anne Mäkisalo (yhteisöjäävi)
- 13.6.2023 § 71 Vuoden Laurin 2023 valinta
Antti Punta (intressijäävi)

Tekninen lautakunta

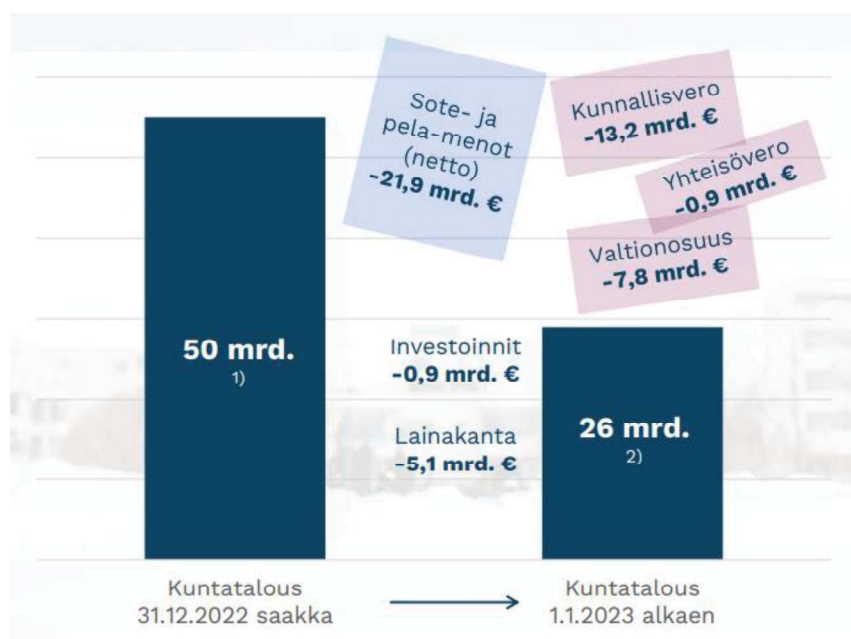
- 24.5.2023 § 73 Yksityistieavustusten jako vuodelta 2022
Marko Setälä (osallisuusjäävi) ja Aarne Lehtonen (osallisuusjäävi)
- 21.6.2023 § 90 Ympäristökatselmus 2023
Seppo Hannula (osallisuusjäävi)
- 13.12.2023 § 162 Lausunto Veraisten Sora Ky:n yhteislupahakemuksesta
Vesa Raivo (yhteisöjäävi)

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1. Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2023

Alla on Kuntaliiton laatima kuvaus kuntien taloudesta vuoden 2023 tilinpäätösarvioiden perusteella, jonka pohjana on Valtiokonttorin kunnista keräämä aineisto. Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus raportoida Valtiokonttorille mm. tilinpäätösarviot. Vertailuun vuosien 2022 ja 2023 vaikuttaa merkittävästi sote-uudistuksen vaikutus kuntatalouteen.

Sote-uudistus muutti merkittävästi sekä kuntien menoja että tuloja vuonna 2023

1) Toiminta- ja investointikulut 2022 (ml. sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalvelut)

2) Tilinpäätösarvioiden mukaiset toiminta- ja investointikulut vuodelta 2023

Kuntatalous jäi hieman odotuksista - ylsi kuitenkin tasapainoon

Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät lähellä tasapainoa

- Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous lievästi ylijäämäinen
- Velkamäärä laski edellisvuodesta
- Tilikauden tulos: +1,8 mrd.€.

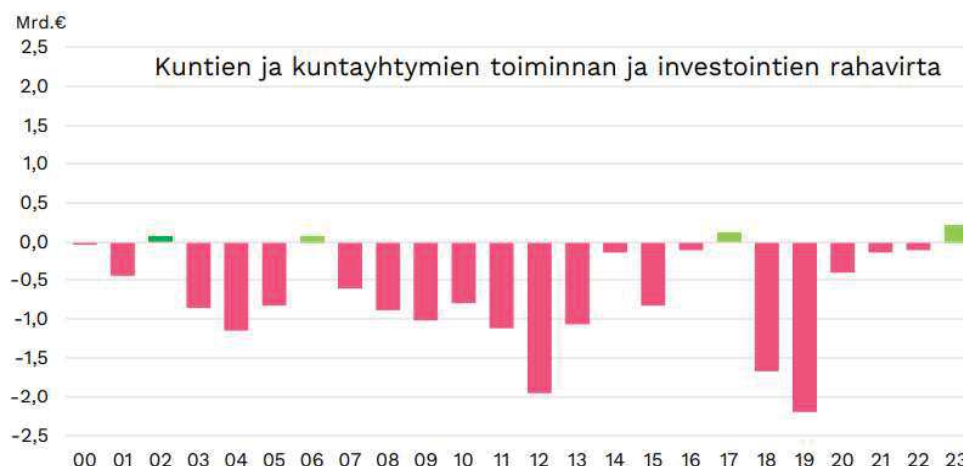
Kertaluonteiset erät paransivat tulosta miljardeilla

- Verohännät paransivat tulosta 1,4 miljardilla
- Takaisinperittävien valtionosuuksien tulosvaikutus 0,5 miljardia
- Ilman kertaluonteisia verorahoituseriä tulos olisi jäänyt lievästi negatiiviseksi.

Kulujen kehitys tarkentuu vielä

- Todellinen kulukehitys hautautuu sote-uudistuksen tehtäväsiirron vuoksi
- Kuntiin jäävissä palveluissa kulukasvua, esimerkiksi varhaiskasvatuksessa

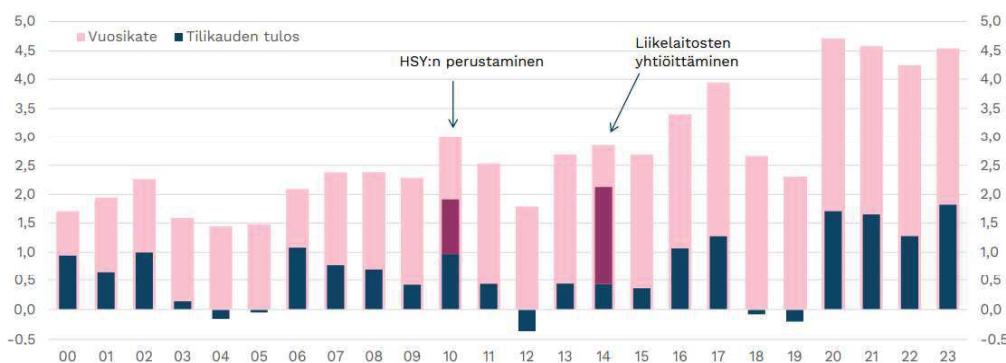
Toiminnan ja investointien rahavirta lievästi plussalla

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulos, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Lähde: Tilastokeskus 2000–2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttorin keräämät tilinpäätösarvot, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate sekä tilikauden tulos

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n (Helsingin seudun ympäristöpalvelut) perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

Lähde: Tilastokeskus 2000–2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttorin keräämät tilinpäätösarvot, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät

Ilman kertaeriä tulos olisi jäänyt alijäämäiseksi

Vuosikate kasvoi edellisvuodesta ja kattoi edelleen poistot.

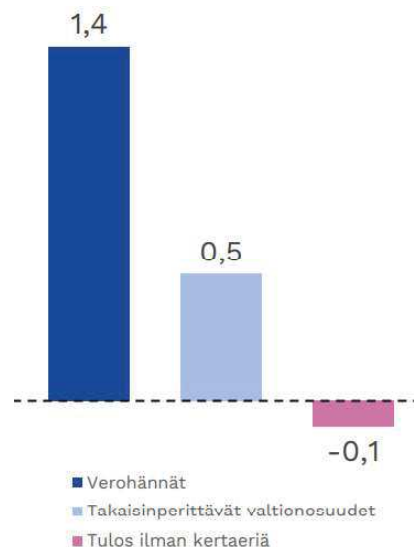
Tulos, 1,8 mrd. euroa, koostui täysin kertaeristä.

- Verohännät paransivat tulosta 1,4 miljardilla.
- Sote-uudistuksen vuoksi takaisinperittävät valtionosuudet 0,5 miljardilla.
- Omaisuuden myyntitulot laskivat viime vuodesta.

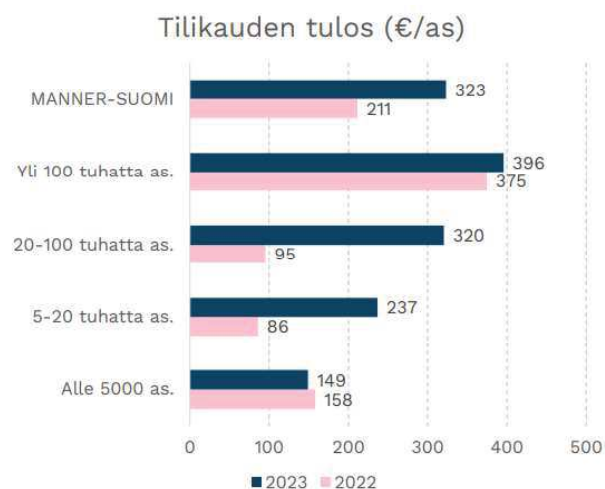
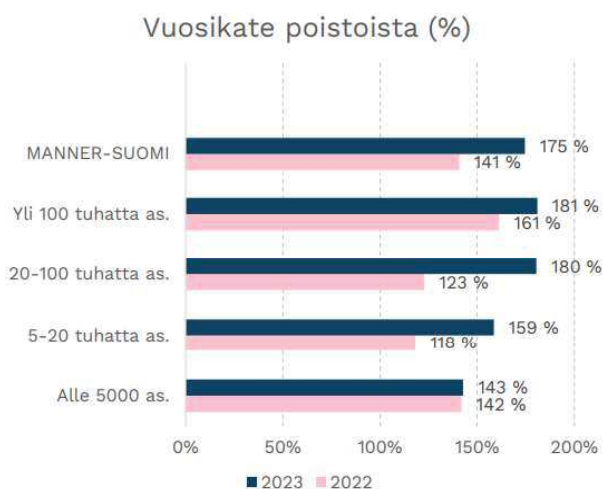
Kertaeristä putsattu tulos -0,1 miljardia euroa

- Ilman kertaeriä kuntatalous vakavasti alijäämäinen.

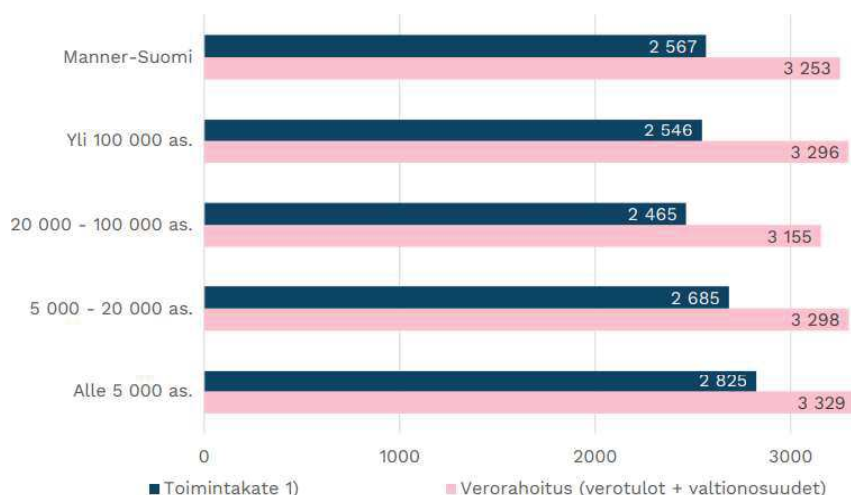
Lähde: Tilinpäätösarviot 2023, Valtiokonttori, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät

Tulos painottuu isoihin kaupunkeihin (Manner-Suomen kunnat)

Toimintakate ja verorahoitus Manner-Suomen kunnissa kuntakoon mukaan, €/as vuonna 2023

1) Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulojen erotus, mikä jää katettavaksi verorahoituksella

Lähde: Valtiokonttori, tilinpäätösarvioiden mukaan. Manner-Suomen kunnat

Kuntien korkoriski ja suojaukset

Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta. Myös korkotulot lisääntyivät.

- Kuntien lainakannan keskimääräinen korkokustannus kehittyi kuitenkin markkinakorkojen nousua maltillisemmin
- Korkokulut noin +170 miljoonaa euroa ja korkotulot +90 miljoonaa euroa.

Korkokulujen kasvua suojasivat kiinteäkorkoiset lainat sekä rahoitusmarkkinainstrumentit

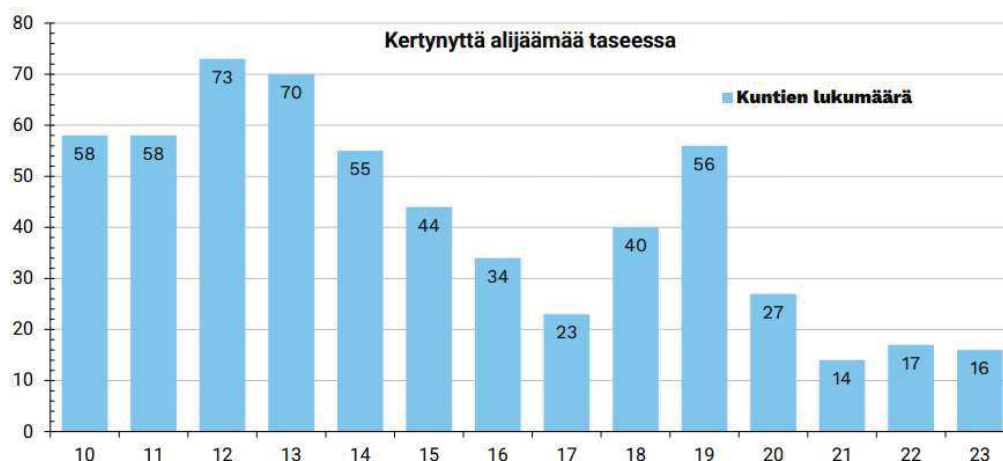
- Pääasiallinen suojaava keino lainojen kiinteäkorkoisuus
- Noin 50 kunnalla korkojohdannaisia: korkojohdannaiset pienensivät korkokuluja noin 40 miljoonalla

Korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipustaan

- Korkotason ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle
- Kiinteäkorkoisten lainojen korot tulevat tarkistettaviksi 5–10 vuoden välein

Taseen kertynyt alijäämä

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (110.3 §). Määräaikaa sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2015 tilinpäätökseen kertyneeseen alijäämään, jolloin alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2020 tilinpäätöksessä (148.1 §). Siirtymäkaudella erityisen alijäämäisillä kunnilla on kaksi vuotta enemmän aikaa kattaa alijäämä.

Lähde. Tilastokeskus 1997–2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttori. *) Tilinpäätösarviot

Vuonna 2023 kuntien ja kuntayhtymien toimintakate pieneni 59 % (-20 miljardia €)

Toimintakulut laskivat 52 prosenttia vuonna 2023 (-22,5 miljardia euroa)

- Sote-uudistus poisti kunnilta sote ja pela -kustannukset
- Kuntapalveluiden laskennallinen palvelutarve -0,6 %-yksikköä.
- Vuoden 2023 sopimuskorotukset +4,85 % (noin + 890 milj. euroa)
- Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut -0,30 %-yksikköä (-55 milj. euroa)
- Sanna Marinin hallituksen tehtävien laajennukset +15 milj. euroa.
- Kuntien työmarkkinatuen kustannukset +3,8 prosenttia (+17 milj. euroa), perustoi-meentulotuen kustannukset +3,7 % (24,5 milj. euroa)
- Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kus-tannuksia mm. varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

Toimintatuotot laskivat 28 % (noin -2,8 miljardia euroa)

- Sote-uudistus poisti kunnilta sote-perusteiset asiakasmaksut, myyntituotot sekä muut toimintatuotot
- Kunnat saivat Ukrainasta tulleiden pakolaisten palvelujen järjestämiseen valtionavus-tusta muun muassa varhaiskasvatuksessa (14 milj. euroa), perusopetuksen valmis-tavassa opetuksessa (varaus 120 milj. euroa) ja kielikoulutuksessa.
- Valtionavustusta eri kehityshankkeisiin maksettiin myös muun muassa TEM:n, YM:n ja LVM:n hallinnonaloilla.
- Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2023: -29 milj. euroa (vuositaso -70 milj. euroa)

Lähde: Kuntaliitto, Valtiokonttori, valtiovarainministeriö 5.2.2024

Vuonna 2023 verot yhteensä laskivat 46 % eli noin 12,3 miljardia euroa

Kunnallisverotulot laskivat 53 % (noin -11 400 miljoonaa euroa)

- Sote-uudistus: kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja laskettiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023. Veroprosentin leikkaus pienensi kunnallisveron tuot-toa noin 13 200 milj. euroa.
- Työllisyys kasvoi 8 000 hengellä ja palkkasumma kasvoi + 6 % vuodesta 2022.

- Veroperustemuutokset, netto noin –29,5 milj. euroa. Arvio sisältää mm. kotitalousvähennyksen yhteydessä myönnettävän määräaikaisen sähkövähennyksen vaikutuksen.
- Sote-uudistusta edeltäviltä vuosilta tilittyi vuodelle 2023 kunnallisveroa arviolta 1,2 miljardia euroa

Kuntien yhteisöverotulot laskivat 32 % (noin -990 milj. €)

- Sote-uudistus: kuntien yhteisöveron tuotosta siirrettiin valtiolle kolmannes: -900 milj. euroa
- Bruttokansantuotteen volyymin arvioidaan pienentyneen 0,5 prosenttia vuonna 2023.
- Yhteisöveroa lisäsi varhaiskasvatusmaksujen alennuksen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen kompensointi kuntien yhteisöveron jako-osuutta kasvattamalla. Vaikutus noin +90 miljoonaa euroa vuonna 2023.
- Sote-uudistusta edeltäviltä vuosilta tilittyi kunnille yhteisöveroa arviolta 220 miljoonaa euroa.

Kiinteistöverot kasvoivat 4,4 % (noin 90 milj. €)

- Rakennuskustannusindeksi +9,4 prosenttia, kiinteistöjen verotusarvot yhteensä +8,4 %
- Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli vuonna 2023 hyvin pieni.

Lähde: Kuntaliitto 5.2.2024

Valtionosuudet laskivat 66 % vuonna 2023 eli noin 7,1 miljardia euroa 2023

- Sote-uudistus: Kuntien sote-perusteiset valtionosuudet -5 340 milj. euroa
- Kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta pienensi valtionosuutta -345 milj. euroa, muut vähennykset -160 milj. euroa
- Peruspalvelujen valtionosuuden indeksitarkistus +89 milj. euroa (+3,8 %)
- Leikkaus kuntien valtionosuuksiin -43 milj. euroa, josta pysyvä leikkaus 33 milj. euroa
- OKM:n valtionosuuksien indeksitarkistus kunnissa +29 milj. euroa (+3,8 %), ammatillisen koulutuksen rahoituksen indeksikorotus +25 milj. euroa (+3,7 %)
- Kunnille korvattavat laajenevat tehtävät kasvattivat valtionosuutta +15 miljoonaa euroa (mm. varhaiskasvatuksen tuki, sitouttava kouluyhteistyö)
- Verotulomenetysten kompensaatio +29,5 milj. eurolla
- Ennakollinen sote-siirtolaskelma sisälsi valtionosuutta liikaa 500 miljoonaa euroa, joka vähennetään pois tulevina vuosina.

Lähde: Kuntaliitto 5.2.2024, Kuntatalousohjelma vuodelle 2023, syksy 2022

Ulkoiset toimintakulut puolittuivat sote-uudistuksen seurauksena

- 1) Vuosina 2014–2015 toimintamenojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen. Lisäksi vuonna 2015 menojen tasoon vaikuttaa tilastouudistus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi ollut vuosina 2014 ja 2015 noin 1 %.
- 2) Vuonna 2017 toimintamenoissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.
- 3) Sote-uudistuksen tehtäväsiirto pienensi kuntien ja kuntayhtymien kuluja merkittävästi.

Toimintakulujen muutos vuonna 2023

Palkat ja palkkiot: -52 %

Henkilösivukulut: -53 %

Palvelujen ostot: -56 %

Aineet ja tarvikkeet: -57 %

Energiakulut: -3 %

Lähde: 2000–2020 Tilastokeskus, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttori. Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät

1.3.2. Varsinais-Suomen maakunnan kehitys

Varsinais-Suomen liitossa laaditaan kaksi kertaa vuodessa analyysi maakunnan kehityksestä. Katsaukset julkaistaan kesäkuun ja joulukuun alussa. Joulukuun 2023 katsauksesta on alle kerätty lyhyt yhteenveto. Linkki koko katsaukseen on lähdeviittauksessa.

Varsinais-Suomen väestönkasvu ennätysellisen nopeaa

Varsinais-Suomen väestö kasvaa jo lähes 5 000 asukkaan vuosivauhdilla, ja maakunnan asukasluku lähenteleekin puolen miljoonan rajaa. Maakunnan väestönkasvu on hyvin vahvasti Turun seudun varassa. Silti myös muiden seutukuntien väestökehitys on elpynyt, ja Salon ja Loimaan asukasluku kääntyi syksyn aikana kasvuun. Väestönkasvun nopeutuminen on seura-usta ennätysiä rikkovasta maahanmuutosta. Maakunnan ulkomailta saama muuttovoitto on noussut vuositasona jo yli 5 000 henkilöön. Maahanmuuton nopea kasvu on nimenomaan seurausta ulkomailta maakuntaan muuttaneiden määrän lisääntymisestä, sillä ulkomaille muuttaneiden määrä on vähentynyt hieman. Huomionarvoista on työikäisten ja alle 20-vuotiaiden määrän kääntymisen kasvuun alhaisesta syntyvyydestä huolimatta. Näyttääkin siltä, että nopeasti lisääntynyt maahanmuutto on kasvattanut toiveiden mukaisesti nimenomaa työikäisten ja lasten määrää maakunnassa.

Varsinais-Suomen työllisyystilanne säilynyt kohtalaisena

Varsinais-Suomen työllisyystilanne on säilynyt kohtalaisena epävarmasta taloustilanteesta huolimatta. Varsinais-Suomeen työllisyysasteen trendi-luku oli vuoden kolmannella neljänneksellä 73,7 %, mikä oli lähes prosenttiyksikön alempi kuin vuotta aiemmin ja käänsi trendi-kehityksen jyrkkään laskuun. Työttömyyskehitys antaa sen sijaan toisenlaisen kuvan maakunnan työllisyystilanteesta. Työttömyysaste nousi lokakuussa vain 0,2 prosenttiyksikköä, mikä oli valtakunnallisesti kolmanneksi paras luku. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että alueiden työllisyystilanteet ovat tällä hetkellä melko epävakaita ja kehityksen suunnan arvioiminen on haastavaa. Saattaa olla, että otospohjaiseen työvoimatutkimukseen perustuva työllisyysaste antaa liian synkän kuvan Varsinais-Suomen työllisyyskehityksen suunnasta.

Lähde: Katsaus Varsinais-Suomen kehitykseen syksyllä 2023, Varsinais-Suomen liitto
<https://www.lounaistieto.fi/wp-content/uploads/2023/12/maakunnan-tila-syksy-2023.pdf>

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tekstissä olevat euromääräiset muutokset ja prosentuaaliset muutokset ovat vertailu vuodesta 2022 vuoteen 2023. Sote-uudistuksen takia vuodet 2022 ja 2023 eivät ole vertailukelpoisia keskenään. Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja pelastustoimen palvelut siirtyivät hyvinvointialueiden vastattavaksi ja menot jäivät pois kuntien taloudesta. Vastavasti kuntien tulot vähenivät, koska hyvinvointialueiden palvelujen rahoittamiseksi kaikkien kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %-yksikköä ja peruspalvelujen valti-onosuudet vähenivät merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin kohdistuvat valti-onosuudet jäivät pois. Perusturvakuntayhtymä Akseli purettiin ja sen toiminta siirtyi hyvinvointialueen vastuulle. Samoin Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin, Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin toiminta ja aluepelastuslaitoksen toiminta siirtyi hyvinvointialueen vastuulle.

Selvitys Perusturvakuntayhtymä Akselin purkukirjauksista kunnan kirjanpidossa

Syyskuussa 2023 Perusturvakuntayhtymä Akseli maksoi jäsenkunnilleen loppuselvitys kertomuksen mukaisesti 2.750.000 €, josta Mynämäen osuus oli 1.344.718,88 €.

Kunta	Palautettava osuus	Vyörytysten oikaisu	Palautetaan
Mynämäki	983 671,88	361 046,00	1 344 718,88
Masku	1 173 150,86	-380 744,00	792 407,86
Nousiainen	593 177,26	19 696,00	612 874,26
yhteensä	2 750 000,00		2 749 998,00

Palautus kirjattiin kunnan kirjanpidossa tilikaudelle sen hetkisen kirjanpitolautakunnan ohjeistuksen mukaisesti:

- kuntayhtymäosuuksiin 163 453,27 €
- asiakaspalveluostoihin (vyöryjen oikaisu) 361 046,00 €
- satunnaisiin tuottoihin 820 219,61 €.

Kirjanpitolautakunta antoi päivitetyn lausunnon 14.11.2023. Lausunnossa kerrottiin, että *vapaaehtoisen kuntayhtymän irtain omaisuus, sekä lomapalkkavelka kirjataan kuntayhtymän peruspääomaa vastaan. Vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääomaan tehdyillä kirjauksilla voi olla vaikutusta jäsenkuntien taseisiin merkittyjen kuntayhtymäosuuksien arvoihin. Hallituksen esityksen mukaan (HE 241/2020) voimaannpanolain 42 pykälän tarkoituksen on ollut eh-*

käistä omaisuusjärjestelyistä aiheutuvan tulosvaikutuksen syntyminen. Jotta omaisuusjärjestelyjen kirjanpitoikäsitteily olisi aiemmasta toiminnan organisointitavasta riippumatta yhdenmukainen, vapaaehtoisen kuntayhtymän irtaimen omaisuuden ja lomapalkkavelan siirrosta johtuva peruspääoman muutos kirjataan jäsenkunnassa kuntayhtymäosuuden arvon ja peruspääoman muutokseksi.

Akselin peruspääoma 31.3.2023 hyvinvointialuemuutoksien:

Peruspääoma 31.12.2022	456.957,00
Käyttöomaisuuden siirto	- 644.366,00
Lomapalkkavarauksen siirto	3.332.488,00
	<u>3.145.079,00</u>

Mynämäen omistusosuuden 35,77 % mukainen osuus muuttuneesta peruspääomasta on 1.124.994,75 €. Tästä vähennetään alkuperäinen, jo kunnan kirjanpidossa oleva kuntayhtymäosuus 163.453,51 €, jolloin peruspääoman muutos on 961.491,24 €. Aiemmin kirjattu satunnainen tuotto mitätöitiin, ja jäljelle jäänyt 141.321,87€ kirjattiin ohjeen mukaisesti luovutustappioihin.

Kirjanpitolautakunnan ensimmäisen ohjeen mukaisen kirjauksen jälkeen tilikauden tulos olisi ollut ylijäämäinen. Kirjanpitolautakunnan muuttuneen ohjeen jälkeen tulos muuttui alijäämäiseksi.

Toimintatuotot yhteensä vähenivät 1,1 milj. euroa (21,2 %). Myyntituotot vähenivät 927.000 € (46,2 %), koska ateriamyynti ja talous- ja palkanlaskentapalvelujen myynti Ptky Akselille päättyi. Maksutuotot vähenivät 66.000 € (13,4 %). Suurin vähennys on varhaiskasvatusmaksuissa noin 67.000 € (21,6 %). Aleneminen johtuu maksuasetuksen muutoksesta. Tuet ja avustukset vähenivät 455.000 € (43,3 %). Vähennys johtuu pääasiassa valtion vuonna 2022 maksamista korona-avustuksista, jotka ohjeen mukaan kirjattiin vuonna 2022 tuet ja avustukset kohtaan. Opetustoimen saamat valtionavustukset olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuodesta. Muiden toimintatuottojen kasvu 312.000 € (17,4 %) pääasiassa vuokratuottojen kasvusta.

Toimintakulut vähenivät sote-uudistuksen takia noin 30,0 milj. € (56,7 %). Henkilöstökulut yhteensä kasvoivat 489.000 euroa (3,5 %). Palkat ja palkkiot nousi 571.000 euroa (5,3 %). Sivukulut vähenivät 82.000 euroa (2,7 %). Kesäkuun 2023 alusta tuli voimaan virka- ja työehtosopimusten mukainen yleiskorotus 2,2 % ja paikallisesti jaettu järjestelyerä sopimusalaan riippuen yhteensä noin 1,9 %. Lisäksi kesäkuussa maksettiin noin 500-600 €/henkilö suuruisen kertaerä.

Palvelujen ostot yhteensä vähenivät sote-uudistuksen takia noin 30,0 milj. euroa (87,6 %). Kuljetuspalvelut nousivat noin 300.000 € (44,5 %). Päivähoidon palvelusetelimenot nousivat noin 170.000 € (35,1 %). Rakennusten ja alueiden kunnossapitomenot nousivat noin 90.000 € (12,9 %).

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat vähenivät 314.000 € (12,1 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin vähennys on elintarvikkeissa 243.000 € (76,9 %). Vähennys johtuu siitä, että ateriamyynti Ptky Akselille päättyi sote-uudistuksen yhteydessä. Sähkökulut laskivat 97.000 € (15,2 %). Lämmityskulut nousivat 188.000 € (35,3 %). Noususta isoin osa johtuu siitä, että lämpöyhtiö oli aikanaan jättänyt laskuttamatta terveyskeskuksen ja Kuivelakodin osalta noin puolentoista vuoden lämpöenergian ja se maksettiin kokonaan vuonna 2023.

Avustukset yhteensä vähenivät 69.000 € (6,3 %). Vähennys johtuu vuonna 2022 kirjatusta V-S sairaanhoitopiiriin kertyneen alijäämän kattamisesta. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi

88.000 euroa (27,4 %).

Verotulot yhteensä vähenivät 13,4 milj. euroa (44,0 %). Sote-uudistukseen liittyen kaikkien kuntien tuloveroprosentin leikattiin 12,64 %-yksikköä ja kuntien yhteisöveron jako-osuutta laskettiin noin 10 %-yksikköä.

Verotulot alkuperäisessä talousarviossa, vuoden aikana tehdyt muutokset ja toteuma:

	TA 2023	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	16 709 000	449 000	17 158 000	17 075 361	-82 639
Kunnan tulovero	13 613 000	381 000	13 994 000	13 935 415	-58 585
Kiinteistövero	1 832 000	147 000	1 979 000	1 953 019	-25 981
Osuus yhteisöverosta	1 264 000	-79 000	1 185 000	1 186 927	1 927

Valtionosuudet vähenivät sote-uudistuksen takia merkittävästi, koska sote-palveluihin kohdistuvat valtionosuudet jäivät kunnilta kokonaan pois. Vuonna 2022 kunta sai valtionosuuksia yhteensä 19,6 milj. euroa ja vuonna 2023 4,1 milj. euroa eli 79 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettomuutos edelliseen vuoteen oli 867.000 € (729,6 %). Korkotaso nousi vuoden 2023 aikana merkittävästi. Vuonna 2023 nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 5,0 milj. euroa. Kunta käyttää maksuvalmiuden turvaamiseksi myös lyhytaikaista luottoa. Lyhytaikainen luotto on tosiasiaa pitkäaikaista luottoa, koska sitä ei pystytäkään maksamaan takaisin kassasta. Korkomenot pitkäaikaisista lainoista olivat noin 1,0 milj. euroa (edellisenä vuonna 280.000 €).

Vuoden 2023 **vuosikate** on 1.549.632 € (edellisenä vuonna 2,5 milj. €). Vuosikatteen huononemiseen vaikuttaa sote-uudistuksen vaikutus ja kustannustason yleinen nousu ja kunta-alan palkkaratkaisu.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 2.054.308 000 €. Poistot ovat kasvaneet 307.000 € (17,6 %) edelliseen vuoteen verrattuna pääasiassa Laurin koulun peruskorjauksen takia.

Tilikauden **ali jäämä** on -501.676 euroa. Edellisenä vuonna tulos oli ylijäämäinen 782.604 €. Vuoden 2023 alijäämäkirjauksen jälkeen taseessa on ylijäämää 4.287.404 €.

Investoinnit olivat yhteensä 4.140.955 € (brutto). Selvästi suurin yksittäinen investointi oli Laurin koulun saneerauksen jatkuminen (3,3 milj. euroa). Muita suurempia investointeja olivat mm. Pikkulaurin päiväkodin saneeraus, Tavastilan koulun salaojitus, Mynämäen paloaseman ilmastointi koulun väistötiloissa ja Ruotsinpellon kunnallistekniikan rakentaminen ja päällystysurakat.

Vuonna 2023 nostettiin 5,0 milj. euroa uutta pitkäaikaista **lainaa**. Maksuvalmiuden turvaamiseksi kunta käyttää myös lyhytaikaista luottoa kuntatodistusohjelmalla. Limiitti on tällä hetkellä 10,0 milj. euroa. Lyhytaikaista luottoa on ollut koko vuoden ajan ja vuoden vaiheessa luottoa oli käytössä 6,0 milj. euroa (edellisenä vuodenvaihteena 8,5 milj. euroa). Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3.260.897 euroa. Lainamäärä oli 31.12.2023 yhteensä 42.189.110 euroa eli 5.599 euroa /asukas (vuonna 2022 5.697 euroa/as.). Vuonna 2023 manner-Suomen kuntien lainamäärä on laskenut. Manner-Suomen kunnissa lainamäärä oli kuntien tilinpäätösarvojen mukaan 3.323 euroa/asukas (vuonna 2022 3.392 euroa/as.). Mynämäen kunnan laina-

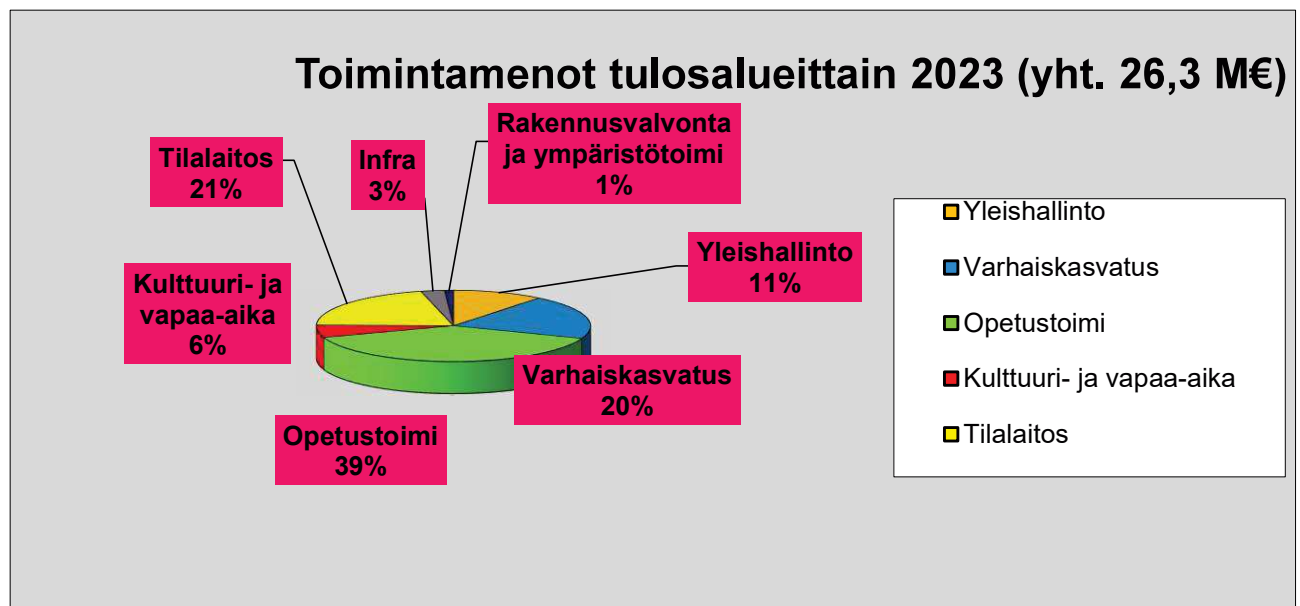
määrä on lisääntynyt merkittävästi jo viimeisten viiden vuoden ajan ja samalla noussut huomattavasti yli kuntien keskimääräisen lainamäärän.

Vuoden 2022 aikana kunnanvaltuusto hyväksyi käyttötalouteen tulon lisäyksiä 129.000 € ja 403.000 € lisämäärärahoja. Verotuloarvioita korotettiin yhteensä 449.000 €. Kunnanvaltuusto hyväksyi 18.3.2024 tilinpäätöksen valmistavan toimenpiteenä eräiden tulosalueiden tuloarvioiden ylityksiä ja alituksia ja määrärahojen ylityksiä ja alituksia (ei käsitellä lisämäärärahoina).

Toimintamenot tulosalueittain 2023

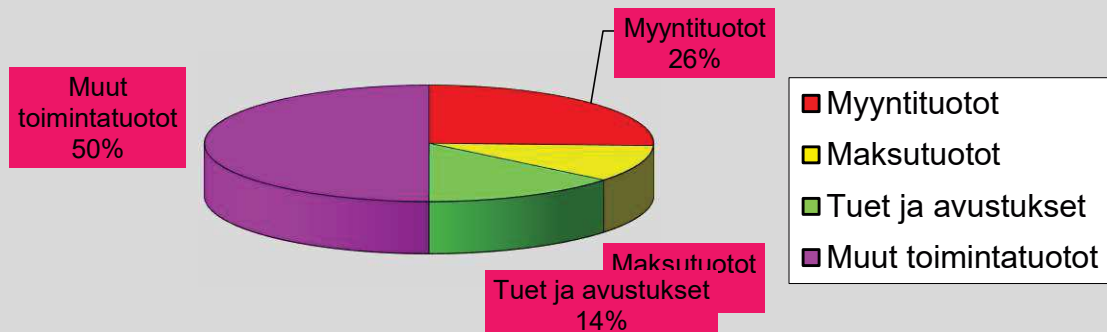
Toimintamenot tulosalueittain kaavio sisältää sekä sisäiset että ulkoiset kulut, jotta kunnan omien toimintayksiköiden maksamat tilavuokrat ja ruokapalvelumaksut näkyvät kuluina.

Ulkoiset ja sisäiset toimintamenot tulosalueittain 2023

Ulkoisia myyntituottoja ovat palkanlaskentapalveluiden myynti Nousiaisten ja Ruskon kunnille (osan vuotta) ja ympäristönsuojelupalvelujen myynti Ruskon, Maskun ja Nousiaisten kunnille. Myös opetustoimen kotikuntakorvaukset ovat myyntituottoja. Maksutuottoja ovat mm. päivähoitomaksut, aamu- ja iltapäivähoidon asiakasmaksut sekä liikuntatoimen asiakasmaksut. Vuokratuottoja ovat mm. Mynämäessä sijaitsevista Varhan toimipaikoista perittävät vuokrat.

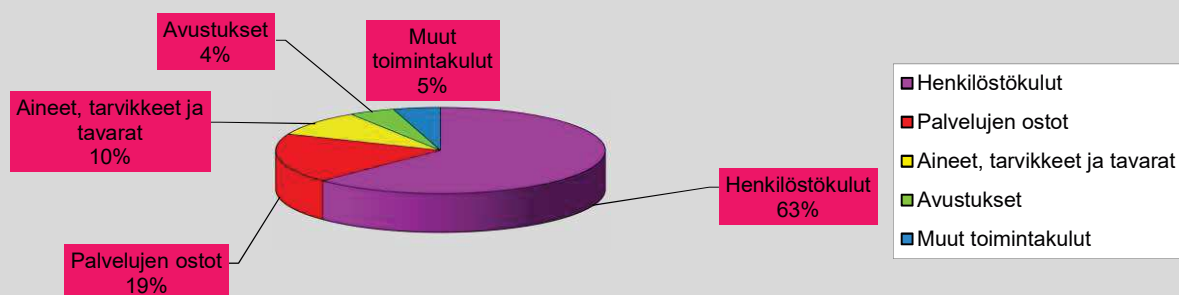
Ulkoiset toimintatuotot 2023 (yht. 4,2 M€)

Ulkoiset toimintamenot 2023

Ulkoisissa toimintamenoissa suurimmat palvelujen ostot ovat koulukuljetuspalvelujen ostot, rakennusten ja alueiden kunnossapitopalvelut sekä ict-palvelut. Henkilöstökulut ovat kunnan henkilökunnan palkat sivukuluineen sekä luottamushenkilöiden palkkiot. Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisältävät mm. elintarvikkeet kouluruokailuun sekä kunnan kiinteistöjen lämmitys- ja sähkökulut.

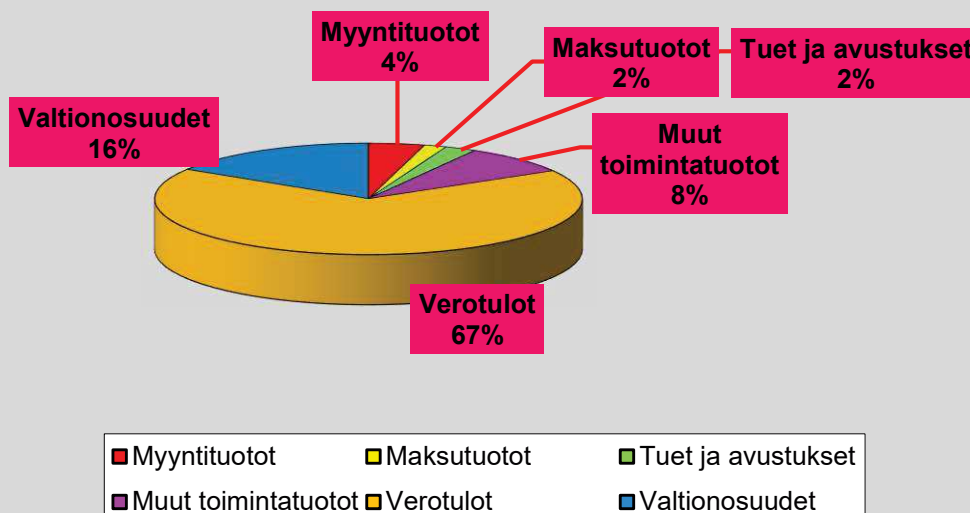
Ulkoiset toimintakulut menolajeittain 2023 (yht. 22,9 M€)

Käyttötulot 2023

Käyttötuloja ovat toimintatuotot (myyntituotot, maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot), verotulot ja valtionosuudet.

Käyttötulot 2023 (yht. 25,4 M€)

Kunnan metsät 2023

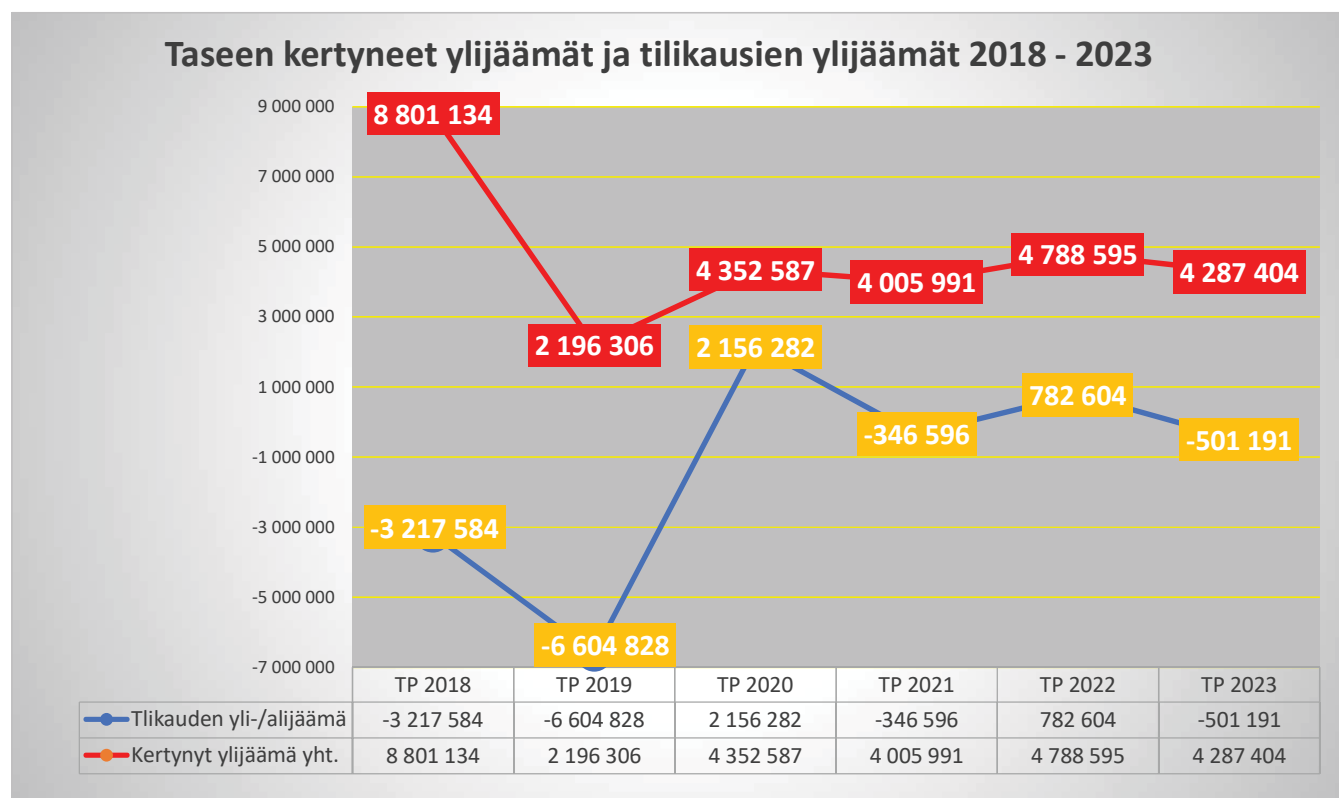
Kunnan metsäpinta-ala on 601 ha, josta metsämaata on 545 ha, kitumaata 32 ha ja joutomaata 24 ha. Metsät sijaitsevat 50 tilan alueella. Kunnan metsäsuunnitelma on vuosille 2023–2033. Puut myydään metsäsuunnitelman mukaan kilpailutuksen perusteella.

Vuoden 2023 aikana kilpailutettiin puukauppoja noin 1.600 m³ (noin 3.500 m³ vuonna 2022). Puunmyyntitulot näistä kaupoista tuloutuvat, kun hakkuut toteutetaan. Puunmyyntitulot olivat 76.688 euroa (191.459). Talousarviossa puunmyyntituloiksi arvioitiin 100.000 € (100.000). Metsänhoitopalvelujen kustannus oli noin 13.147 €.

1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan talouden tasapaino on vaihdellut 2010-luvulla ja 2020-luvulle tultaessa vuodesta toiseen merkittävästi. Kunnan talouden toteumaan ovat vaikuttaneet sekä kunnan omat toimet, että valtakunnalliset uudistukset ja muutokset. Viime vuodet ovat olleet poikkeuksellisia niin koronaviruspandemian, Ukrainan sodan talousvaikutusten ja hyvinvointialueuudistuksen vuoksi.

Oheisessa taulukossa on kuvattu kuuden viimeisen vuoden ylijäämät ja kertyneen ylijäämän kehitys.

Sote-uudistus toteutui vuoden 2023 alusta. Uudistuksen talousvaikutukset kohdistuivat eri tavalla kuntiin. Mynämäen kunnan valtionosuudet putosivat kunnan ikärakenteen takia hyvin paljon. Syksyllä 2023 valtionvarainministeriö teki viimeiset laskelmat talousvaikutuksista, jonka seurauksena kuntien valtionosuuksia leikataan entistä enemmän ajalla 2025-2027.

Sote-uudistuksen rahoittamiseksi kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %-yksiköllä vuodelle 2023. Mynämäen kunnan tuloveroprosentiksi jäi 8,61 %. Kunnat eivät saaneet muuttaa veroprosenttia vuodelle 2023. Mynämäen tuloveroprosentti korotettiin 9,60 %:iin vuodelle 2024. Veroprosentin korotuspaineita on myös tulevana vuosina.

Uudistuksen tarkoituksena ei ollut parantaa kuntien taloutta vaan vaikutukset tasattiin erilaisilla tasausmekanismeilla. Talousmekanismit olivat samat kaikille kunnille, mutta niiden vaikutus kuntiin oli hyvin erilainen. Mynämäen kunnalle talousvaikutus on osoittautunut erityisen negatiiviseksi. Kuntien talouden kehityksen ennustettavuus periaatteessa parani, kun monina vuosina suuria heilahteluja aiheuttaneet sosiaali- ja terveystoimen siirtyivät hyvinvointialueiden vastuulle. Kaikki olemassa olevat velat jäivät kunnan vastuulle katettavaksi pienemmällä tulorahoituksella, kun kuntien saamat verotulot ja valtionosuudet pienenevät merkittävästi.

Mynämäen kunnan vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2025 taloussuunnitelmat ovat yhteensä 5,7 milj. euroa alijäämäisiä, joten taseessa on alijäämää suunnitelmakauden lopussa. Kunnanhallitus on vuonna 2024 käynnistänyt talouden tasapainottamistyön. TE2024-uudistus (työllisyys- ja yrityspalvelut) toteutuu vuoden 2025 alusta ja ko. palvelut siirtyvät kuntien muodostamien työllisyysalueiden vastuulle. Mynämäen kunta kuuluu Turun työllisyysalueeseen. Uudistuksen talousvaikutuksia ei tässä vaiheessa vielä tarkasti tiedetä. Kunnat saa valtionosuutta palvelujen tuottamiseen, mutta vielä ei tiedetä kattaako valtionosuus kaikki kulut.

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 asti. Lisäksi kunta-alalle hyväksyttiin palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma vuosille 2023-2027. Palkankorotukset sisältävät sekä yleiskorotuksia että paikallisesti jaettavia järjestely-eriä. Palkkaratkaisu nostaa kuntien palkkamenoja merkittävästi.

Laajennettu oppivelvollisuus ja toisen asteen maksuttomuus ovat kasvattaneet kunnan menoja, kun ikäluokka kerrallaan on siirtynyt lain piiriin. Tämä on vaikuttanut niin perusopetukseen kuin toisen asteen koulutukseen. Toisaalta lakimuutos ja siinä sekä opetuksen järjestäjille että asuinkunnalle määritellyt tehtävät varmistavat, että koulutuksen ulkopuolelle jäävien nuorten lukumäärä vähenee.

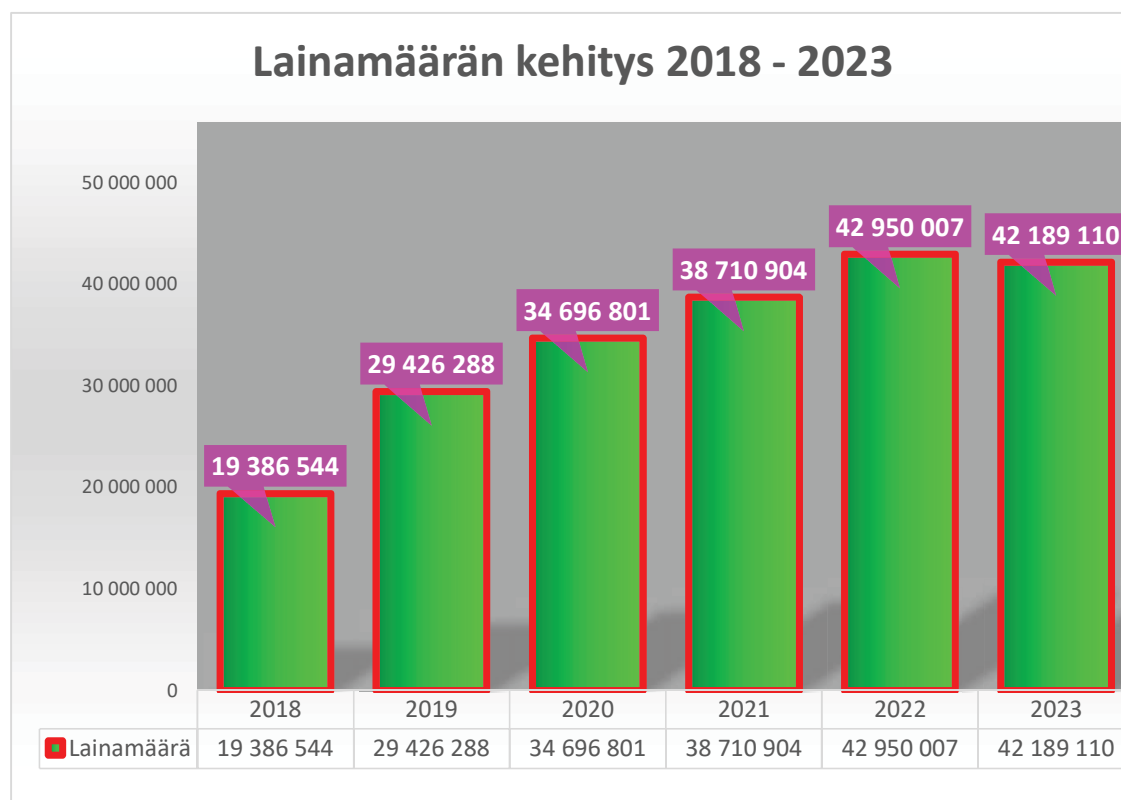
Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja on alennettu viime vuosina. 1.8.2022 käyttöön otetun uuden varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti varhaiskasvatukseen tuli kolmitasoisien tuen malli. Muutos parantaa lasten saamaa varhaista ja oikea-aikaista tukea, mutta vaikuttaa myös kuluihin nousevasti. Varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta koskeva lakimuutos tulee voimaan 1.1.2030, jolloin päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoito-tehtävissä toimivasta mitoutukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Kyseisestä kahdesta kolmasosasta vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Mynämäen varhaiskasvatuksessa on vuodesta 2019 huomioitu tulevaa muutosta siten, että osa vapautuvista lastenhoitajien toimista on muutettu varhaiskasvatuksen opettajien toimiksi. Henkilöstörakenteen muutostyötä on jatkettava. Muutostyö on kuitenkin hidasta, koska varhaiskasvatuksen henkilöstössä on saatavuusvajetta erityisesti varhaiskasvatuksen opettajissa. Saatavuusvaje on valtakunnallinen.

Lasten lukumäärän pieneneminen näkyy perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa. Toisaalta oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeen lisääntyminen ja uudenlaiset tarpeet tuovat kustannuksia. Myös oppilashuollolliset tarpeet ovat muuttuneet ja lainmukaisten opiskelu-huollon palveluiden lisääntyminen tuo kustannuksia. Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne ja ratkaisut vaikuttavat palveluihin ja toimintaan. Vaikka opiskeluhoollon toiminnassa on niin henkilöstö- kuin palveluiden piiriin pääsemiseen reunaehtoja, henkilöstön saatavuusvaje vaikeuttaa reunaehtoien toteutumista.

Laurin koulun peruskorjaus jatkuu edelleen. Lähivuosina tulee purettavaksi rakennuksia vanhoja rakennuksia (esim. vanha Lizeliuskoti), joista on jäännösarvoa taseessa ja purkaminen aiheuttaa poistoja kasvattavan kertapoiston. Tällä on vaikutusta ao. tilikauden tulokseen.

Rahoituslaskelmassa on toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluku, jolla seurataan tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden investointien omarahoituksen toteutumista. Tunnusluku on ollut vuodesta 2013 alkaen useita miljoonia negatiivinen. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Vuonna 2023 kunnan toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluku on -24,0 milj. euroa (edellisenä vuonna -26,7 milj. euroa). Vuoden 2024 talousarviossa investointitaso on edelleen korkealla, minkä vuoksi rahoituksen nettokassavirta on ko. vuosina negatiivinen. Taloussuunnitelmavuosina 2025-2026 laskee alemmalle tasolle.

Mynämäen kunnan kokonaislainamäärä on kasvanut yli kaksinkertaiseksi (121 %) viimeisen viiden vuoden kuluessa. Velkaantuminen on ollut nopeaa korkean investointitason takia. Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmien perusteella velkaantuminen jatkuu. Nousu ei ole kuitenkaan niin jyrkkää kuin viime vuosina, koska investointitaso on maltillisempi. Käyttötalous on alijäämäinen koko suunnitelmakauden, joka lisää painetta velkamäärän kasvuun.

Mynämäen kunnan lainamäärä asukasta kohti laski hiukan eli 98 euroa vuonna 2023. Lasku johtuu siitä, että vuoden vaihteessa oli vähemmän lyhytaikaista luottoa kuin edellisessä vuoden vaihteessa. Manner-Suomen kuntien lainamäärä lievästi laski. Kunnan lainamäärä 5.599 €/as on huomattavasti yli Manner-Suomen kuntien keskiarvon 3.323 €/as. Omavaraisuusaste laski vuonna 2022, kun se oli 33,2 % (36,4 % edellisenä vuonna). Omavaraisuusaste olisi vielä huonompi ilman vesihuoltolaitoksen myyntivoiton vaikutusta omaan pääomaan. Omavaraisuusasteen kriisikuntaraja-arvo on 50 %.

Vuoden 2025 alusta voimaan tuleva TE-palveluiden uudistus vaikuttaa kunnan talouteen. TE-palvelut siirtyvät kuntien muodostamien työllisyysalueiden vastattavaksi. Mynämäen kunta kuuluu Turun työllisyysalueeseen ja mahdollisesti muodostettavaan Raision toiminta-alueeseen. Kunta maksaa TE-palvelujen tuottamisesta työllisyysalueelle ja toiminta-alueelle. Kunnat saavat valtionosuutta, mutta tässä vaiheessa ei ole vielä tietoa kattaako valtionosuus kaikkia TE-palveluista aiheutuvia menoja.

Ammattitaitoisen henkilökunnan ja sijaisten saatavuus on heikentynyt lähes jokaisella toimialalla. Tämä on realistinen toiminnallinen riski, joten henkilökunnan oikeaa resursointia ja sijaisuusjärjestelyjä tulee tarkastella jatkuvasti ja pitää huolta henkilökunnan työhyvinvoinnista.

1.6 Kunnan henkilöstö

Kunnan vakituisten henkilöstön määrä 31.12.2023 oli 232. Vakituisten määrä oli 246 vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Koko henkilöstön määrä 31.12.2023 oli 303. Edellisenä vuonna koko henkilöstön määrä oli 308. Lukujen vertailuun vaikuttaa se, että kyseessä on yhden päivän poikkileikkaustilanne. Vuoden 2023 alusta kunnasta siirtyi hyvinvointialueen palvelukseen kymmenen henkilöä.

Henkilöstökulut yhteensä olivat 14.314.000 €, joka on 489.000 euroa (3,5 %) enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Palkkoja ja palkkioita maksettiin 11.377.000 €. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 571.000 € (5,3 %). Työnantajan sivukulut vuonna 2023 olivat 82.000 € vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Keväällä 2023 kunta-alalle sovitun palkkaratkaisun sopimuskausi on 1.5.2022–30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia.

Kunta-alan sopimuskorotukset 2023					
		KVTES	OVTES	TS	TTES
1.1.2023	Yleiskorotus				
1.1.2023	Paikallinen järjestelyerä				
1.6.2023	Yleiskorotus	2,20 %	2,02 %	2,20 %	2,20 %
1.6.2023	Paikallinen järjestelyerä	0,4 % + 0,3 %	0,4 % + 0,3 %*	0,4 % + 0,3 %	0,4 % + 0,3 %
1.6.2023	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	1,20 %	1,20 %	1,20 %	1,20 %
30.6.2023	Kertaerä	467 € (467 € + 120 € Liite 5 = varhaiskasvatus)	467 € (467 € + 150 € Osio G = vaka-opettajat)	467 €	467 €

Kunta-alan sopimuskorotukset 2024–2025:

		KVTES	OVTES pl. osio G koulujen opettajat	OVTES osio G vaka- opettajat	TS	TTES
1.2.2024	Kehittämishjelmaerä (keskitetty erä)				0,119 %	
1.5.2024	Yleiskorotus		0,77 %			
1.6.2024	Yleiskorotus	2,27 %	1,50 %		2,27 %	2,27 %
1.6.2024	Paikallinen järjestelyerä	0,40 % + 0,33 %	0,40 % + 0,33 %		0,40 % + 0,33 %	0,40 % + 0,33 %
1.6.2024	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)**	1,00 %	0,60 %	1,00 %	0,881 %	1,00 %
1.6.2024 ja 1.8.2024	Kehittämishjelmaerä (keskitetty erä)*****		0,32 %			
1.2.2025	Kehittämishjelmaerä (keskitetty erä)***	0,40 %	0,20 % + 0,10 %	0,40 %	0,30 %	0,40 %
1.6.2025	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)**	0,40 %	0,50 %	0,40 %	0,50 %	0,40 %

Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja tunnusluvut esitetään myöhemmin käsiteltävässä henkilöstötilinpäätöksessä.

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian 27.11.2022. Asukasmäärän kasvattaminen tai vähentäminen säilyttäminen nykyisellä tasolla on tärkeää kustannustehokkaan ja laadukkaan palvelurakenteen säilyttämiseksi sekä verotulojen turvaamiseksi. Luonnollinen väestönkasvu on jo pitkään ollut negatiivinen, koska kuolleisuus on syntyvyyttä suurempaa. Palvelujen mukauttaminen väestörakenteen tarpeita vastaavasti on välttämätöntä. Työllistämisen tukitoimiin vaikeimmin työllistettävien osalta tulee edelleen kiinnittää huomiota ja tämä edellyttää toimivaa yhteistyötä Varhan kanssa ja vuoden 2025 alusta Turun työllisyysalueen kanssa. Yhteistyön rakenteet tulee luoda pikaisesti.

Vapaita tontteja kunnassa on riittävästi, mutta uusia kerros- ja rivitaloasuntoja kaivattaisiin monipuolistamaan asuntotarjontaa. Vaihtoehtoisia asumismuotoja on syytä kartoittaa myös maaseudulle. Väestön ikääntyminen tulee ottaa huomioon alueiden ja asumisen suunnittelussa. Esteettömyyden ja turvallisuuden vaatimukset nousevat esille entistä enemmän.

Vahinkoriskit

Tietosuojan kiristyneen lainsäädännön ja toisaalta kunnan toiminnan avoimuuden yhteensovittaminen vaatii uudenlaista osaamista koko henkilökunnalta. Myös some-viestinnän lisääntyminen asettaa haasteita oikean tiedon ja mielipidekirjoittelun tai epäasiallisen käyttäytymisen erottamiseksi verkossa.

Tietoturvariskit ovat kasvaneet nopeasti lisääntyvän digitaalisuuden ja Euroopan muuttuneen turvallisuustilanteen myötä. Tämä tulee ottaa huomioon varautumisessa ja lisää tuntuvati kuntien kustannuksia.

Kunnan omaisuus on vakuutettu. Vakuutuksiin sisältyy omavastuu, joten sen osalta mahdollisten vahinkojen riski on omavastuun verran. Osassa kiinteistöjä on keskeytysvakuutus, joka kattaa toiminnan uudelleen järjestämisen. Hallinnolla on vastuuvakuutus. Henkilökunta on vakuutettu lakisääteisellä tapaturmavakuutuksella.

Toiminnalliset riskit

Ammattitaitoisen ja sitoutuneen henkilökunnan saatavuus on kasvava ja tiedostettava toiminnallinen riski. Henkilökunnan vaihtuvuus ja hankaluus saada sijaisia kuormittavat koko henkilökuntaa ja vaikeuttavat palvelujen järjestämistä. Henkilökunnan työhyvinvointiin ja hyvään työnantajakuvaan on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Oppivelvollisuuden laajeneminen ja toisen asteen koulutuksen maksuttomuus ovat lisänneet kunnan kustannuksia. Oppivelvollisuuslaissa säädetään perusopetuksen järjestäjälle uusista oppivelvollisen ohjaus- ja valvontavelvollisuuksista. Tällä on vaikutuksia myös henkilöstöjärjestelyihin- ja resurssointiin. Toisen asteen maksuttomuus ja vapaa hakeutuminen saattavat aiheuttaa muutoksia lukion opiskelijamääriin- ja rakenteisiin ja lukion vetovoiman säilyttäminen on tärkeä opiskelijoista kilpailtaessa. Muutokset voivat aiheuttaa lukioden polarisaatiota, jossa suurten kaupunkien lukioihin olisi nykyistä enemmän hakijoita ja pääsyrajat nousisivat. Tästä seuraisi, että muihin lukioihin hakeutuisi entistä enemmän opiskelijoita, jotka tarvitsevat esimerkiksi enemmän tukea ja ohjausta opintojensa suorittamiseen. Lukioden yhteistyötä tulisi lisätä nykyisestä.

TE-uudistus 1.1.2025 tulee vaikuttamaan myös sivistyspalveluihin erityisesti ammatillisen

koulutuksen osalta. Koulutuksenjärjestäjien ja alueiden olisi kyettävä entistä tehokkaammin vastaamaan alueella olevaan koulutustarpeeseen ja varmistaa, että nuoret kouluttautuvat ammattiin ja myös työllistyvät.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin kolmiportaista tukea ollaan valtakunnallisesti uudistamassa. Uudistus astunee voimaan 1.8.2025. Uudistuksesta aiheutuu myös kustannuksia, joita valtio on kompensoimassa. Perusopetuksen vähimmäistuntimäärää nostetaan 3 vuosiviikkotunnilla; uudistus astuu voimaan 1.8.2025. B1-kielen lisäys (1 vuosiviikkotunti) astuu voimaan 1.8.2024.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja oppilaiden määrän lisääntyminen aiheuttaa lisää kustannuksia. Tuen portaiden ja erityisopetuksen kokonaisuuden hallinta vaatii johtamista ja koordinointia, jotta resurssit pystytään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti ja kohdenneusti. Nivelvaihteytykseen perusasteen ja toisen asteen välillä tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota, jotta toisella asteella pystytään huomioimaan opiskelijoiden tarvitsema oppimisen ja koulunkäynnin tuki.

Hyvinvointialueen työskentely on jäsentymässä. Hyvinvointialueiden tukipalvelut vaikuttavat kunnan sivistyspalveluiden toimintaan. Esimerkiksi henkilöstösaatavuuden vaje hyvinvointialueella vaikuttaa välittömästi opetuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen toimintaan oppilas- ja opiskeluhuollon palveluissa.

Toimitilojen kuntoon liittyviä riskejä pyritään vähentämään ennakoivalla korjausrakentamisella ja pitkäntähtäimen suunnittelulla (PTS). Peruskorjausten yhteydessä tulee varautua erilaisiin ulkoisiin riskeihin. Rakennushankkeiden suunnittelun ohjausta ja valvontaa tulee tehostaa laadukkaan lopputuloksen turvaamiseksi.

Euroopan turvallisuustilanne Ukrainassa käytävän sodan jatkuessa edelleen on merkittävä riski myös Suomessa. Sotatilanne edellyttää kunnan varautumisen tehostamista siten, että kunnan ydintehtävät ja kriittiset toiminnot voidaan turvata mahdollisimman pitkään myös häiriötilanteissa. Erilaiset häiriötilanteet ja kyberhyökkäyksen mahdollisuus on otettava toiminnassa huomioon.

Taloudelliset riskit

Kuntien menot lisääntyvät vuodesta 2025 alkaen sekä laajenevien työllisyyspalvelutehtävien että laajentuvan etuuksien maksuvastuun takia. Kunnat tulevat saamaan uudistuksen myötä valtiolta lisärahoitusta, mutta toisaalta kuntien valtionosuudet ovat pienenevät huomattavasti sote-uudistuksen takia. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää ollaan kokonaisuutena uudistamassa ja sen vaikutuksista kuntatalouteen ei ole vielä mitään tietoa.

Ikäluokkien pieneneminen vaikuttaa kunnan peruspalveluiden valtionosuuksiin. Lapsimäärän väheneminen aiheuttaa paineita myös palveluiden sopeuttamiseen pidemmällä aikajänteellä. Viime vuosina on tehty merkittäviä investointeja toimitiloihin, mutta iäkkäiden rakennusten ylläpitäminen vaatii jatkuvaa resursointia. Purkamista odottavista rakennuksista tulee purkukuluja ja mahdollisesti taseessa olevan jäännösarvon alaskirjauksia. Toimitilojen tehokkaaseen käyttöön tulee kiinnittää huomiota jatkuvasti. Varhalla olevien kiinteistöjen vuokrauksen jatkuminen on epävarmaa.

Energian hinnan nousu nostaa sekä kunnan suoria että välillisiä kustannuksia.

Pitkään jatkunut kunnan kantokykyyn nähden korkea investointitaso on lisännyt kunnan velkamäärää ja korot lähtivät nousuun vuonna 2022. Korkotason nousu nostaa kunnan rahoituskuluja huomattavasti. Kunta käyttää maksuvalmiuden turvaamiseksi lyhytaikaista luottoa,

jonka korko seuraa markkinakorkoja. Korkotason ennakoidaan pysyvän tulevina vuosina sellaisella tasolla, että kunnan korkomenoihin ei ole odotettavissa merkittävää laskua. Inflaatio on kiihtynyt vuodesta 2022 alkaen ja on edelleen kohtalaisen korkealla tasolla. Euroopan kiihtynyt turvallisuustilanne vaikuttaa myös kuntatalouteen.

1.8 Ympäristötekijät

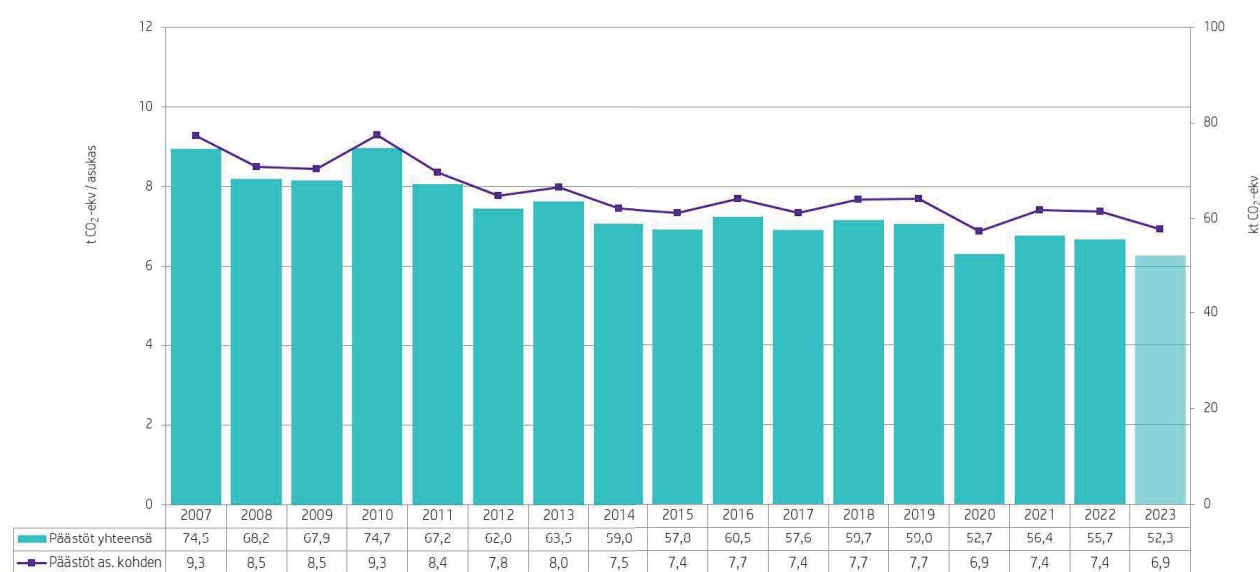
Mynämäen kunnassa on siirrytty YLVA-tietokantaan. Työ on edelleen kesken, ja lupa- ja valvontatietojen päivittämisen prosessi on työllistänyt henkilökuntaa vuodesta 2020 asti. Päivitystyö saatiin valmiiksi vuoden 2023 lopulla.

Vuoden 2019 alusta lähtien Mynämäen kunta on tuottanut yhteistoimintasopimuksen perusteella ympäristöpalvelut Maskun, Nousiaisen ja Ruskon kunnille. Yhteistyösopimus irtisanottiin vuoden 2023 aikana, ja uusi sopimus neuvotellaan vuonna 2024. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii aikaisempien vuosien tapaan tekninen lautakunta.

Lupahakemusten osalta vuosi 2023 oli hiljainen, eikä Mynämäkeen myönnetty uusia maaines- tai ympäristölupia. Kaksi ympäristölupaa rauetettiin. Meluilmoituksia käsiteltiin kolme. ELY-keskuksen avustus öljylämmityksestä luopumiseen näkyi edelleen ympäristönsuojelussa, sillä poikkeamispäätöksiä öljysäiliöiden maahan jättämiseksi tehtiin viisi.

Ympäristönsuojelulain mukaisen valvontaohjelman mukaisia suunnitelmallisia tarkastuksia tehtiin 21 kappaletta. Lisäksi tarkastuksia tehtiin erilaisten valitusten takia, roskaantumisasi- oissa sekä ympäristöonnettomuustapauksissa. Toukokuussa 2023 toteutettiin teknisen lautakunnan ympäristökatselmus, jossa tarkastettiin 16 kohdetta.

Kunta on ollut ns. HINKU-kunta vuodesta 2008 lähtien ja ilmastoystävällisyys pyritään ottamaan huomioon kaikessa toiminnassa. HINKU-prosessin myötä kunta liittyi vuoden 2022 aikana myös kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS). Kunnan päästöjä on seurattu vuodesta 2007 alkaen CO²-raportin avulla, ja myös Suomen ympäristökeskus julkaisee vuosittain HINKU-menetelmän mukaiset päästöt kaikille Suomen kunnille. CO²-raportin laskentamenetelmässä korostuvat erityisesti suuri läpiajoliikenteen osuus, joka oli liikenteen aiheuttamista päästöistä noin 86 %, ja kokonaispäästöistäkin jopa 31 %. Mynämäen alueen kokonaispäästöt ilman teollisuutta ovat laskeneet CO²-raportin mukaan edellisvuodesta 3,4 %.

Päästöt yhteensä ja asukasta kohden Mynämäellä vuosina 2007–2023 ilman teollisuutta. Vuoden 2023 tieto on ennakkotieto. (CO₂-raportti, 2024).

1.9 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kunnanhallituksessa 7.11.2011 § 315.

Kuntalain sopimuksia ja sopimushallintaa koskevien säännösten tarkoitus on varmistaa kunnan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen kunnan solmimissa sopimuksissa. Kunnan johdolla ja päätöksentekijöillä tulee olla nykyistä paremmat tiedot sopimusten toimivuudesta ja niiden riskeistä. Järjestämisvastuu edellyttää sopimusten aktiivista valvontaa ja mahdollisiin puutteisiin reagoimista. Kunnanhallitus hyväksyi 21.11.2016 § 294 ohjeen sopimusjohtamisen ja sopimushallinnan järjestämisestä. Sopimusta täydennettiin 10.9.2018 § 193 tilaajavastuulain edellyttämien toimintaohjeiden osalta.

Sisäisen valvonnan ohjeen 5.2. kohdan mukaan kunnanhallituksen määräämien henkilöiden on vähintään kerran vuodessa suoritettava kunnan kirjanpidossa olevien pankki- ja rahatilien, käteiskassojen ja arvopapereiden tarkastus. Tarkastus on tehty 6.2.2023. Tarkastuksessa ei havaittu virheitä.

Päivitetty hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2017. Sen jälkeen sitä on päivitetty mm. lainsäädännön edellyttämällä muutoksilla 13.11.2017 § 77, 15.4.2019 § 21, 15.6.2020 § 31, 17.5.2021 § 33, 9.8.2021 § 76, 24.1.2022 § 8, 28.11.2022 § 91 ja 11.12.2023 (voimaan 1.1.2024 alkaen).

Hankintaohje uusittiin viimeksi 11.6.2018 § 135. Ohjeessa ei selkeästi ole määritelty kunnanjohtajan hankintavaltuuksia ja kunnanhallitus täsmensi ohjeistusta tämän osalta 24.10.2022 § 245.

EU:n yleinen tietosuojasetus (GDPR) on sovellettu kansallisesti 25.5.2018 lähtien. Henkilökunnalle on järjestetty koulutusta ja GDPR:n edellyttämät tietosuojaselosteet ja muut asiakirjat on laadittu ja kunnanhallitus on päättänyt asetuksen edellyttämistä toimenpiteistä. Asetuksen edellyttämät tietosuojavastaavan tehtävät ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Tietosuojaloukkauksia, jotka olisivat vaatineet raportointia tietosuojavaltuutetun toimistolle ei ole tapahtunut vuonna 2023. Vähäisempiä tietosuojaloukkauksia, joista kirjataan tietosuojarikkomus ei myöskään ole tapahtunut yhtään. Vuoden 2023 tietotilinpäätös on käsitelty kunnanhallituksessa 11.3.2024 § 59.

Kunnanhallituksen 21.11.2016 § 294 hyväksymässä ohjeessa sopimusjohtamisen ja sopimushallinnan järjestämisestä on kirjattu, että ”Sopimuksiin tulee tarvittaessa ottaa kirjaukset EU:n yleisen tietosuojasetuksen (14.4.2016) henkilötietojen käsittelyä koskevista säännöksistä.”

Teknistä tietoturvaa on toteutettu palomuurin ja verkon segmentoinnilla, sekä työasemakohtaisilla virustorjuntaratkaisulla. Lisäksi henkilökuntaa on ohjeistettu Intrasta löytyvillä kunnanhallituksen hyväksymillä tietojärjestelmien käyttösäännöillä. Kunnanhallitus on hyväksynyt sosiaalisen median käyttöä säännöt 27.8.2018 § 181.

Kunnan omaisuus ja toiminta on vakuutettu If Vahinkovakuutusyhtiössä. Keväällä 2020 kunnan, Mynämäen YritysVoima Oy:n ja Mynämäen Vesihuolto Oy:n vakuutusturvasta tehtiin selvitys meklarin avustamana mahdollista kilpailutusta varten. Selvityksessä todettiin, että kunnan ja yhtiöiden vakuutusturva on ajantasainen, kattavat ja hintatasoltaan edullinen. Vakuutuksia ei ole vuoksi kilpailutettu uudelleen. Vakuutusturva käydään kunnan ja vakuutusyhtiön kanssa vuosittain läpi ja tehdään tarvittavat tarkistukset ja täsmennykset.

Poissaolojen ilmoituskäytäntö ja palkattomien virkavapauksien/työlomien myöntämisessä noudatettavat periaatteet on viimeksi päivitetty kunnanhallituksessa 7.12.2015. Uusi päivitys on valmisteilla ja se käsitellään keväällä 2024. Johtoryhmä on keskustellut säännöllisin väliajoin työterveyshuollon edustajien kanssa sairauspoissaoloista ja varhaisesta puuttumisesta. Esimiesten käytössä on Esimieskompassi, jonka avulla poissaolojen kehittymistä ja syitä seurataan ja ongelmiin pystytään puuttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kunnassa on käytössä varhaisen puuttumisen malli. Kunnassa on sisäilmatyöryhmä, jossa on toimialojen edustajat ja työterveyshuollon edustajat.

Teknisen toimen henkilöstöresurssit on saatu vakautettua toiminnan vaatimalle tasolle.

Henkilökuntaa on ohjeistettu korruption ja lahjonnan torjunnassa Kuntaliiton yleiskirjeen 17/2017 (21.6.2017) mukaisella ohjeella vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjonnasta. Ohje löytyy kunnan Intranetistä.

Varautumiseen kiinnitettiin entistä enemmän huomiota Ukrainassa alkaneen sodan seurauksena. Kunnan varautumista häiriötilanteisiin pidetään yllä tarkistamalla valmiussuunnitelmia ja osallistumalla harjoitus- ja koulutustilaisuuksiin. Vuonna 2024 on alueellinen Lounais2024-harjoitus. Johtoryhmä on vuonna 2023 osallistunut harjoitukseen liittyviin valmisteluseminaareihin. Lisäksi henkilökuntaa osallistui Taisto-harjoitukseen. Harjoitus on tietosuoja- ja tietoturvaloukkauksia simuloiva valtakunnallinen harjoitus, jossa häiriö- ja poikkeamatilanteissa toimimista harjoitellaan kuvitteellisten häiriötilanteiden avulla. Henkilöstövaraukset päivitetään henkilöstövaihdosten yhteydessä. Varavoimaa on hankittu kunnan kiinteistöihin turvaamaan toimintaa sähkökatkosten aikana. Lisäksi on varauduttu lisääntyvään maahanmuuttoon ja kotouttamispalvelujen järjestämiseen. Kotouttamisohjelma päivitettiin kevään 2023 aikana.

Varautumisasiointia valmistellaan ja suunnitelmat pidetään ajan tasalla tiiviissä yhteistyössä

naapurikuntien sekä seurakunnan ja paikallisten järjestöjen kanssa. Erityisesti tiedottamiseen ja eri toimijoiden väliseen tiedonkulkuun tulee jatkuvasti kiinnittää huomiota. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on tärkeää. Kunnan hallintosäännössä on säännökset toimivallasta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Kunta on mukana Turun seudun hankintayhteistyössä ja valtakunnallisessa Hansel Oy:ssä. Tällä hetkellä Hansel Oy:n kilpailuttamana hankitaan mm. puhelinoperaattoripalvelut, kopio-paperit, toimistotarvikkeet ja leasingomaisuutta (pääasiassa it-laitteet). Hankintavaltuudet on määritelty kunnanhallituksen ja lautakuntien delegointipäätöksillä.

Puhtaanapito- ja ruokapalvelut hankkivat elintarvikkeensa ja puhtaanapidon tarvikkeensa Hansel Oy:n kilpailuttamien puitesopimusten kautta. Elintarvikkeiden kilpailutuksessa on huomioitu mm. ravitsemussuositusten rasva-, suola- ja kuitukriteerit.

Sekä elintarvikkeiden että puhtaanapidon tarvikkeiden puitesopimusten kilpailutuksissa on huomioitu tuotteiden ja logistiikan

- ympäristövastuu (valikoimissa ympäristömerkittyjä tuotteita, kuljetusten kasvihuonepäästöjen minimointi, pakkausjätteiden minimointi ja kierrätettävyyden edistäminen) sekä
- sosiaalisen vastuun (työ- ja ihmisoikeuksien noudattaminen ja ihmisarvoisen työn edistäminen) sekä
- taloudellinen vastuu, joka pitää sisällään toimittajien ja heidän käyttämiensä kuljetusliikkeiden riittävän taloudellisen suorituskyvyn.

Osastopäälliköt ovat toimittaneet kunnanjohtajalle sisäisen valvonnan ohjeen mukaisen kirjallisen raportin toimialueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toteuttamisesta vuodelta 2023. Raportit sisältävät selvitykset viranhaltijapäätöksistä ja niiden täytäntöönpanosta, varastojen ja käteiskassojen tarkastamisesta, työajan seurannasta, kehityskeskusteluista, hankintojen suorittamisesta, saatavien perinnästä, sopimusten seurannasta sekä tilastoinnin seurannasta ym.

Kehityskeskustelut on käyty henkilökunnan kanssa.

Teknisen osaston tehtävänjaot ja toimenkuvat ovat kunnossa. Osaston toiminta on saatu nykyisin järjestelyin toimivaksi ja tehokkaaksi.

Kunnanviraston johtoryhmä kokoontui säännöllisesti viikoittain ja kokouksissa käytiin lävitse ajankohtaisia ongelmatilanteita ja ohjeistusta tarkistetaan ja täsmennetään tarvittaessa. Tiedottamiseen, henkilöstöä koskeviin ohjeistuksiin, yhteisten määräaikojen noudattamiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) tuli voimaan 25.5.2018. Tietosuoja-asetuksen rinnalla sovelletaan 1.1.2019 voimaan tullutta kansallista tietosuojalakia. Tietosuojalainsäädännön uudistuksella pyritään antamaan ihmisille enemmän oikeuksia omien tietojensa hallintaan. Merkittävimpiä muutoksia olivat rekisterinpitäjän velvollisuus osoittaa eri tavoin toimivansa asetuksen mukaan (osoitusvelvollisuus) ja toiminta sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteita noudattaen. Lisäksi tietosuoja-asetuksen lähtökohtana on riskipohjainen lähestymistapa, jonka mukaan henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit rekisteröidyn oikeuksille ja vapauksille on arvioitava etukäteen ennen käsittelyn aloittamista.

Mynämäen kunta ostaa tietosuoja-asetuksen edellyttämät tietosuojavastaavan tehtävät ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Tietosuojavastaavan tehtävänä on seurata organisaation tietojenkäsittelyyn liittyviä toimintatapoja ja huolehtia, että ne vastaavat asetuksessa tai

muualla erityislainsäädännössä säädettyä. Hän myös ohjaa ja auttaa organisaatiota tietosuojaperiaatteiden ja -vaatimusten toteuttamisessa. Lisäksi tietosuojavastaava toimii kontaktipisteenä sekä valvontaviranomaiseen että rekisteröityihin.

Rekisteröidyillä on oikeus saada tieto, missä rekistereissä on heidän tietojaan. Vuonna 2023 tuli tietosuojalain mukaisia tietopyyntöjä yhteensä 1 ja julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä 21.

Vuonna 2020 voimaan tullessa tiedonhallintalain on eri siirtymäaikoina voimaan tulevia useita velvoitteita kunnille. Mynämäen kunta on pääsääntöisesti täyttänyt ko. velvoitteet.

Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2023 tietotilinpäätöksen 11.3.2024.

Talouden seuranta

Kunnanhallitus ja lautakunnat seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain talousarvion toteutumisraporttien avulla. Neljännesvuosiraportit kootaan asetuksen mukaisesti. Viranhaltijat seuraavat talouden kehittymistä Tane-järjestelmän välityksellä. Konserniyhtiöt toimittavat talous- ja toimintaraportteja.

Kunnanhallituksen otto-oikeus

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien työskentelyä esityslistojen ja pöytäkirjojen välityksellä. Lisäksi kunnanhallitus on nimennyt edustajan ja varaedustajan lautakuntien kokouksiin.

Kunnanhallitus ei käyttänyt otto-oikeutta vuonna 2023.

Viranhaltijapäätökset

Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty-asianhallintajärjestelmässä, vuosilomia, sairauslomia ym. koskevat KVTES:n mukaiset henkilöstöpäätökset tehdään Populus-ohjelmassa. Dynastiassa johtoryhmän päätöksiä oli seuraavasti; kunnanjohtaja 15 kpl, hallintojohtaja 101 kpl, tekninen johtaja 78 kpl ja kasvatus- ja sivistysjohtaja 73 kpl.

Toimielinten alaisten viranhaltijoiden päätökset saatetaan toimielinten kokoukseen tiedoksi ja mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten. Viranhaltijapäätökset on julkaistu myös internetissä ei-julkisia tietoja lukuun ottamatta.

Kunnanjohtaja seuraa päätöksentekoa (Dynasty) otosluonteisesti. Toimialajohtajat informoivat kunnanjohtajaa etukäteen tärkeimmistä ottokelpoisista päätöksistään sähköpostilla. Toimialajohtajat seuraavat omien alaistensa viranhaltijapäätöksiä.

Varaston ja käteiskassojen tarkastukset

Kunnanhallitus vahvisti 5.10.2015 § 11 käteiskassojen enimmäismäärät. Hallintojohtaja päätti 1.10.2015 § 11 käteiskassojen pohjakassojen määrät. Käteiskassat on tarkastettu asiamukaisesti.

Kunnanhallitus on nimennyt kaksi luottamushenkilöä sisäisen valvonnan ohjeen tarkoittamiksi tarkastajiksi. Tarkastus on tehty 6.3.2023. Tarkastuksessa ei havaittu virheitä tai huomautettavaa.

Liukuvan työajan seuranta

Työajan seuranta toteutetaan Esmikko-kulunvalvonta- ja työajanseurantajärjestelmällä.

Liukuman käytöstä Intrassa 2018 päivitetty ohjeet. Työaika on pääsääntöisesti pystytty tasaamaan liukuman puitteissa muutamia esihenkilöitä sekä taloushallinnon työntekijöitä lukuun ottamatta.

Kehityskeskustelut

Kehityskeskustelut on pääsääntöisesti käyty alkuvuoden aikana.

Muuta huomioitavaa

Sisäistä tiedottamista ja tiedonkulkua tulee kehittää jatkuvasti. Intranetiä käytetään aktiivisesti tiedottamisessa. Esihenkilöamuja ajankohtaisista asioista on pidetty säännöllisesti ja ne on koettu hyvin hyödyllisiksi. Toimialajohtajien on keskeinen tehtävä oikean ja ajantasaisen tiedon välittämisestä alaisilleen. Jatkuvat muutokset ja kunnalle tulevat uudet tehtävät ja vastuut edellyttävät tehokasta ja oikea-aikaista tiedottamista.

Kunnanvaltuusto hyväksyi Mynämäen kunnan eettiset ohjeet ja ne allekirjoitettiin 16.2.2022 noudatettavaksi kaikessa henkilöstön ja luottamushenkilöiden toiminnassa ja vuorovaikutuksessa. Asiallinen ja toinen toista kunnioittava toiminta vahvistaa yhteistyötä ja lisää hyvinvointia.

1.10 Vuoden 2023 toiminnan arviointi

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 kuntastrategian 2025 päivityksen. Alla on arvioitu, kuinka kunnan toiminta on toteuttanut strategisia päämääriä. Strategisten päämäärien alla on vuoden 2023 toiminnan tavoitteet. Tavoitteiden toteutuminen on tarkemmin selostettu käyttö-taloussosassa (4. luku). Tämän luvun lopussa on selvitys erilaisten hankkeiden toteumatilanteesta vuoden lopussa.

KASVAVA, UUDISTUVA JA VETOVOIMAINEN KUNTA

- Huolehdimme asukas- ja yrittäjälähtöisestä tonttitarjonnasta ja mahdollistamme vaihtoehtoja asumiseen ja sijoittautumiseen.
- Otamme huomioon yrittäjien tarpeet elinvoimaohjelmassa ja tuemme yrittäjyyttä aktiivisella kanssakäymisellä.
- Hyödynnämme hyvää sijaintia ja liikenneyhteyksiä kehittämällä joukkoliikennettä yhdessä alueen toimijoiden kanssa.
- Uudistumme ketterästi toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.
- Huolehdimme kuntakeskuksen ja kylien tasapuolisesta kehittämisestä.

Asukasluku vuoden lopussa oli ennakkotietojen mukaan 7534, mikä on 5 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Mynämäen kunnan asukasluku on pienentynyt 2010-luvulta saakka keskimäärin 50 asukasta vuodessa. Merkittävimpana negatiivista väestökehitystä aiheuttavana seikkana on ollut luonnollinen väestönkehitys ja väestön ikärakenteesta johtuva korkea kuolleisuus. Vuoden 2023 aikana väestönvähenneminen on kuitenkin tasaantunut, kun väestö on vähentynyt vuoden takaisesta vain viidellä asukkaalla. Vuonna 2023 Lapsia syntyi 61, kun edellisenä vuonna syntyneitä oli 55. Kuolleita oli 84, kun vuonna 2022 vastaava luku oli 95, eli luonnollinen väestönmuutos oli negatiivinen, -23 asukasta. Vuonna 2022 vastaava luku oli -40.

Roukkulin yritysalueen laajennuksen asemakaavassa on 9 uutta yritystonttia (TY) ja rakennusoikeutta on yhteensä 23.730 m². Kunnallistekniikan rakentamiseen on varattu määrärahaa taloussuunnitelmassa siten, että työ voidaan aloittaa vuoden 2024 aikana. Mietoisten teollisuusalueen laajennuksen myötä saatiin 3 tonttia ja rakennusoikeutta on 7.110 m². Kaava vahvistettiin valtuustossa 23.1.2023.

Tonttireservi kunnassa on hyvä. Valmiita asemakaavoitettuja asuintontteja on yli 60 eri puolilla kuntaa ja yritystontteja on Roukkulin ja Mietoisten yritysalueilla. Kunnan omistamien tonttien lisäksi yksityiset maanomistajat omistavat lukuisia asuintontteja asemakaava-alueilla. Asuintonttien myyntiä on yritetty vauhdittaa alennuskampanjoilla, mutta vuonna 2023 luovutettiin vain kolme (yksi rakentamaton tontti ja kaksi vuokratontin lunastusta). Rakennuslupia uusille asuinrakennuksille myönnettiin viisi. Asemakaava-alueilta on myyty kaksi yritystonttia ja yhdelle yritykselle myytiin maa-alue kaava-alueiden ulkopuolelta.

Keskustan asemakaavan muutos käynnistyi syksyllä 2022, kaavaprosessia jatkettiin vuoden 2023 aikana ja kaava on tarkoitus saada valtuuston käsittelyyn keväällä 2024. Kaavalla mahdollistetaan keskusta-alueen palvelujen kehittäminen ja parannetaan liikennejärjestelyjä.

Gadolin Älykylän rakentaminen Kintikkalaan ei toteudu. Kintikkalan asemakaavan muutos tulee uudelleen käsittelyyn.

Maapoliittinen ohjelma päivitetään vuonna 2024.

Facebook-markkinointia tehostettiin ja monipuolistettiin edelleen ja myös Instagram oli käytössä. Kesäksi Mynämäkeen -kampanja toteutettiin myös viime vuonna, mutta kampanjaan saatiin vain yksi asunto. Kunnalla oli oma osasto Rakenna ja Sisusta-messuilla. Meidän Mynämäki -lehti julkaistiin kolme kertaa.

Mynämäen kunta osti yritysasiamiehen palvelut Mynämäen YritysVoima Oy:ltä vuoden 2023 loppuun saakka. Vuoden 2024 alusta elinvoimapalvelut organisoitiin uudelleen siten, että kuntaan palkattiin elinvoimajohtaja. Elinkeinotyöryhmä kokoontui kerran. Yrittäjille oli tarjolla Turku Science Parkin kautta Business Turun monipuoliset asiantuntijapalvelut. Mynämäestä oli 36 alkavien yritysten ja 88 olemassa olevien yritysten yrityskontaktia Business Turun palveluihin. Kontaktien määrä on enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2023 aikana toteutettiin yhdessä Maskun ja Nousiaisten kuntien kanssa Seutuluoksi –asukassovellus. Sen kautta löytää ja voi tutustua oman kunnan palvelutarjontaan (sekä kunnan että yritysten).

Mynämäen työpaikkaomavaraisuus vuonna 2021 oli 59,4 % (viimeisin saatavilla oleva tilastotieto). Mynämäen yrityksistä 89 % oli alle 5 henkilöä ja 4 % yli 10 henkilöä työllistäviä. Alueella työssäkäyvien osuus väestöstä oli noin 37 %. Tilastokeskuksen mukaan kunnan yrityskanta oli yhteensä 661 yritystä. Suurin ala oli edelleen rakennustoiminta. Uusia aloittaneita yrityksiä oli vuoden 2023 aikana 25 ja lopettaneita 30 (syyskuun 2023 tieto). Työllinen työvoima 12/2023 oli 3517 henkilöä (edellisenä vuonna) 3543 ja työttömien osuus työvoimasta 7,6 % (6,7 %) (Varsinais-Suomen Työllisyyskatsaus joulukuu 2023).

HUOLEHTIVA JA ENNAKOIVA KUNTA

- Huolehdimme kunnantalouden tasapainosta ja hillitsemme velkaantumista pitämällä investointiohjelman talouden kantokyvyn rajoissa.
- Teemme vastuullisia päätöksiä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi talouden reunaehdot huomioiden.
- Järjestämme laadukkaita ja oikein mitoitettuja palveluita terveissä ja toimivissa tiloissa.
- Alueellisella yhteistyöllä tuemme kunnan kehittymistä.

- Pysyvä ja motivoitunut henkilökunta on voimavaramme. Olemme hyvä työnantaja ja pidämme huolta henkilökunnastamme.

Sote-uudistukseen liittyen kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %-yksikköä. Kunnat eivät saaneet korottaa veroprosenttia vuonna 2023. Mynämäen tuloveroprosentiksi jäi 8,61 %. Varsinais-Suomen kuntien keskiarvo oli 7,39 %. Vuodelle 2024 tuloveroprosentti korotettiin 9,60 %:iin. Mynämäen kunnan vakituisen asunnon kiinteistövero-% ylitti Varsinais-Suomen maakunnan keskiarvon, mutta muut kiinteistövero-% olivat alle maakunnan keskiarvon.

Kunnan lainamäärä kasvoi myös vuonna 2023 ja se on yli valtakunnan keskiarvon asukasta kohti tarkasteltaessa. Vuoden 2023 tulos on noin 0,5 milj. euroa alijäämäinen. Sote-uudistukseen liittyen kunnan valtionosuudet laskivat huomattavasti. Sote-uudistuksen taloudellisia vaikutuksia tasattiin erilaisilla tasausmekanismeilla ja niiden vaikutti kuntiin eri lailla.

Vuoden 2023 aikana kasvatus- ja sivistystoimella oli useita sekä omia, että muiden toimijoiden kanssa yhteisiä kehittämishankkeita. Yksi suurimmista yhteishankkeista oli Uudenkaupungin isännöimä Konsti-hanke. Kasvatus- ja sivistystoimen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa jäsentyi uudella tavalla sote-uudistuksen myötä. Yhteistyötä jatkettiin Mynämäen, Maskun, Nousiaisten ja Varhan kesken, mutta yhteistyömallia opiskeluhollossa kehitettiin myös laajemmalla kokonaisuudella. Yhteistyön- ja sen muotojen rakentuminen jatkuu edelleen.

Kunnan hyvinvointisuunnitelma 2023-2025 hyväksyttiin valtuustossa 13.11.2023 §78. Kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan valmistelusta vastaava hyte-jaosto aloitti toimintansa 1.1.2023. Uusien hyte-rakenteiden mukaisesti myös hyvinvointifoorumi kokoontui 2 kertaa vuonna 2023 ja laajennettu johtoryhmä toimi aktiivisesti.

Kiinteistöissä tehtiin edelleen kartoituksia sisäilmaongelmahavaintojen selvittämiseksi. Tilaongelmat aiheuttavat jatkuvasti ylimääräisiä kustannuksia. Vuoden 2022 aikana Pikkulaurin päiväkodin sisäilmaongelmien syitä tutkittiin (Sweco Oy). Kohteessa suoritettiin sisäilmakatselmus lokakuussa 2022 ja tämän jälkeen tehtiin jatkotutkimuksia ja paine-erojen ja olosuhteiden seurantaa. Pikkulaurin päiväkodissa suoritettiin sisäilmakorjauksia vuoden 2023 aikana. Päiväkodin tutkimukset osoittavat rakennuksen terveeksi tilaksi.

Huvikummun henkilökunnalta tuli valituksia huonosta sisäilmasta. Tästä johtuen Huvikummun päiväkotirakennuksen alapohja siivottiin rakennusjätteestä.

Kunnanviraston kiinteistön yläkerran kaksi toimistohuonetta tiivistyskorjattiin.

Vuoden 2019 alusta Mynämäen kunta on järjestänyt ja myynyt ympäristönsuojelun palvelut myös Maskun, Nousiaisten ja Ruskon kunnalle. Yhteistoiminta on sujunut ongelmitta.

TYKY-toiminnalla tuetaan henkilökunnan omaehtoista liikkumista ja harrastustoimintaa työkyvyn ylläpitämiseksi. Henkilökunnalla on mahdollisuus käydä kerran viikossa Mynämäen uimahallissa ja kuntosalilla. Käytössä on Smartum liikunta- ja kulttuurietu.

YHTEISÖLLINEN JA YMPÄRISTÖARVOT HUOMIOIVA KUNTA

- Huolehdimme kuntalaisten hyvinvoinnista tarjoamalla ennaltaehkäisevää toimintaa vauvasta vaariin.
- Osallistamme kuntalaisia edistämään ja ylläpitämään hyvinvointia mm. hankerahoitusta

hyödyntäen.

- Teemme yhteistyötä järjestöjen kanssa monipuolisten harrastusmahdollisuuksien varmistamiseksi.
- Otamme huomioon kestävän kehityksen ja luonnon monimuotoisuuden toiminnassamme.

Mynämäessä kattava tarjonta kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistäviä palveluita sekä erinomaiset puitteet esimerkiksi liikunnan tai kulttuurin harrastamiseen. Kunnan kokoon nähden esimerkiksi oma uimahalli on poikkeuksellisen hyvä palvelu kuntalaisille.

Kunnan tarjoamien palveluiden lisäksi järjestöt tarjoavat huomattavan paljon harrastusmahdollisuuksia kuntalaisille ja tarjoavat myös puitteita liikkumiseen ja muuhun harrastamiseen.

Kunnan hyvinvointikertomus- ja hyvinvointisuunnitelmaprosessi pyritään toteuttamaan mahdollisimman osallistavasti ja vuoden aikana kokoontui myös hyvinvointifoorumi.

Keväällä 2023 kunnanhallitus päätti, että Vakka-Suomen vanhustenkotiyhdistykseltä kuntaan saadulla määrärahalla palkataan määräaikainen ikäihmisten vapaa-ajankoordinaattori, jonka tehtävänä on edistää ikäihmisten hyvinvointia ja harrastusmahdollisuuksia.

Kunnassa on käytössä osallistava budjetointi, jossa kuntalaiset saavat ehdottaa ja äänestää määrärahan käyttötarkoituksesta. Vuonna 2023 määrärahalla parannettiin Aarlahden virkistysaluetta.

Lapsineuvosto kokoontui vuoden aikana 2 kertaa, nuorten vaikuttajaryhmä 5 kertaa, vanhusneuvosto 6 kertaa, vammaisneuvosto 5 kertaa ja kylien neuvottelukunta 2 kertaa. Vaikuttajatoimielimet käsittelivät oman viiteryhmänsä kannalta merkityksellisiä asioita. Kylien neuvottelukunta koordinoi kyläyhdistysten ym. yhteistyötä.

Mynämäen Vesihuolto Oy:ssä on käytössä tekstiviestipalvelu kuluttajille.

HANKKEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2023

Alla on kuvattu osastoittain kunnassa käynnissä olevat hankkeet, joihin on saatu ulkopuolista rahoitus. Osa hankkeista kestää useamman vuoden. Tulevien vuosien osuus kuvataan ao. vuoden tilinpäätöksissä.

Hallinnon toimialan hankkeet

- Akseli-kuntien pyörämatkailun kehittämishanke

Kunta on mukana Nousiaisten kunnan hakemassa Maskun, Nousiaisten ja Mynämäen yhteisessä pyörämatkailua kehittävässä hankkeessa. ELY-keskuksen rahoituspäätös tuli huhtikuussa 2021. Hankkeen valmistelua on jatkettu ja II vaiheen osalta päätös ja toteutus tehdään vuonna 2024.

- Seutuluoitsi-asukassovelluksen pilottihanke (selostus yllä). Kunnan osuus on maksettu Turun seudun kehitys Oy:n kuntarahastosta.

Sivistyksen toimialan hankkeet

Kasvatus- ja sivistyslautakunta saa tiedokseen hankekoosteen vuosittain. Vuoden 2023 osalta hankekooste on ollut lautakunnassa huhtikuussa 2023. Alla olevassa listauksessa ovat sivistystoimen vastuualueella olleet hankkeet 2023. Kasvatus- ja sivistystoimi on saanut myös valtion erityisavustusta koronapandemian aiheuttamien oppimisvajeiden tasoittamiseen. Tämän avustuksen käyttö päättyi kesällä 2024. Lisäksi Mynämäen kasvatus- ja sivistystoimi on mukana useissa kuntarajat ylittävissä hankkeissa, joita Mynämäki ei hallinnoi, esimerkiksi Uudenkaupungin hallinnoima Konsti-hanke ja Naantalin hallinnoima SKY-hanke.

- Koulujen kerhotoiminnan tukeminen jatkuu
- Erasmus akkreditointi (lukio kv-projekti) 2021–2027
- Suomen harrastamisen malli (Meidän Mynämäki harrastaa) päättyy 3.6.2023
- SKY2-hanke, perusopetus, Naantalin kaupungin isännöimä päättyy 30.6.2023
- Konsti-hanke, perusopetus, Uudenkaupungin isännöimä päättyy 30.6.2023
- Sytyke liikuntaan, päättyy 31.12.2023
- 2-vuotinen esiopetuskokeilu, päättyy 31.5.2024
- Koulunuorisotyöntekijällä hyvinvointia Mynämäkeen, päättyy 31.12.2024
- Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönoton tukemiseen (yhteinen Maskun ja Nousiaisten kanssa), päättyy 30.6.2024
- Tukea ja tehoa opiskeluun III (lukio), korona-avustus, päättyy 31.7.2024
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi, päättyy 31.7.2024

Teknisen toimialan hankkeet

- Pohjavesien suojelusuunnitelman laadinta
- Jkpp välille Kurinantie–Asema, MAL-hanke
- Viekas Life -jättiputkihanke päättyi 31.12.2023

1.11 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.11.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 218	5 356
Toimintakulut	-22 860	-52 821
Toimintakate	-18 642	-47 466
Verotulot	17 075	30 494
Valtionosuudet	4 102	19 616
Rahoitustuotot ja -kulut	-986	-119
Korkotuotot	71	36
Muut rahoitustuotot	40	132
Korkokulut	-1092	-281
Muut rahoituskulut	-5	-6
Vuosikate	1 550	2 525
Poistot ja arvonalentumiset	-2 054	-1 746
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-505	779
Tilinpäätössiirot	3	4
Tilikauden voitto/tappio	-501	782
Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,5 %	10,1 %
Vuosikate/Poistot, %	75,4 %	144,6 %
Vuosikate, €/asukas	205,69	334,97
Asukasmäärä	7534	7539

1.11.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 550	2 525
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	54	-490
	1 604	2 036
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 141	-5 787
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 100	648
	-3 041	-5 139
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 437	-3 104
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	6 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 261	-3 261
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500	1 500
	-761	4 239
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 463	-2 991
Rahoituksen rahavirta	702	1 249
Rahavarojen muutos	-735	-1 855
Rahavarojen muutos	-735	-1 855
Rahavarat 31.12.	1 458	2 193
Rahavarat 1.1.	2 193	4 048
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, €	-23 979 831	-26 742 127
Investointien tulorahoitus, %	37,4 %	43,6 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4	0,3
Kassan riittävyys, pv	17,0	12,9
Asukasmäärä	7 534	7 539

1.12 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	67 748	70 461	A OMA PÄÄOMA	23 017	27 164
I Aineettomat hyödykkeet	34	41	I Peruspääoma	18 728	22 374
1. Aineettomat oikeudet	1	1	II Arvonkorotusrahasato		
2. Tietokoneohjelmistot	33	39	III Muut omat rahastot	1	2
3. Muut pitkävaikuttiset menot			IV Edell. tilikauden yli-/alijäämä	4 789	4 006
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	-501	783
II Aineelliset hyödykkeet	43 563	41 472	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	491	494
1. Maa- ja vesialueet	3 294	3 323	1. Poistoero	422	425
2. Rakennekset	30 589	23 005	2. Vapaaehtoiset varaukset	69	69
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 024	6 292	C PAKOLLISET VARAUKSET		
4. Koneet ja kalusto	1 141	217	1. Eläkevaraukset		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Muut pakolliset varaukset		
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	1 515	8 635	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 420	1 449
III Sijoitukset	24 151	28 948	1. Valtion toimeksiannot		
1. Osakkeet ja osuudet	21 053	25 849	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 420	1 449
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat		
3. Muut lainasaamiset	3 040	3 040	E VIERAS PÄÄOMA	46 142	47 452
4. Muut saamiset	59	59	I Pitkäaikainen	33 003	31 314
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 290	1 302	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Valtion toimeksiannot	0	0	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	33 003	31 314
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 290	1 302	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut toimeksiantojen varat			4. Lainat muilta luotonantajilta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 033	4 796	5. Saadut ennakot		
I Vaihto-omaisuus	21	19	6. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet	21	19	7. Liittymismaksut ja muut velat		
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Siirtovelat		
3. Valmiit tuotteet/tavarat			II Lyhytaikainen	13 139	16 138
4. Muu vaihto-omaisuus			1. Joukkovelkakirjalainat		
5. Ennakkomaksut			2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	9 186	11 636
II Saamiset	553	2 584	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset	70	105	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Myyntisaamiset			5. Saadut ennakot	363	551
2. Lainasaamiset	70	105	6. Ostovelat	1 389	1 935
3. Muut saamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	264	236
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat	1 936	1 779
Lyhytaikaiset saamiset	483	2 479			
1. Myyntisaamiset	135	134			
2. Lainasaamiset	35	47			
3. Muut saamiset	182	277			
4. Siirtosaamiset	131	2 022			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrum.					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 458	2 193			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 070	76 560	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 070	76 560
Taseen tunnusluvut, s. 40	2023	2022			
Omavaraisuusaste, %	33,2 %	36,4 %			
Suhteellinen velkaantuneisuus, % *)		84,6 %			
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4 287	4 789			
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	569	635			
Lainakanta 31.12., 1000 €	42 189	42 950			
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 600	5 697			
Lainat ja vuokravastuut	42 625	42 950			
Lainat ja vuokravastuut €/as	5 658	5 697			
Lainasaamiset, 1000 €	3 040	3 040			
Asukasmäärä	7534	7539			

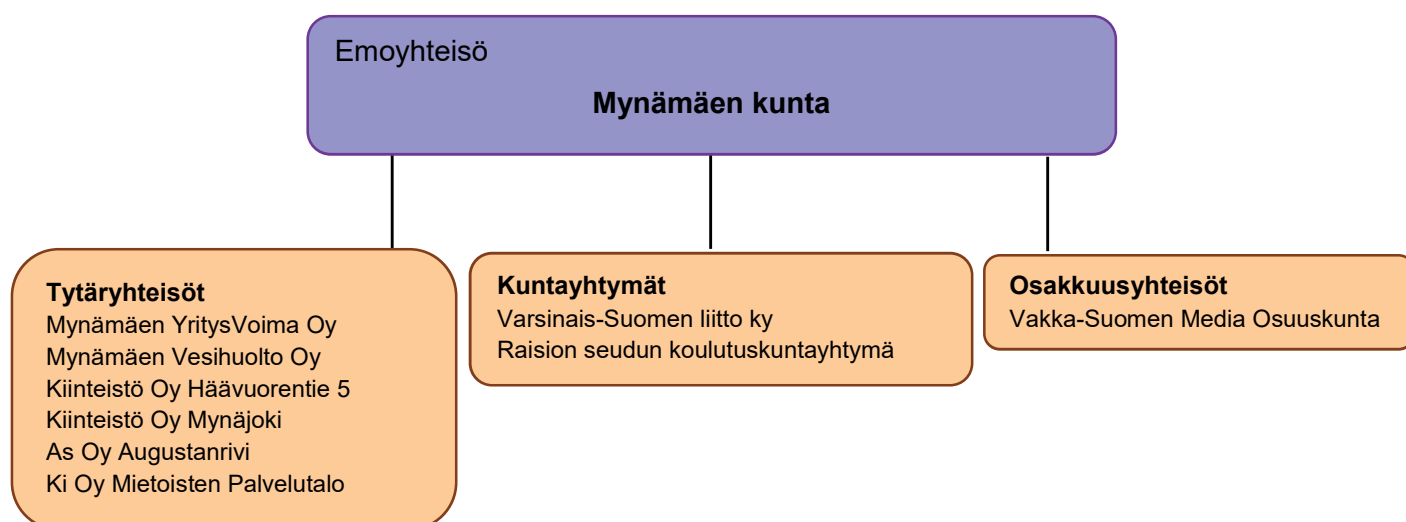
*) Sote-uudistuksen jälkeen tunnuslukua ei enää esitetä. Aiemman tavan mukainen tunnusluku olisi 180,3 %.

1.13 Kokonaistulot ja -menot

TULOT 2023	€	MENOT 2023	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	4 217 809	Toimintakulut	22 860 071
Verotulot	17 075 360	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	4 102 394	Korkokulut	1 092 219
Korkotuotot	70 847	Muut rahoituskulut	4 860
Muut rahoitustuotot	40 371	Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
luovutusvoitot	-101 652	luovutustappiot	-155 603
Investoinnit		Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	1 100 161	Investointimenot	4 140 955
luovutustulot			
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	5 000 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 260 897
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	-2 500 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	29 005 290	Kokonaismenot yhteensä	31 203 399

1.14 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.14.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

1.14.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto hyväksyi 4.9.2017 uuden konserniohjeen, jolla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjetta täydentämään kunnanhallitus hyväksyi 25.6.2018 Hyvä hallinto- ja johtamistapa kuntakonsernissa -ohjeen.

Kunnanhallitus seurasi konserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen toimintaa toimielinten esityslistojen ja pöytäkirjojen avulla ja antoi tarvittaessa toimintaohjeet kunnan edustajille konserniyhteisöjen kokouksiin. Kunnanjohtaja kokosi johtoryhmän kanssa konserni- ja yhteistyöasioista erillisen yhteenvedon kunnanhallitukselle 2 kertaa.

Kunnanjohtaja seurasi Mynämäen Vesihuolto Oy:n ja Mynämäen YritysVoima Oy:n toimintaa ja kävi aktiivista vuoropuhelua konserniyhtiöiden toimitusjohtajien ja hallitusten puheenjohtajien kanssa. Kunnanjohtajalla on osallistumis- ja puheoikeus yhtiöiden hallituksen kokouksissa.

Mynämäen Vesihuolto Oy:n kanssa keskustelua käytiin vuoden aikana erityisesti siitä, olisiko kunnan tarpeen liittyä Turun Seudun Vesi Oy:n osakkaaksi. Mynämäen YritysVoima Oy:n kanssa yhteistä keskustelua käytiin erityisesti elinvoimatoimintojen uudelleen organisoinnin valmisteluun sekä Irjantalon kehittämiseen liittyen.

Perusturvakuntayhtymä Akselin toiminta loppui vuoden 2023 aikana hyvinvointialueuudistuksen myötä. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin toiminta päättyi vuoden 2023 alkaessa, kun sairaanhoitopiirin toiminta siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue ei kuulu kuntakonserniin, koska se ei sairaanhoitopiirin tavoin ole kuntayhtymä, vaan itsenäinen

julkisorganisaatio. Vuoden 2023 aikana on rakennettu kunnan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä.

1.14.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Mynämäen Vesihuolto Oy on vuoden 2017 alusta vastannut kunnan vesihuollosta. Yhtiö on kunnan kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiössä on 5-jäseninen hallitus. Toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa työpäällikkö. Yhtiö on toimittanut raportin toiminnastaan puolivuotisraportin kunnanhallitukselle.

Mynämäen YritysVoima Oy:llä on 5-jäseninen hallitus. Yhtiöllä on toimitusjohtaja ja yhtiö myy yritysasiamiehen palvelut kunnalle vuoden 2023 loppuun asti. Vuonna 2024 kunnan palveluksessa aloitti elinvoimajohtaja ja hän on myös yhtiön toimitusjohtaja. Irjantalon kiinteistön saneerauksen suunnittelu jatkui vuonna 2023. Saneeraukseen vaikuttaa valmistelussa oleva keskustan asemakaavan muutos. Yhtiö on toimittanut puolivuotisraportin toiminnastaan kunnanhallitukselle.

Kiinteistö Oy Häävuorentie 5:n hallinnosta vastaa 3-jäseninen hallitus. Koy on ns. keskinäinen kiinteistöyhtiö. Kunta vuoraa tilat Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Kiinteistössä toimii Lizeliuksen palvelutalo. Yksikkö tarjoaa ympärivuorokautisen hoidon palveluja.

Vakka-Suomen Media osuuskunnan hallituksessa on Mynämäestä 3 jäsentä. Osuuskunnan toiminnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana. Huhtikuusta 2024 alkaen lehti ilmestyy kahtena päivänä viikossa.

Sote-kuntayhtymät eivät enää vuoden 2023 alusta kuulu kunnan konserniin. Peruturvakuntayhtymä Akseli purettiin alkuvuonna 2023 sen toiminnan siirryttyä Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Myös Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin ja Varsinais-Suomenerityishuoltopiiriin toiminta siirtyi hyvinvointialueelle.

Raision seudun koulutuskuntayhtymä Raseko järjestää Mynämäessä opetusta Kuivelantien toimitiloissa ja vanha pajarakennus on edelleen muinaistekniikan opiskelijoiden käytössä. Kuntayhtymä rakensi uusia toimitiloja Raision campukselle Eeronkuja 4. Vuonna 2024 alkaa kokeilu liiketoiminnan perustutkimuksen ja ylioppilastutkimuksen kaksoistutkimuksen suorittamisesta Mynämäen lukiossa ja oppisopimuskoulutusta siten, että lähiopetus toteutetaan Mynämäessä.

Kiinteistö Oy Mietoisten palvelutalossa kunnan omistamissa tiloissa toimii Hiirenkorvan päiväkot.

Kunta omistaa As Oy Mynämäen Augustanrivistä seitsemän huoneistoa, jotka kaikki ovat vuokrattuna.

Kiinteistö Oy Mynäjoessa toimii kirjasto ja lisäksi yhtiössä on yksityisten omistamia tiloja.

1.14.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle ovat kunnan konsernista poistuneet Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin kuntayhtymä ja perusterveydenhuollon kuntayhtymä Akseli.

Hyvinvointialueuudistuksen toteutumisen jälkeen sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat tois-

taiseksi samoissa tiloissa, mutta hyvinvointialue tekee parhaillaan suunnitelmia palveluverkon uudistamisesta. Siirtymäajan jälkeen tulee yhtiöittää myös ne kunnan omistamat tilat, joissa hyvinvointialue jatkossa on vuokralaisena. Tämä tulee todennäköisesti vaikuttamaan kunnan konsernirakenteeseen.

Vuoden 2025 alusta toteutuva TE-palvelujen uudistus velvoittaa kuntia yhteistoimintaan valtiolta kuntien vastuulle siirrettävien työllisyys- ja elinkeinopalvelujen järjestämiseksi. Mynämäen kunta osallistuu Turun työllisyysalueeseen ja parasta aikaa valmistellaan Raision kaupungin isännöimää lähipalvelualueutta Turun seudun läntisten kuntien alueella. Uudistuksella tulee olemaan vaikutusta kunnan talouteen. Uudistuksen valmistelua on tehty vuoden 2023 aikana tiiviisti ja valmistelu jatkuu edelleen vuoden 2024 aikana.

Vakka-Suomen Media Osuuskunta toimii markkinaehtoisesti eikä toiminnalla ole suoraan merkitystä kuntien talouteen. Digitaalisuus lisää media-alan kilpailua ja kehitys edellyttää paikallislehtienkin jatkuvaa uudistumista. Vuoden 2024 alussa Vakka-Suomen Media Osuuskunnan hallitus päätti, että siirtymävaiheen jälkeen paperilehti ilmestyy vain kaksi kertaa viikossa, aiemman kolmen lehden sijasta.

Koulutuskuntayhtymä Raseko antaa opetusta Mynämäessä Kuivelantien toimitiloissa kesään 2024 saakka. Sen jälkeen vuokrasopimus päättyy ja muinaistekniikan opetus siirtyy kokonaan Raisioon. Vuoden 2023 aikana valmisteltiin uutta yhteistyötä Rasekon kanssa ja kevään 2024 yhteishaussa avattiin Mynämäessä toteutettava lukio-opinnot ja liiketalouden opinnot yhdistävä kaksoistutkintokokonaisuus. Lisäksi keväällä 2024 on tarkoitus käynnistää Mynämäessä toteutettava lähihoitajien ja hoiva-avustajien oppisopimuskoulutus, jonka lähiopetusjaksot toteutetaan Mynämäessä. Tavoitteena on vakiinnuttaa molemmat koulutukset osaksi koulutusvalikoimaa. Toisen asteen koulutus on opiskelijoille maksutonta. Ammatillisen opetuksen tulee sopeuttaa koulutusta työvoimatarpeen edellyttämällä tavalla. Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus on heikentynyt monella alalla.

Mynämäen Yritysvoima Oy:n toiminta on muuttunut vuoden 2024 alusta, kun kokonaisvastuu elinvoimatehtävistä siirtyi organisaatiomuutoksen myötä takaisin kunnalle. Mynämäen Yritysvoima Oy:n keskeisimpänä tehtävänä on huolehtia ja kehittää omistamiensa kiinteistöjen, Halenrannan ja Irjantalon, käyttöä ja kuntoa. Haasteena on se, että kummassakin kiinteistössä on korjaustarpeita. Halenranta on tällä hetkellä tyhjänä ja yhtiön hallitus harkitsee kiinteistön myyntiä tai kunnostusta.

Mynämäen Vesihuolto Oy järjestää vesihuollon kunnan kehittämisen edellyttämällä tavalla vesihuoltolain mukaisesti. Verkostojen kunnossapito ja uudet investoinnit ovat yhtiön keskeinen talouteen ja toimintavarmuuteen liittyvä riskitekijä. Vuoden 2023 aikana selvitettiin aktiivisesti seudullista vesihuollon yhteistyötä vedenjakelun turvaamiseksi. Tulevina vuosina suunnitellaan tarkemmin ja ryhdytään toimeen varavesiyhteyden turvaamiseksi yhteistyössä naapurikuntien kanssa.

Koy Häävuorentie 5 toimii keskinäisenä kiinteistöyhtiönä. Hoivatilojen vuokrasopimus on siirtynyt Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ja keittiö on vuokrattu Kaarea Oy:lle. Vuonna 2018 valmistunut rakennus on hyvässä kunnossa.

Koy Mietoisten Palvelutalossa kunnan omistamassa toimitilassa toimii Hiirenkorvan päiväkot.

As Oy Augustanrivin asuntojen vuokraustilanne on hyvä.

1.14.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain (410/2015) 6 §:n mukaan kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 4.9.2017 uuden konserniohjeen. Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjetta täydentämään kunnanhallitus hyväksyi 25.6.2018 Hyvä hallinto- ja johtamistapa kuntakonsernissa -ohjeen.

Ohje sopimusjohtamisen ja sopimushallinnan järjestämisestä on hyväksytty kunnanhallituksessa 21.11.2016. Ohjetta täydennettiin 10.9.2018 tilaajavastuulain edellyttämällä kirjauksilla.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen esityslistat, pöytäkirjat ja tiedotteet on toimitettu tiedoksi kunnanhallitukselle. Vakka-Suomen Media Osuuskunta informoi kuntaa hallituksen kokouksista sekä toiminnan ja talouden kehittymisestä. Kuntayhtymien esityslistat, yhtiöiden pöytäkirjat sekä muut esityslistat ja pöytäkirjat toimitetaan kunnanhallituksen pöytäkunnalle sähköpostilla. Esityslistoista on keskusteltu kunnanhallituksessa ja tarvittaessa kunnanhallitus on ohjeistanut kunnan edustajia ja antanut lausuntoja käsiteltävinä olevissa asioissa. Kunnanjohtajalla on läsnäolo-oikeus Mynämäen Vesihuolto Oy:n ja Mynämäen YritysVoima Oy:n hallitusten kokouksissa.

Raision seudun koulutuskuntayhtymän (Raseko) toimintaa on seurattu esityslistojen välityksellä. Mynämäessä opetusta järjestetään kesään 2024 asti Kuivelantien yksikössä. Vastaa-vasti Rasekon kaksoistutkintokoulutusta järjestetään jatkossa Mynämäen lukiolla ja oppisopimuskoulutusta siten, että lähiopetus toteutetaan Mynämäessä.

Kunnanjohtaja yhdessä toimialajohtajien kanssa kokoaa ja toimittaa yhteenvedon konserniyhteisöjen ja verkostoyhteistyön toimivuudesta kunnanhallitukselle vuosittain.

1.14.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	59 857	73 369	OMA PÄÄOMA	13 738	18 041
Aineettomat hyödykkeet	100	113	Peruspääoma	18 728	22 302
Aineettomat oikeudet	65	73	Muut omat rahastot	911	923
Muut pitkävaikutteiset menot	35	39	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-5 143	-4 989
Ennakkomaksut			Tilikauden yli-/alijäämä	-758	-195
Aineelliset hyödykkeet	56 744	69 836	VÄHEMMISTÖOSUUDET	393	404
Maa- ja vesialueet	3 895	4 237	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	0	0
Liittymismaksut	0	0	VARAUKSET		
Rakennukset	35 903	41 086	Poistoero	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 591	12 743	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Koneet ja kalusto	1 370	2 307	PAKOLLISET VARAUKSET	0	945
Muut aineelliset hyödykkeet	49	63	Eläkevaraukset	0	3
Ennakkomaksut ja kesk.hank.	1 936	9 400	Muut pakolliset varaukset	0	942
Sijoitukset	3 013	3 421	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 718	1 840
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	106	393	Valtion toimeksiannot	92	74
Muut osakkeet ja osuudet	2 846	2 930	Lahjoitusrahastojen pääomat	1 421	1 582
Muut lainasaamiset	0	0	Muut toimeksiantojen pääomat	205	184
Muut saamiset	60	98	VIERAS PÄÄOMA	49 857	67 601
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 587	1 693	Pitkäaikainen	36 050	40 956
Valtion toimeksiannot	92	74	Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 290	1 435	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 529	38 433
Muut toimeksiantojen varat	205	184	Lainat muilta luotonantajilta	0	2
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 261	13 769	Laskennalliset verovelat	0	0
Vaihto-omaisuus	84	410	Muut pitkäaikaiset velat	0	0
Aineet ja tarvikkeet	1	326	Saadut ennakot	2 521	2 521
Keskeneräiset tuotteet	62	65	Lyhytaikainen	13 807	26 645
Ennakkomaksut (valmiit tuotteet)	21	19	Joukkovelkakirjalainat	0	0
Saamiset	1 374	5 770	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 222	13 419
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Muut saamiset	0	0	Saadut ennakot	364	648
Siirtosaamiset	0	0	Ostovelat	1 652	5 116
Lyhytaikaiset saamiset	1 374	5 770	Muut velat	381	848
Myyntisaamiset	606	1 846	Siirtovelat	2 188	6 392
Lainasaamiset	0	12	Laskennalliset verovelat	1	223
Laskennalliset verosaamiset	0	0			
Muut saamiset	230	960			
Siirtosaamiset	537	2 952			
Rahoitusarvopaperit	295	452			
Osakkeet ja osuudet	0	1			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	295	418			
Muut arvopaperit	0	33			
Rahat ja pankkisaamiset	2 509	7 138			
VASTAAVAA	65 705	88 831	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	65 705	88 831
Konsernitaseen tunnusluvut, s. 46	2023	2022			
Omavaraisuusaste, %	21,6	20,9			
Suhteellinen velkaantuneisuus, % *)		68,2			
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-5 901	-5 184			
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-783	-688			
Lainakanta 31.12., t€	42 751	51 854			
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 674	6 878			
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	43 243	55 381			
Lainat ja vuokravastuut €/as	5 740	7 346			
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0			
Asukasmäärä	7 534	7 539			

*) Sote-uudistuksen jälkeen tunnuslukua ei enää esitetä. Aiemman tavan mukaisesti laskettuna tunnusluku olisi 161,3 %.

KONSERNITULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot	7 940	44 391
Toimintakulut	-25 974	-90 492
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta+/tappiosta-	0	-35
Toimintakate	-18 033	-46 136
Verotulot	17 075	30 494
Valtionosuudet	4 102	19 616
Rahoitustuotot ja -kulut	-945	-271
Korkotuotot	48	6
Muut rahoitustuotot	143	212
Korkokulut	-1 114	-423
Muut rahoituskulut	-22	-66
Vuosikate	2 199	3 703
Poistot ja arvonalentumiset	-2 974	-3 981
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 974	-3 980
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	0	-1
Satunnaiset erät	23	0
Tilikauden tulos	-752	-278
Tuloverot	0	0
Tilinpäätössiirot	0	8
Vähemmistöosuudet	-6	75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-758	-195
Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot/toimintakulut, %	30,6	49,1
Vuosikate/poistot, %	74,0	93,0
Vuosikate, €/asukas	292	491
Asukasmäärä	7 534	7 539

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 199 365	3 702 883
Satunnaiset erät	22 980	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	52 762	-459 401
	2 275 107	3 243 482
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 193 280	-12 275 788
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	155 315
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 106 746	669 954
	-4 086 533	-11 450 520
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 811 426	-8 207 038
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 002 692	11 233 280
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 314 051	-4 545 562
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 513 466	2 014 399
	-824 825	8 702 118
Oman pääoman muutokset		
Muut oman pääoman muutokset	4 984	57 310
Peruspääomankorotus(+)/alennus(-)		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16 957	107 349
Vaihto-omaisuuden muutos	1 030	35 113
Saamisten muutokset	2 131 996	586 699
Korottomien velkojen muutokset	-535 888	-158 021
	1 580 181	571 140
Rahoituksen rahavirta	760 341	9 330 568
Rahavarojen muutos	-1 051 086	1 123 530
Rahavarat 31.12.	2 803 521	7 590 122
Rahavarat 1.1.	3 854 606	6 466 758
Rahavarojen muutos	-1 051 085	1 123 364
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, €	-27 029 006	-29 164 001
Investointien tulorahoitus, %	42,4 %	30,6 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,51	0,63
Lainanhoitokate	0,75	0,91
Kassan riittävyys, pv	26,6	24,0

Rahavarojen muutoksen ero on vähäinen poikkeama.

1.15 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä**2023**

Tilikauden tulos	-504 676,59
Poistoeron vähennys	3 330,00
Rahastojen vähennys	154,66
Tilikauden ylijäämä	-501 191,93

Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 3.330,00 €.

Tehdään rahastojen vähennys 154,66 €.

Siirretään tilikauden alijäämä 501.191,93 euroa taseen edellisten tilikausien ylijäämä -tilille kuluvan vuoden kirjanpidossa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Keskushallinto

Tulosalue Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus Järjestää kunnan alueella kulloinkin toteutettavaksi määrätyt kunnalliset, alueelliset ja valtiolliset vaalit.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Eduskuntavaalit järjestettiin huhtikuussa 2023.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

100 Vaalit

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	16 762	12 000	0	12 000	14 460	2 460
Kulut	-12 028	-13 909	0	-13 909	-15 573	-1 664
Toimintakate	4 734	-1 909	0	-1 909	-1 113	796

Tulosalue Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen.

Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen valvonta.

Sidonnaisuusrekisterin ylläpito sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden valvonta.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Tilintarkastuspalvelujen sopimuskausi on 2022–2025. Sopimus sisältää 12 tarkastuspäivää vuodessa.

Vuoden 2023 aikana tarkastuslautakunta kokoontui viisi kertaa. Tilintarkastuksen ja arviointityön painopistealueena on sivistystoimen erillis-/palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

130 Tilintarkastus

	TOTEUMA					
	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-17 610	-16 704	0	-16 704	-21 488	-4 784
Toimintakate	-17 610	-16 704	0	-16 704	-21 488	4 784

Kunnanhallitus

Tulosalue

Yleishallinto

Tilivelvolliset

Kunnanjohtaja Carita Maisila (kaavoitus ja elinkeinotoimi)
Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä maankäytön suunnitteluun ja elinkeinotoimeen liittyvistä valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Lisäksi kunnanhallitukselle kuuluu konsernijohto ja -ohjaus.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Uusi kunnanjohtaja Carita Maisila aloitti tehtävässään toukokuun lopussa.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen osalta tulee tehdä uudenlaisia ratkaisuja, koska kiinteistöjen hallinta tulee yhtiöittää vuoden 2026 alusta. Varhan ja kuntien välistä käytännön yhteistyötä valmisteltiin monissa työryhmissä. Ptky Akseli purettiin alkuvuonna 2023. Ptky Akseliin liittyviä asioita (mm. rahaliikenne ja arkistoasiat) hoidetaan edelleen Mynämäen kunnassa.

TE-palvelu-uudistus tulee voimaan vuoden 2025 alusta. Uudistuksen yhteistyörakenteita ja organisoitumista valmisteltiin koko vuosi 2023. Lokakuussa kunnanvaltuusto päätti, että Mynämäki kuuluu Turun työllisyysalueeseen. TE-palvelujen käytännön toteutusta valmistellaan koko vuosi 2024.

Työvoiman saatavuus on heikentynyt monella alalla. Erityisesti varhaiskasvatuksen tehtäviä on ollut vaikea täyttää. Henkilökunnan työhyvinvointi on tärkeä tekijä kilpailtaessa osaavasta ja motivoituneesta työvoimasta. Työtehtävien edellyttämästä täydennyskoulutuksesta tulee huolehtia ja toimenkuvia tulee tarkastella muuttuvien tehtävien edellyttämällä tavalla.

Keväällä 2023 kunnassa aloitti henkilöstöasiantuntija tukemaan henkilöstöasioiden hoitoa, kehittämään henkilökunnan työhyvinvointia ja tukemaan esimiehiä työssään.

Hyvinvointialueiden perustaminen vaikutti kuntien talouteen merkittävästi. Vaikka sote-kustannukset poistuvat, valtionosuudet pienenevät vastaavasti ja verotuloprosentteja leikattiin hyvinvointialueiden palvelujen rahoittamiseksi. Kunnan velkamäärä kasvoi edelleen Laurin koulun saneerauksen vuoksi. Korkotason nousu vaikutti koko vuoden korkokuluihin, jotka olivat yli 1,0 milj. euroa vuoden lopussa.

Kunnalla on tarjota vapaita tontteja yrityksille Roukkulin teollisuusalueella ja Mietoisten teollisuusalueella. Älykylähanke Kintikkalan alueelle ei toteudu.

Keskusta-alueen asemakaavan muutostyö jatkui vuonna 2023. Kaava on tarkoitus saada kunnanvaltuuston käsittelyyn vuonna 2024.

Yleishallinto-tulosalueelle sisältyy seuraava kuntien välinen yhteistoiminta:

Maaseutuhallintopalvelut järjestää Liedon kunta. Alueeseen kuuluu 11 kuntaa/kaupunkia. Kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken edellisenä vuonna tukea hakeneiden maatilojen lukumäärän mukaisesti. Mynämäen kunnan maksuosuus oli noin 82.000 euroa. Mynämäki on alueen suurin maksaja. Maatalouslomituspalvelut järjestää Vehmaan kunta. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa/kaupunkia. Kunnat eivät maksa palveluista maksuosuutta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Päivitetään maapoliittinen ohjelma.	Maapoliittinen ohjelma päivitetään vuonna 2024.
Kaavoitettuja rakentamisvalmiita asuin- ja yritystontteja on riittävästi saatavilla.	Asuintontteja on tarjolla eripuolilla kuntaa. Keskustan asemakaavan muutos käynnistettiin vuonna 2022 ja valmistelu jatkui vuonna 2023. Kaavalla mahdollistetaan keskusta-alueen palvelujen kehittäminen ja parannetaan liikennejärjestelyjä.
Päivitetään elinkeino-ohjelman yhdessä yrittäjien kanssa.	Elinkeino-ohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 19.6.2023.
Ylläpidetään aktiivista markkinointia.	Markkinointia on tehostettu ja suunniteltu vuodelle 2024 kohdennetumpia markkinointitoimenpiteitä. Myös elinvoiman organisaatiomuutoksella on pyritty selkiyttämään markkinoinnin kokonaisuutta.
Huolehditaan edunvalvonnasta tie- ja raideliikenteen hankkeissa.	Raideliikenteen hankkeet olivat voimakkaasti esillä vuoden aikana ja loppuvuodesta Mynämäki toimi koollekutsujana Uudenkaupungin radan lähijunaliikennettä koskevassa tapaamisessa. Tieliikenteen hankkeissa edunvalvontaa tehostettiin ja joulukuussa ELY-keskuksen kanssa käytiin läpi Mynämäen suunnittelu- ja kehityshankkeita tieverkon osalta.
Kehitetään digitaalisia palveluita ja hyödynnetään teknisiä järjestelmiä.	Digitaalisia palveluita on hyödynnetty eri toimialoilla ja tiedolla johtamista on vahvistettu esimerkiksi ottamalla käyttöön MDI:n kuntakortin laajempi versio.
Tehostetaan kuntayhteistyötä palvelutoiminnan toimintavarmuuden turvaamiseksi.	Kuntayhteistyötä on tiivistetty erityisesti Turun seudun läntisten kuntien kanssa ja esimerkiksi TE-uudistuksen valmistelua tehdään hyvässä yhteistyössä tällä alueella.
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Toiminnan, talouden ja velkamäärän sopeuttaminen sote-uudistuksen jälkeiseen aikaan.	Velkamäärä on edelleen kasvanut mm. Laurin koulun suuren saneeraushankkeen takia. Kunnanhallitus

Priorisoidaan vuosittain investointiohjelman kohteet talouden reunaehdot huomioiden. Tuetaan esimiestyötä koulutuksilla. Tuetaan henkilökunnan työhyvinvointia liikunta- ja kulttuuriseteleillä ja TYKY-toiminnalla. Päivitetään kunnanviraston työnjakoa ja toimenkuvia muuttuvien tehtävien edellyttämällä tavalla.	päätti alkuvuonna 2024 käynnistää talouden tasapainottamistyön talouden pitkäjänteistä sopeuttamista varten. Vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmassa investointitaso on matalampi kuin aikaisempina vuosina. Henkilöstöasiantuntija on koonnut esimiehille ns. koulutustarjottimia esimiestyötä tukevista koulutuksista ja ajankohtaisista asioista
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Osallistavan budjetoinnin avulla kuntalaiset voivat kohdentaa tähän varatun määrärahan halua- maansa kohteeseen. Yleisavustuksilla tuetaan järjestöjen järjestämää toimintaa. Väliaikaisen lainarahoituksen avulla tuetaan järjestöjen Leader-hankkeiden käynnistymistä. Luontoarvot ja ilmastomuutoksen haasteet otetaan huomioon kaavoitushankkeissa.	Osallistuvan budjetoinnin määräraha kohdistettiin Aarlahden ranta-alueen kunnostamiseen. Yleisavustuksilla tuettiin järjestöjen järjestämää toimintaa määrärahan mukaisesti 10.000 euroa. Keskusta-alueen kausivalaistushanke jatkui vuonna 2023. Vuoden 2023 keskeisimmät kaavoitushankkeet ovat olleet Kolsa-Juvansuon tuulivoimaosayleiskaava ja Keskustan asemakaavan muutos tietyissä kortte- leissa. Molemmissa kaavahankkeissa luontoarvot ja ilmastoasiat ovat olleet keskeisellä tavalla esillä.
Konsernitavoitteet	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Mynämäen YritysVoima Oy Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konser- niohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä ta- valla. Yhtiö kehittää toimintaansa strategian mukaisesti. Yhtiö selvittää Irjantalon ja uimahallin peruskorjaus- tarpeen sekä aikataulun. Yhtiö hyödyntää eri hankerahoitusta	Yhtiön talous pysyi vuoden 2023 aikana tasapai- nossa. Toiminnasta on raportoitu kunnalle ja kunnanjohtaja on osallistunut yhtiön hallituksen kokouksiin mahdolli- suuksien mukaan. Yhtiön ja kunnan yhteistyössä on kehitetty kunnan elinvoimapaalveluiden kokonaisuutta siten, että uusi toimintamalli otettiin käyttöön vuoden 2024 alusta. Yhtiö on selvittänyt Irjantalon ja uimahallin korjaustar- peita. Pitkän tähtäimen suunnitelma korjauksista on vielä kesken.

	Yhtiö on hakenut vuoden 2023 yhtä hankerahoitusta elintarvikealan yritysrypäshankkeen esiselvittämi- seen.
Mynämäen Vesihuolto Oy Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konser- niohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä ta- valla. Yhtiö turvaa vesivarojen riittävyyden myös yritystoi- minnan tarpeisiin. Yhtiö varautuu yhteiskunnan toimintahäiriöihin (mm. sähköjakelun häiriöt).	Yhtiön hallitus on päättänyt johdonmukaisista maksu- korotuksista yhtiön talouden vakauttamiseksi ja in- vestointikyvyn turvaamiseksi. Yhtiön toiminnasta on raportoitu kunnalle pyydetä- essä. Raportointia on tarpeen kehittää. Yhtiön toimin- nasta on käyty vuoropuhelua kunnan kanssa. Yhtiö on selvittänyt vedensaantia ja vedenoton kapa- siteettia vuoden aikana ja selvitystyön perusteella voitiin todeta, että veden riittävyys on hyvällä tasolla. Yhtiö on selvittänyt vedenhankinnan mahdollisuuksia kriisitilanteiden varalta. Tarkempi selvitystyö ja neu- vottelut yhteistyökuntien kanssa jatkuu edelleen.
Koy Häävuorentie 5 Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Yhteistyö vuokralaisen eli V-S hyvinvointialueen kanssa toimii. Tilat pidetään hyvässä kunnossa.	Yhtiön talous on säilynyt tasapainoisena. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa toimii hyvin. Tilat on pidetty hyvässä kunnossa.
Koy Mynäjoki Yhtiön omistama tila (kirjasto) pidetään hyvässä kunnossa ja tarvittaviin korjauksiin varaudutaan suunnitelmallisesti.	Yhtiön omistamat tilat on pidetty kunnossa.
As Oy Augustanrivi Kunnan omistamien huoneistojen vuokrataso pide- tään yleistä vuokratasoa vastaavana. Yhtiön omistama kiinteistö pidetään hyvässä kun- nossa.	Vuokrataso on pidetty yleistä vuokratasoa vastaa- vana. Kiinteistö on pidetty hyvässä kunnossa.
Vakka-Suomen Media Osuuskunta Osuuskunnan toiminta järjestetään niin, että se on liiketaloudellisesti kannattavaa. Osuuskunta toimii omistajakuntien alueen viestin- nän edistämiseksi avoimesti ja tasapuolisesti.	Osuuskunnan toiminta on ollut haastavaa ja talouden tasapainottamiseksi on osuuskunnassa valmisteltu toimenpiteitä. Osuuskunta on täyttänyt tämän tehtävän hyvin.

--	--

Sitovat taloudelliset tavoitteet**150 Yleishallinto**

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	1 662 779	511 195		511 195	821 676	310 481
Kulut	-2 498 911	-2 284 237	298 900	-1 985 337	-2 102 078	-116 741
Toimintakate	-836 132	-1 773 042		-1 474 142	-1 280 402	-193 740

Ympäristöterveydenhuolto sisältyy Yleishallinto -tulosalueelle vuoden 2023 alusta. Vuoden 2022 loppuun saakka ympäristöterveydenhuolto oli Erikoissairaanhoidon -tulosalueella. Erikoissairaanhoidon siirtyi hyvinvointialueen vastattavaksi vuoden 2023 alusta.

Taseyksikkö**Taloushallintoyksikkö (sisältyy Yleishallinto-tulosalueeseen)****Tilivelvollinen**

hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelujen tuottaminen Mynämäen kunnalle sekä Nousiaisten kunnalle ja Ruskon kunnalle.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Taloushallintoyksikkö tuotti taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut Perusturvakuntayhtymä Akselille vuoden 2022 loppuun saakka sekä palkanlaskentapalvelut Nousiaisten kunnalle syyskuuhun 2023 saakka ja Ruskon kunnalle kesäkuuhun 2023 saakka. Syksystä 2023 saakka yksikkö vastaa Mynämäen kunnan taloushallinnosta ja palkanlaskennasta. Taloushallintoyksikkö on ollut Yleishallinto-tulosalueella taseyksikkönä. Mynämäen kunnan menot on kirjattu koko vuodelta taseyksikön kohdalle. Vuoden 2024 alusta taloushallinto ja palkanlaskenta on normaalisti kustannuspaikkoina Yleishallinto-tulosalueella.

Sitovat taloudelliset tavoitteet**1550 Talous- ja henkilöstöhallinto (sisältyy Yleishallinto -tulosalueeseen)**

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	594 955	314 982		314 982	259 224	-55 758
Kulut	-505 502	-315 197		-315 197	-324 197	-9 000
Toimintakate	89 453	-215		-215	-64 973	64 758

KESKUSHALLINTO YHTEENSÄ

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	31.12.2023	
Tuotot	1 679 541	523 195	0 	523 195	836 136	312 941
Kulut	-2 528 549	-2 314 850	298 900 	-2 015 950	-2 139 139	-123 189
Toimintakate	-849 008	-1 791 655	298 900	-1 492 755	-1 303 003	-189 752

2.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tulosalue	Sivistystoimen hallinto/osaston yhteinen toiminta
Tilivelvolliset	Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka
Toiminta-ajatus	Kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Koko osaston tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluja varhaiskasvatukseen, opetustoimen sekä vapaa-aikatoimen alalla kunnan myöntämien resursien puitteissa. Hallinnon tulosalue osallistuu kaikkien tulosalueiden toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen. Osastolla pyritään entistä enemmän yhteistyöhön eri sektoreiden välillä toiminnan ja palvelujen kehittämiseksi.

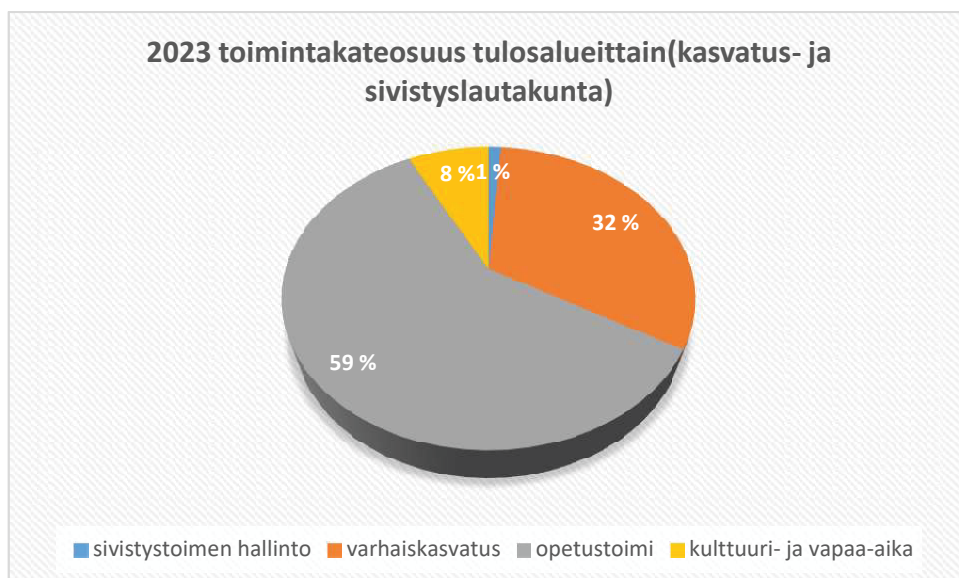
Kasvatus- ja sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2023 aikana 12 kertaa. Lisäksi lautakunnalle järjestettiin neljä iltakoulua, joissa käsiteltiin talousasioita (tilinpäätös ja talousarvio) ja sivistystoimen kehittämistarpeita.

Mynämäen kunnan uutta strategiaa (kvalt 14.11.2022 § 72) jalkautettiin sivistystoimessa huomioimalla strategiaisuus kehityskeskusteluiden osana.

Soteuudistus astui voimaan vuoden 2023 alusta ja sosiaali- ja terveystoimen palvelut siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle. Kasvatus- ja sivistyslautakunnan palveluiden ja talouden osuus kunnan toiminnassa kattaa suurimman osan kokonaisuudesta. Kasvatus- ja sivistysosaston talousarvion 2023 menoihin vaikuttivat nousevasti mm. yleinen hinnannousu, laajennettu oppivelvollisuus ja maksuton toinen aste, palkankorotukset sekä varhaiskasvatuksen lakimuu- tokset (lapsen tuen järjestäminen varhaiskasvatuksessa). Yleisestä hinnannoususta johtuen myös osaston sisäiset vuokrat ja ravitsemuspalvelut nousivat vuodelle 2023 yhteensä noin 11,3%.

Vuonna 2023 koko toimielimen tuotot ylittyivät 378.588 € ja kulut ylittyivät 310.810 €. Hankkeista ja avustuksista tulevat summat nostivat sekä menoja, että vastaavasti tuloja. Tuottoja lisäsivät valtionavustukset sekä muilta kunnilta perittävät maksut. Kulut ylittyivät erityisesti tilapäisissä palkoissa, joissa kuluja nostivat erityisesti hankeavustuksilla tai muilla tuilla ja maksuilla katettavan henkilöstön palkkamenot. Sairaus- ja äitiyslomasijaiskulut olivat vuoden aikana ennakoitua suuremmat. Kasvatus- ja sivistysosaston toimintakate vuonna 2023 oli 99,9 %.

Kasvatus- ja sivistystoimen vuoden 2023 toteutuneesta toimintakatteesta suurimmat osuudet ovat opetustoimella 59 % ja varhaiskasvatuksella 32 %. Kulttuuri- ja vapaa-ajan osuus on 8 % ja sivistystoimen hallinnon osuus on 1 %.

Kuvio 1: Kasvatus- ja sivistyslautakunnan vuoden 2023 toimintakatteen jakautuminen tulosalueittain

Rekrytoinneissa henkilöstön saatavuudessa oli vajetta. Erityisesti tämä näkyi varhaiskasvatuksessa ja varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa, mutta haasteita henkilöstön saatavuuden suhteen oli myös opetustoimessa ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimessa. Erityisesti opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstön lyhyet sairauspoissaolojen lukumäärä oli suuri ja sijaiskustannusten budjetoitua suuremman määrän takia sijaismäärärahoja oli tarkistettava puolivuotisraportoinnin yhteydessä.

Maahanmuuton- ja kotoutumisen koordinointi siirtyi yleishallinnosta kasvatus- ja sivistystoimeen vuonna 2023. Vuoden aikana kunnan kotoutumissuunnitelma päivitettiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta kilpailutti ostoliikennepalvelunsa kevätlukukaudella 2023. Koulukuljetushinnat nousivat huomattavasti edellisestä, vuoden 2021 kilpailutuksesta. Kilpailutukseen osallistuneita kuljetusyrityksiä oli erityisen vähän. Hintoihin vaikutti myös yleinen kustannusten nousu.

Syksyllä 2023 laajennettu oppivelvollisuus koski lukiossa kolmea ikäluokkaa. Elokuussa 2022 perustettu perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmä jatkoi toimintaansa kevätlukukauden 2023 ajan. Syksyllä 2023 perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat siirtyvät perusopetuksen oppilaisiksi.

Kasvatus- ja sivistystoimi jatkoi toiminnan kehittämistä hankkeiden avulla. Kasvatus- ja sivistystoimi osallistui sekä omiin kehittämishankkeisiin, sekä useiden kuntien yhteisiin hankkeisiin. Esimerkkinä kunta- ja hallintorajat ylittävistä yhteishankkeista olivat Naantalin kaupungin hallinnoima SKY-hanke ja Uudenkaupungin hallinnoima Konsti- ja Kikka-hankkeet. Ko. hankkeissa oli yhteisiä rajapintoja opetuksen, varhaiskasvatuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Koululaisille järjestettävää Mynämäen harrastamisen mallia jatkettiin koko vuosi 2023. Hanketta toteutettiin yhteistyössä opetustoimen, liikunta- ja nuorisotoimen sekä kolmannen sektorin kanssa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päivitti sivistystoimen tilavuokrat 1.8.2023 alkaen. Sivistystoimen tilavuokrien päivityksessä keskeisenä päälinjana oli, että

alle 18-vuotialle mynämäkeläisille järjestettävästä toiminnasta ei peritä tila-
vuokria. Tällä halutaan tukea lapsille ja nuorille järjestettävää harrastustoimin-
taa. Linjauksella myös halutaan olla mukana ennaltaehkäisemässä lasten ja
nuorten syrjäytymistä ja yksinäisyyttä sekä parantaa heidän mahdollisuuksi-
aan esimerkiksi liikunnalliseen elämäntapaan omassa kotikunnassa.

Kunta edistää omalta osaltaan kuntalaisten hyvinvointia kunnan strategiaan
perustuen. Kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistävä kokonaisuus jäsennettiin
uudella tavalla vuoden 2023 alusta. Tähän sisältyivät laajennettu johtoryhmä,
jossa on mukana jokaisen hallintokunnan edustajia sekä hyvinvointifoorumi.
Hyvinvointia ja terveyttä edistävää kokonaisuutta ja päätöksentekoa varten
perustettiin kasvatus- ja sivistyslautakunnan alainen hyvinvointijaosto.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

500 Sivistystoimen hallinto

					TOTEUMA	
	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	7 749	0	9 000	9 000	54 726	45 726
Kulut	-190 075	-200 616	-27 500	-228 116	-244 059	-15 943
Toimintakate	-182 326	-200 616	-18 500	-219 116	-189 333	29 783

Suoritteet ja tunnusluvut

500 Sivistystoimen hallinto

	TOTEUMA			tot %
	TP 2022	TA 2023	31.12.2023	
Suoritteet				
lautakuntien kokoukset	10	11	12	109,0
Tunnusluvut				
euroa/asukas	24	26	25	96,0

Kasvatus- ja sivistysosaston toimintojen kustannusvertailua vuosi 2022

KUNTAVERTAILU / SIVISTYSTOIMI €/asukas

Asuskasluku: Tilastokeskus 31.12.2022 Kustannustiedot: Kuntaliitto, v.2022 tp mukaan

	Mynämäki as. 7 539	Kunnat, joissa as.5001-10 000	Laitila as. 8 366	Masku as. 9 642	Naantali as.19 850	Nousiainen as. 4 644	Somero as. 8 426	V-S keskiarvo	Koko maa keskiarvo
PERUSOPETUS	984 €/as	1 241 €/as	1388 €/as	1475 €/as	1022 €/as	1 474 €/as	1045 €/as	973 €/as	1 044 €/as
LUKIO-OPETUS	182 €/as	153 €/as	165 €/as	-	139 €/as	362 €/as	183 €/as	133 €/as	140 €/as
VARHAISKASVATUS	541 €/as	568 €/as	515 €/as	621 €/as	519 €/as	657 €/as	469 €/as	585 €/as	595 €/as
ESIOPETUS	69 €/as	95 €/as	105 €/as	77 €/as	62 €/as	88 €/as	108 €/as	66 €/as	76 €/as
LIIKUNTA JA ULKOILU	60 €/as	153 €/as	311 €/as	68 €/as	161 €/as	104 €/as	179 €/as	118 €/as	132 €/as
NUORISOTOIMINTA	29 €/as	48 €/as	28 €/as	36 €/as	28 €/as	56 €/as	29 €/as	37 €/as	37 €/as
KIRJASTOT	47 €/as	70 €/as	71 €/as	59 €/as	68 €/as	62 €/as	88 €/as	64 €/as	63 €/as
MUU KULTTUURITOIMINTA	4 €/as	20 €/as	34 €/as	14 €/as	35 €/as	4 €/as	20 €/as	17 €/as	27 €/as
TAITEEN PERUSOPETUS	2 €/as	18 €/as	-	5 €/as	22 €/as	4 €/as	-	6 €/as	15 €/as

PERUSOPETUS

Perusopetus riippumatta siitä, missä opetus järjestetään. Sisältää myös: aamu- ja iltapäivätoiminta, sairaala- ja vammaisopetus, vaikeimmin kehitysvammaisten opetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus, aikuislukiossa, kansanopistossa ja kansalaisopistossa järjestettävä perusopetus.

LUKIO-OPETUS

Lukiokoulutus riippumatta siitä, missä ao.koulutus järjestetään. Sisältää myös: lukion aineopiskelu, maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutus, lukiokoulutukseen valmistava opetus, kansanopistossa ja kansalaisopistossa järjestettävä lukiokoulutus.

VARHAISKASVATUS

Lasten päiväkotihoidon, perhepäivähoidon ja muun lasten päivähoitoon palvelut. Sisältää myös lasten kotihoidon tuet (sekä niiden kuntalisät), sekä päivähoitosta aiheutuvat palvelusetelimaksut.

ESIOPETUS

Mukaan luetaan sellainen perusopetuslain ja -asetuksen mukainen esiopetus, joka kunnan päätöksen mukaan käytännössä järjestetään opetustoimessa koulussa, päivähoitoon yhteydessä tai muussa soveltuva paikassa.

LIIKUNTA JA ULKOILU

Toiminnot, joiden tarkoituksena on liikunnan, urheilun, ulkoilun ja vastaavien toimintojen kehittäminen sekä liikuntapaikkojen, ulkoilualueiden ja -reittien tarjonta.

NUORISOTOIMINTA

Kunnan nuorisotyöhön kuuluvat palvelut, mm. nuorten ohjaus, toimitilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisoryhmien tuki.

KIRJASTOT

Yleisten kirjastojen tarjoamat palvelut.

MUU KULTTUURITOIMINTA

Muu kunnan järjestämä kulttuuritoiminta, jonka tarkoituksena on kulttuuriharrastusten ja -palvelujen tarjonta ja tukeminen.

TAITEEN PERUSOPETUS

Taiteen perusopetus sisältää taiteen perusopetuksesta annetun lain 633/1998 mukaisen kunnan järjestämän toiminnan.

Tulosalue

Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset

Varhaiskasvatusjohtaja Erja Santanen

Toiminta-ajatus

Tuottaa varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti perheille laadukkaita, turvallisia ja joustavia varhaiskasvatuspalveluita, joiden tavoitteena on lapsen tasapainoisen kehityksen turvaaminen.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Toiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin. Henkilöstömitoitukset ja ryhmäkoot ovat lakisääteisiä. Varhaiskasvatuksen toimintakate oli 100,4% vuonna 2023.

Varhaiskasvatuspalvelut on järjestetty suunnitelmien mukaisesti. Alle 3-vuotiaiden lasten osuus palvelun käyttäjissä on kasvanut. Varhaiskasvatusta järjestetään kunnan viidessä päiväkodissa ja yksi perhepäivähoitaja työskentelee omassa kodissaan. Noin 16 % varhaiskasvatuspalveluista järjestetään palveluseteliä käyttämällä. Vuorohoitoa järjestetään Pikkulaurin päiväkodissa, v. 2023 vuorohoitoa tarvitsi 13 lasta.

Pienten päiväkotien hallinnolliseen johtamiseen perustettiin päiväkodin johtajan virka, työntekijä aloitti virassaan 1.9.2023.

Ryhmäavustajia on palkattu lisää. Pedagogisena lisäresurssina työskentelee valtionavustuksella palkattu erityislastenhoitaja toimintakauden 1.8.2023–31.7.2024. Hän tukee ryhmien henkilökuntaa lasten kolmitasoisien tuen toteuttamisessa.

Valssi-arviointihanke (Mynämäki–Masku–Nousiainen) on hyvässä alussa kehittämässä arviointia ja lisäämässä varhaiskasvatuksen laatutyytöä.

Pätevien varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on haastavaa. Syyskaudella Mynämäen varhaiskasvatuksen opettajista 8 (32 %) oli epäpäteviä. Vakituisista lastenhoitajista kolme opiskelee tällä hetkellä työnsä ohessa varhaiskasvatuksen opettajaksi.

Henkilöstön täydennyskoulutusta on järjestetty runsaasti, koko henkilöstö on osallistunut monimuotoisesti järjestettyihin koulutuksiin mm. lasten ensiapukoulutukseen, Tiimin voima varhaiskasvatuksessa -koulutukseen, Kehittävä arviointi -päivään ja Lapsen mieli -koulutukseen. Toiminnallisen tasa-arvon- ja yhdenvertaisuussuunnittelun prosessi on luotu lakivelvoitteen mukaisesti.

Varhaiskasvatuksessa on seurattu uhka- ja väkivaltatilanteiden lukumäärää vuodesta 2022 lähtien, jotta tilanteeseen voidaan tarvittaessa reagoida ja tehdä tilanteen mukaisia toimintaratkaisuja. Läheltä piti- ja vaaratilanteiden ilmoitusten lukumäärät:

2023	32
2022	60

Mynämäki on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämässä kaksi-vuotisen esiopetuksen kokeilussa 1.8.2021–31.5.2024. Kokeilu käynnistyi Pikkulaurin päiväkodissa, 21-lapsen koeryhmät aloittivat elokuussa 2021 ja 2022 muiden 5-vuotiaiden muodostaessa verrokkiryhmät Opetushallituksen päätöksen mukaisesti. Kokeilutoiminnassa on oma opetussuunnitelma, esiopetuksessa on käytössä kaksi erillistä opetussuunnitelmaa 31.5.2024 asti.

Mynämäen perheillä on mahdollisuus saada varhaiskasvatuspaikka muusta Turun seudun kunnasta seutukunnan ostopalvelusopimuksen mukaisesti, samoin muut voivat ostaa paikkoja Mynämäestä. Varhaiskasvatuspaikan ostaminen/myyminen harkitaan tapauskohtaisesti riippuen kunnan omien paikkojen riittävydestä. Vuonna 2023 osto-/myyntipalvelua muista kunnista ei ollut.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettiin lakimuutoksella 1.3.2023 alkaen. Maksutuotot vähenivät kolmanneksella ja vastaavasti tulosidonnaisen palvelusetelin arvo nousi. Toiminnan kustannuksia on lisännyt myös 1.8.2022 voimaan tullut lakimuutos varhaiskasvatuksen oppimisen tuesta, joka väistämättä lisää resurssitarpeita. Näistä aiheutuva lisämäärärahan tarve on anottu ja myönnetty puolivuotisraportin yhteydessä.

Mynämäki haki valtion erityisavustusta turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Avustus on laskennallinen, tilapäistä suojelua tarvitsevien, kotikuntaa vailla olevien lasten varhaiskasvatuksen järjestämiskustannuksiin. Tukea myönnettiin 22.134 euroa vuodelle 2023.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023

Riittävien varhaiskasvatuspalveluiden turvaaminen. Varhaiskasvatuksen laadun ylläpitäminen ja kehittäminen. Arvioinnin kehittäminen.	Varhaiskasvatuspalvelut on saatu järjestettyä lakisääteisesti ja lakisääteisessä ajassa kaikille haki-joille. Henkilöstön täydennyskoulutukset Varhaiskasvatuksen johtoryhmätyöskentelyssä ponnostettu laatutyöhön. Henkilöstön osallisuutta vahvistava laadun arviointijärjestelmä Valssin käyttöönottokoulutukset. Huoltajille tehty arviointi- ja asiakastyytyväisyyskysely marraskuussa. Asiakastyytyväisyys oli ka. 4,25 (asteikolla 1 heikko - 5 erittäin hyvä)
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen.	Päiväkodin johtajan hallinnollinen virka 1.9.2023 Lisäresurssia palkattu, kolme ryhmäavustajaa ja hankerahoituksella kiertävä erityislastenhoitaja Koulutukset; mm. Tiimin voima varhaiskasvatuksessa Yhteiset pedagogiset suunnitteluillat/-päivät toimintakauden alussa, säännölliset pedakahvilat, tiimi- ja henkilöstöpalaverit Kehityskeskustelut, 100 %
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Vihreä Lippu -päiväkodin ja luontopäiväkotitoiminnan jatkuminen. Kaikki varhaiskasvatuksen tilat ovat terveelliset ja turvalliset sisä- ja ulkotiloiltaan.	Vaahteramäki jatkaa Vihreä Lippu -päiväkotina. Luontoryhmän toiminta jatkuu Vaahteramäen kotametsikössä. Keskeneräiset pihat, aidat ja tilat on kunnostettu. Pikkulaurissa tehty tiivistyskorjaukset.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

505 Varhaiskasvatus

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	31.12.2023	
Tuotot	448 266	335 000	-40 000	295 000	440 986	145 986
Kulut	-4 832 047	-5 244 811	-174 000	-5 418 811	-5 590 444	-171 633
Toimintakate	-4 383 781	-4 909 811	-214 000	-5 123 811	-5 149 458	-25 647

Suoritteet ja tunnusluvut

505 Varhaiskasvatus

	TOTEUMA			
	TP 2022	TA 2023	31.12.2023	tot %
Suoritteet				
Päiväkodit;				
kokopäivä	258	232	263	113,0
osapäivä	39	92	37	40,0
esiopetus	99	92	79	86,0
Erityispäivähoito				
Perhepäivähoito**	3	4	4	100,0
Palveluseteli	55	60	64	107,0
Ostopalvelup;	1	2		
esiopetus		8	9	112,0
Muu päivähoito;				
kotihoidontuki, perhettä	73	74	66	89,0
Tunnusluvut				
€ / hoitopaikka				
Päiväkot/ koko ***	10 947	12 054	12 778	106,0
Esiopetus	5 072	6 043	6 035	100,0
Perhepäivähoito		9 899	8 841	89,0
Palveluseteli	8 126	8 833	10 284	116,0
Kotihoidontuki €/perhe	3 955	4 324	3 967	92,0

** lisäksi perhepäivähoidon eläkemenojen tasaus 52 611 euroa

*** kaikki vaka-hallinnon kulut on yörytetty kunnan palvelujen hintaan, pl. palveluseteli

Tulosalue

Opetustoimi

Tilivelvolliset

Rehtorit ja koulujen luokanopettaja-rehtorit

Toiminta-ajatus

Tuottaa laadukasta perus- ja lukio-opetusta.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Opetus- ja kasvatustyön paikalliset tavoitteet on kirjattu opetussuunnitelmaan ja sitä täydentäviin työsuunnitelmiin, sekä toimintaa ohjaavaan opetustoimen lainsäädäntöön. Yhteistyö Mynämäen vapaa-aika- ja kulttuuritoimen sekä varhaiskasvatuksen kanssa edistää laadukkaan perusopetuksen toteutumista. Opetustoimen toimintakate vuonna 2023 oli 99,9 %.

Henkilökunnalle järjestettiin yhteisiä koulutuksia: esimerkiksi toimialaa koskeva lakikoulutus ja lasten ja nuorten mielen hyvinvointiin ja sen tukemiseen liittyvät koulutukset. Käynnissä olevat hankkeet lisäsivät henkilöstön koulutustarjontaa.

Opetustoimi on ollut mukana monikunnallisissa hankkeissa. Suurimmat hankkeet ovat olleet Uudenkaupungin isännöimät Konsti- ja Kikka-hankkeet sekä Naantalin isännöimä SKY-hanke. Laurin yhtenäiskoululle palkattiin määrällisesti kouluvalmentaja tukemaan lasten ja nuorten kouluhyvinvointia. Mynämäen, Valonian ja Paraisten yhteinen Lapset ja nuoret Varsinais-Suomen kestävyystyön kirittäjinä -hanke jatkui vielä kevätlukukauden 2023. Kasvatus- ja sivistyslautakunnalle vietiin keväällä 2023 kooste vuonna 2022 päättyneistä hankkeista. Kooste vuonna 2023 päättyneistä hankkeista viedään sivistyslautakuntaan keväällä 2024.

Tiedolla johtaminen

Koulupoissaoloja on dokumentoitu ja poissaolotuntien lukumääriä on seurattu systemaattisesti. Opettajat ovat toimineet sitouttavan koulu yhteisön mallin mukaisesti koulupoissaolojen selvittämisessä yhteistyössä huoltajien kanssa. Rehtorikokouksissa on säännöllisesti muutaman kerran lukuvuodessa tarkasteltu ja analysoitu poissaolodataa koko kunnan osalta. Vuoden 2023 osalta kaikki poissaolot olivat joko selvitetty tai selvityksen alla. Oppilaiden poissaolot ovat myös yksi hyte-kertoimen indikaattoreista.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnalle järjestettiin alkuvuodesta 2023 päättäjältä, jossa keskusteltiin inklusiosta, sekä läpikäytiin Mynämäen kunnan kolmiporaisen tuen toteuttamista, sekä kouluterveyskyselyn 2021 lasten ja nuorten osallisuusosuutta. Konsti-hankkeen kautta opetushenkilöstölle ja huoltajille tehtiin keväällä 2023 kysely, jossa kartoitettiin perusopetuksen vahvuuksia ja tunnistettiin tulevaisuuden kehittämistarpeita.

Opetustoimen arviointia toteutetaan ja seurataan säännöllisesti esimerkiksi kyselyiden avulla. Perusopetuksen laaja toiminnan arviointikysely tehtiin keväällä 2023. Tuloksia tarkasteltiin ja analysoitiin rehtori- ja henkilöstökokouksissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan arviointi toteutetaan vuosittain. Aamu- ja iltapäivätoiminnan arvioinnin ja perusopetuksen toiminnan arviointien tulokset vietiin myös kasvatus- ja sivistyslautakunnalle tiedoksi.

Kaksivuotinen kokeilujakso kasvatus- ja sivistysosaston pedagogisen ICT-asiantuntijatehtävän järjestämisessä päättyi keväällä 2023. Kokeilu oli toimiva ja tehtävä koettiin tarpeelliseksi. Kasvatus- ja sivistystoimen pedagogisen asiantuntijan tehtävä vakinaistettiin elokuusta 2023.

Turvallinen oppimisympäristö

Opetustoimessa seurataan uhka- ja väkivaltatilanteiden lukumäärää vuosittain, jotta tilanteeseen voidaan tarvittaessa reagoida ja tehdä tilanteen mukaisia toimintaratkaisuja. Opetuksen järjestämisessä on huomioitava työturvallisuus ja oppilaiden perusopetuslain mukainen oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Konsti-hankkeen kautta Mynämäen opetustoimeen saatiin mapakouluttaja, joka järjestää mapakoulutuksia henkilöstölle. Mapakoulutuksessa opitaan vuorovaikutusta haastavissa henkilötilanteissa, riskiarviointia ja sen mukaista toimintaa, suojautumista ja fyysistä ohjausta.

Läheltä piti- ja vaaratilanteiden ilmoitusten lukumäärät:

2023	53
2022	53

2021	61
2020	55

Oppivelvollisuus

Uuden oppivelvollisuuslain myötä kaikki peruskoulusta valmistuneet ovat velvollisia hakeutumaan toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen järjestäjä ilmoittaa joka vuoden elokuussa oppilaan asuinkunnan valvovalle viranhaltijalle ne oppilaat, joilla järjestelmän tai muun huoltajalta saadun tiedon mukaan ei ole opiskelupaikkaa eli jotka eivät ole suorittamassa oppivelvollisuuttaan. Ilmoituksia voi tulla myös muista oppilaitoksista, jos oppilas (asuinkunta Mynämäki) on katsottu eronneeksi jostain oppilaitoksesta eli tällä ei ole opiskelupaikkaa, mutta oppivelvollisuutta on lain mukaan vielä jäljellä.

Mynämäen kunnassa oppivelvollisuuden suorittamisen valvonta on Laurin koulun apulaisrehtorin virkaan kuuluva tehtävä (hallintosääntö). Asuinkunnan tehtävänä on perusopetuksen järjestäjän tai muun oppilaitoksen tekemän ilmoituksen perusteella selvittää nuorten tilanne, jotka ovat ilman opiskelupaikkaa. Nuoret saavat tarvittaessa ohjausta toisen asteen koulutukseen hakeutumiseksi. Tarvittaessa nuoria ohjataan myös hakeutumaan muiden palveluiden, kuten terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä kuntoutuspalveluiden piiriin. Jos soveltuvaa opiskelupaikkaa ei ohjauksesta ja yhteistyöstä huolimatta löydy 2 kuukauden sisällä ja nuori arvioidaan koulukuntoiseksi, kunnalla on velvollisuus osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikka soveltuvassa nivelvaiheen koulutuksessa (TUVA). Jos arvioidaan, että nuori ei ole koulukuntoinen, häntä ohjataan tarvittaessa hakemaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä.

Vuoden 2023 loppuun mennessä Mynämäen kunnan alueella asuvilla kaikilla oppivelvollisilla oli opiskelupaikka.

Lukio

Lukio menestyi vuoden 2023 ylioppilaskirjoituksissa keväällä ja syksyllä edelleen selvästi valtakunnan keskiarvoa paremmin. Opiskelijoiden viihtyvyys oli vuosittain toteutettavan kyselyn perusteella hyvä.

Vuonna 2023 keväällä valmistuneet olivat viimeinen ikäluokka, joka opiskeli 2016 käyttöön otetut opetussuunnitelman mukaan. 2023 syksystä alkaen lukiossa tarjottiin vain uuden opetussuunnitelman (LOPS 2021) opintoja. Noin 70 % lukio-opiskelijoista vuonna 2023 oli mynämäkeläisiä ja 30 % ulkopaikkakuntalaisia.

Oppivelvollisuus uudistus korvattavine koulumatkoineen lisäsi edelleen opiskelijoiden halukkuutta hakeutua lähilukion sijaan esimerkiksi Turun erikoislukioihin. Näyttäisi kuitenkin siltä, että suuri innostus lähteä lukioon toisaalle on laantunut.

Lukiossa alkoi syksyllä 2023 kaksivuotinen kokeilu, jossa lukio-opintojen yhteydessä on mahdollista suorittaa henkilöauton ajokortti. Tämä mahdollisuus lisäsi kiinnostusta Mynämäen lukiota kohtaan. Ensimmäisen vuoden opiskelijoilla teetetyn kyselyn perusteella Turvallisesti liikenteessä -opintojakso vaikutti lukiovalintaan. Opintojakso koostuu sekä lukio-opettajien että autokoulun antamasta opetuksesta. Yli 60 % opiskelijoista koki, että opintojakso antaa paremmat eväät ajoneuvon kuljettajana kuin pelkkä autokouluopetus. Opintojakson valitsi yhteensä 46 opiskelijaa.

Lukion vuonna 2020 saamat Opetushallituksen kansainväliseen akkreditointiin perustuvat kansainväliset hankkeet jatkuivat. Kansainväliset projektit ovat

kohdistuneet vuonna 2023 seuraaviin maihin: Espanja, Ranska, Saksa, Italia. Yhdelle opiskelijalle pystyttiin hankerahoilla tarjoamaan lukuvuodelle 2023–2024 vuoden kestävä vaihto-oppilasvuosi Ranskassa. Kansainvälisissä projekteissa on ollut mukana useita opiskelijoita sekä opettajia. Mynämäen lukion tehtävien ulkomaanmatkojen lisäksi meillä on vierailut vuonna 2023 lukuisia opiskelijoita ja opettajia edellä mainituista maista. Mynämäen lukiossa on ollut myös yksi vaihto-opiskelija Italiasta (syksy), yksi Saksasta (syksy) ja yksi Taiwanista (kevät). Kansainvälinen toiminta on tuonut paljon iloa ja oppimismahdollisuuksia lukio-opetukseen vuonna 2023.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Asukasmarkkinoinnissa hyödynnetään päiväkotien ja koulujen monipuolista tarjontaa sekä lukion hyviä oppimistuloksia. Jatketaan mediaseurantaa (juttujen määrä/vuosi) Yrittäjyyskasvatusprojekteihin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan Koulujen kansainvälisyystoimintaa jatketaan.	Opetustoiminnasta 15 lehtijuttua vuonna 2023. Kyläkoulut osallistuvat yrityskylätoimintaan joka toinen vuosi; 2023 oli osallistumisvuosi. Laurin koulusta yrityskylätoimintaan osallistuivat 6. ja 9.luokat My Tech -yhteistyö opintoretkenä Olkiluodon ydinvoimalaan (9.lk). Pyhän ja Tavastilan koulut tekivät yhteistyötä Saaren kartanon ulkomaalaisten taiteilijoiden kanssa. Lukiossa tarjotaan vuosittain opiskelijoille yrittäjyyskasvatuskurssi. Vuonna 2023 kurssi toteutui. Lukiossa jatkettiin kansainvälisiä Erasmus+-hankkeita. Lukiossa oli vuonna 2023 kolme vaihto-opiskelijaa Taiwanista, Saksasta ja Italiasta. Tämän lisäksi Erasmus+-hankkeen kautta lukiossa vieraili lukuisia hankekumppaneita muun muassa Ranskasta ja Espanjasta.
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja koulutukseen panostaminen: - Kehityskeskustelut käydään 100 % - Laaditaan opetustoimen henkilöstölle vuosittainen koulutustarjotin. Hyödynnetään hankkeista saatavia koulutusmahdollisuuksia. - Osallistaminen yhteiseen toimintaan työyhteisössä: Säännölliset kokoukset ja tapaamiset (esimerkiksi tiimi- ja rehtorikokoukset) Opetustilat ovat opetuskäyttöön soveltuvia.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Henkilöstö on osallistunut yhteisiin koulutuksiin sekä kunnan järjestämänä, hanketyön kautta ja yksilökohtaisesti (mm Mieli ry:n koulutus, lakikoulutus, SKY-koulutukset) Säännölliset rehtorikokoukset ja yksikköjen omat henkilöstö- ja tiimikokoukset ovat toteutuneet. Laurin alakoulu aloitti saneeratuissa tiloissa elokuussa 2023, yläkoulun väistötilat ovat asianmukaiset.
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	

Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Opetustoimen omat ympäristökasvatusprojektit ja oppimiskokonaisuudet (Hinku seitsemännellä luokalla, Lapset ja nuoret Varsinais-Suomen kestävyystyön kirittäjinä)	Hinku-oppimiskokonaisuus toteutunut v. 2023 Lapset ja nuoret Varsinais-Suomen kestävyystyön kirittäjinä hanke päättyi vuonna 2023.
Kehittämishankkeet erillisrahoituksella (esim. Harrastamisen Suomen malli).	Hankerahoituksella palkattu kouluvalmentaja. Meidän Mynämäki harrastaa -hanke toimi koko vuoden 2023.
Kasvatus- ja sivistystoimen pedagogisen ICT-asiantuntijuuden vakinaistaminen	Pedagogisen ICT-asiantuntijan tehtävä vakinaistettiin 1.8.2023 alkaen.
Koulu tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä omassa perustoiminnassaan: -yhteisöllinen opiskeluhoolto -kerhotoiminta -kolmiportaisen tuen toteuttaminen	Koulujen yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä on koontunut säännöllisesti. Koulujen harrastustoiminta on järjestetty Suomen Harrastamisen mallin mukaisesti (Meidän Mynämäki harrastaa -hanke) Kolmiportaisen tuen tasoja on toteutettu ja resurssointia on suunnattu tuen toteuttamiseen.
Osallisuus on tärkeä osa opetussuunnitelmaa. Jokaisella koululla toimii oppilas/opiskelijakunta.	Koulujen oppilas-/opiskelijakunnat kokoontuivat yhteensä 43 kertaa. Aloitteita tehtiin 9 kpl. Näiden lisäksi oppilaskunnat järjestivät useita tapahtumia ja lukion opiskelijakunta otti kantaa lukion keittiön säilymisen puolesta.
VERSO- ja Kiva-koulutoiminnan jatkaminen kiusaamisen ehkäisemiseksi ja oppilaiden osallistamisen tueksi.	
Opetustoiminnan kehittäminen hyödyntämällä esimerkiksi kyselyjen ja tutkimusten tuloksia.	Perusopetuksen laajan arvioinnin tuloksia käsiteltiin rehtorikokouksessa ja henkilöstökokouksissa. Analysointi ja arvioinnin hyödyntäminen kehitystyössä jatkuvat rehtoreiden kehityskeskusteluissa keväällä 2024.
Retkeilyyn ja kotiseutuun liittyvät projektit hyväksytään koulujen lukuvuosisuunnitelmien yhteydessä. Retket ovat myös osa opetussuunnitelmaa.	Valtakunnallisen kouluterveyskyselyn 2023 tulokset julkaistiin loppuvuodesta 2023. Tuloksia tarkastellaan ja ne huomioidaan toiminnan kehittämisessä kahden seuraavan lukuvuoden aikana.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

510 Opetustoimi

	TOTEUMA					
	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	943 897	844 510	0	844 510	985 431	140 921
Kulut	-9 567 174	-9 888 037	-410 800	-10 298 837	-10 433 214	-134 377
Toimintakate	-8 623 277	-9 043 527	-410 800	-9 454 327	-9 447 783	6 544

Suoritteet ja tunnusluvut

510 Opetustoimi

	TP 2022	TA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	tot %
Suoritteet				
kouluja (peruskoulut + lukio)	7	6	6	100,0
oppilaita (perusopetus)*	744	736	753	102,0
muista kunnista (lukio +perus	71	50	68	136,0
aloituspaikkoja (lukio)	70	70	70	100,0
opiskelijoita (lukio)	130	170	123	72,0
ap/ip -asiakkaat	60	60	65	108,0
Tunnusluvut				
euroa/oppilas	9 702	10 265	10 559	103,0
euroa/opiskelija	10 258	11 253	11 267	100,0
euroa/ap/ip-asiakas	1 783	2422	1 763	73,0

Perusopetuksen koulukohtaiset yksikkökustannukset/oppilas ja oppilasmäärä:

(Oppilasmäärä 20.9.2023 tilastointipäivän luku)

	TP 2022 oppilasmäärä		TA 2023 oppilasmäärä		TP 2023 oppilasmäärä	
Aseman koulu	9 255	40	10 487	40	10 106	43
Karjalan koulu	8 928	47	11 384	49	10 713	58
Laurin koulu*	8 731	536	9 014	538	9 978	526
Erit.op.yks.Leinikki					10 490	13
Tavastilan koulu	13 309	69	14 689	69	14 006	68
Pyhän koulu	8 471	42	9 831	42	9 696	45

Oppilaskohtaisiin kustannuksiin pitää suhtautua kriittisesti, koska esim. Tavastilassa on pienryhmiä ja erityisen tuen oppilaita enemmän (sijoitettuna koko kunnasta).

Yläkoulun opetus on kalliimpaa kuin alakoulun (Laurin koulu).

Tulosalue

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

Tilivelvolliset

Liikunta- ja nuorisopalveluvastaava (hyvinvointipäällikkö) Anu Saarni
Kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava (kulttuuripäällikkö) Viktoria Kulmala

Toiminta-ajatus

Tuottaa kustannustehokkaasti ja kuntalaisia osallistaen laadukkaita hyvinvointi-, kirjasto- ja kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluita.

Olenneiset tapahtumat tilikaudella

Toimialan tavoitteena on tuottaa vapaa-aikatoimen kuntalaisten hyvinvointia edistäviä palveluita entistä näkyvämmäksi kuntalaisille. Palvelutuotantoa tarkastellaan olemassa olevien resurssien mukaan. Aktiivinen alueellinen ja seudullinen verkostoyhteistyö on korostunut tilivuonna.

Vapaa-aikatoimi on pyrkinyt tekemään tiivistä yhteistyötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa edistään kunnan ennaltaehkäisevän työn merkitystä.

Kirjastotoiminnan pääpaino oli koulun ja kirjaston yhteistyössä. Erikoiskirjastovirkailija kävi vinkkaamassa kaikissa kunnan kouluissa. Kulttuurityön painopiste oli yhteisten tapahtumien koordinoinnissa. Joulusta saapuu Mynämäkeen -

yhteiset mainokset ovat saaneet kiitosta. Museoiden aukioloa parannettiin palkkaamalla kesätyöntekijöitä kaikkiin museoihin. Mielenkiintoisten näyttelyiden ansiosta kävijämäärät kunnan museoissa ovat kasvaneet.

Nuorisotoimessa on panostettu kohtaavaan nuorisotyöhön. Nuorisotiloilla käyttöaste oli huomattavan korkea. Nuorisotalotoiminnan sisältöä on vahvistettu mm. eri liikunta-, päihde- ja teemakampanjoiden muodossa. Nuorisotoimessa on hankkeiden tuoman lisäresurssin avulla tuotettu koulunuorisotyötä sekä Harrastamisen Suomen malli -toimintaa.

Liikuntapalveluissa on ennaltaehkäisevät ja terveyttä edistävät liikuntatoiminnot ja -palvelut olleet keskiössä. Tilivuonna tuotettiin alueellisena yhteistyönä mm. liikuntastrategia vuosille 2023–2030. Liikuntatoiminnassa on hyödynnetty eri valtakunnallisia sekä alueellisia kampanjoita. Erityisesti ikäihmisten vapaa-aikatoimintaan panostus on tuonut tilivuoden syyskaudella useita eri ikäihmisiä aktivoivia palveluita sekä toimintamuotoja.

Enkäisevää päihdetyötä on edistetty toimintasuunnitelman mukaisesti sekä toimintaa on vahvistettu eri kampanjoilla ja tiedotuksella.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Sähköisten tiedotus- ja markkinointikanavien kehittäminen positiivisen imagon saamiseksi.	Toteutui. Viestintäkanavissa tuotettiin tapahtuma- ja toimintaesittelyjä. Panostettiin kunnan verkkosivujen informaatioisältöön.
Kulttuuri- ja museonäyttelytoiminnan kehittämisen uusien kohderyhmien kanssa.	Meidän Mynämäki -lehden sisältökokonaisuutta uudistettiin sekä tuotettiin jouluajan toimintaa tukeva julkaisu. Toteutui. Kerro sukulaisesta -projekti jatkui kahdella näyttelyllä: Karjalasta kotoisin (syyskuu), Joulukuun joulu ennen ja nyt (Karjalainen joulukuun, Vanhan ajan joulukuun ja Tapanin päivä).
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja koulutukseen panostaminen.	Toteutui 100 %. Järjestettiin kaksi koulutuspäivää (toukokuussa ja joulukuussa).
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Koordinoidaan 3.sektorin toimijoiden ja yhteistyökumppanien kanssa ympäristöarvoja kehittäviä teemaviikkoja vähintään kolme vuoden aikana.	Pyöräilyviikko, Luonto lainassa -kirjastoviikko, Mynämäki-viikko, Vanhusten viikko, Ehkäisevän päihdetyön viikko.
Yhteisöllisen vuorovaikutuskanavan Hyvinvointifoorumi -mallin käynnistäminen hyvinvointialueelle siirryttäessä.	

	Hyvinvointifoorumeita järjestettiin kaksi, joiden aiheina mm. hyvinvoinnin rakenteet Mynämäessä sekä hyvinvointisuunnitelma 2023–2025. mynamaki.fi/hyvinvointi.
--	---

Sitovat taloudelliset tavoitteet

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	257 642	195 500	0	195 500	241 456	45 956
Kulut	-1 260 933	-1 394 626	-18 600	-1 413 226	-1 456 940	-43 714
Toimintakate	-1 003 291	-1 199 126	-18 600	-1 217 726	-1 215 484	2 242

Suoritteet ja tunnusluvut

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2022	TA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	tot %
Suoritteet				
nuorisotiloja	2	2	2	100,0
nuorisotila kävijöitä	3 670	4 400	4 705	106,9
liikuntatilat	11	11	11	100,0
kuntosalikäynnit		19 000	14256	75,0
uimahalli+pacesali käynnit		11 000	15823	143,8
Kirjastot	2	2	2	100,0
Kirjaston fyysiset käynnit	32 293	35 000	38 919	111,2
Kirjaston verkkokäynnit	55 771	48 000	59 912	124,8
Kirjaston aukiolotunnit	6 979	5 050	6 973	138,0
Museot	4	4	4	100,0
Museoiden teemanäyttelyt	2	3	3	100,0
Kulttuuritapahtumat	16	12	12	100,0
Tunnusluvut				
nuoriso €/as *	32	36	46	127,7
liikunta €/as	51	44	33	75,0
uimahalli €/as **			25	
kirjasto €/as	47	47	52	108,0
kulttuuri €/as	4	4	5,7	142,0

*nuoriso kokonaiskustannuksissa nuorten työpaja sekä etsivänuorisotyö

**liikunnan ja uimahallin tunnusluvut eriteltynä

Kasvatus- ja sivistyslautakunta yhteensä

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	1 657 554	1 375 010	-31 000	1 344 010	1 722 599	378 589
Kulut	-15 850 229	-16 728 090	-630 900	-17 358 990	-17 724 657	-365 667
Toimintakate	-14 192 675	-15 353 080	-661 900	-16 014 980	-16 002 058	12 922

2.3 Tekninen lautakunta

Tulosalue	Teknisen toimen hallinto
Tilivelvolliset	Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen
Toiminta-ajatus	Tekninen osasto vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta, infran suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, tilahallinnosta, kiinteistöjen ylläpidosta ja rakennuttamisesta, ruoka- ja siivouspalvelusta, rakennusvalvonnasta ja ympäristöasioista. Tavoitteena on toimintojen kehittäminen ja ylläpitäminen siten, että luodaan turvallinen, viihtyisä ja energiatehokas asuinympäristö kaikille kuntalaisille sekä tarjotaan hyvät toimintaedellytykset elinkeinoelämälle.

Olennot tapahtumat tilivuonna

Toiminnassa ei ole oleellisia muutoksia. Joukkoliikenne ja talkooavustukset sisältyvät tähän kustannuspaikkaan. On hankittu kiinteistöjen pito- ja huolto-kirjajärjestelmät, joilla pystytään paremmin hallinnoimaan kunnan kiinteistö-omaisuutta.

Kunnan omaisuuden hallinta, energian käytön ja tilojen tehostaminen ovat keskeisimmät kehityskohteet.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	76 812	55 000	0	55 000	66 437	11 437
Kulut	-1 125 348	-617 493	0	-617 493	-614 606	2 887
Toimintakate	-1 048 536	-562 493	0	-562 493	-548 169	14 324

Tulosalue	Tilalaitos
Tilivelvolliset	Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen
Toiminta-ajatus	Hoitaa keskitetysti ja tehokkaasti kunnan kiinteistöjen kunnossapidon, siivous- ja ruokapalvelun.

Olennot tapahtumat tilivuonna

Toiminnan tavoitteena on tilojen tehokas ja turvallinen käyttö.

Kunnan kiinteistöille on aloitettu kunnossapitosuunnitelman laatiminen.

Kunnossapitohenkilöstön työnjohto on organisoitu uudelleen kahden työnjohtajan vastuulle.

Tilojen korjauksiin ja kunnossapitoon sekä energiatehokkuuteen panostetaan talousarvion puitteissa.

Tilojen käyttöastetta pyritään nostamaan. Tyhjiä ja käyttämättömiä tiloja realisoimaan.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmät päivitetään, koska vanhaa järjestelmää ei enää tueta.

Sisäilmatyön organisointia ja resursointia kehitetään.

Kaikkien kohteiden siivouksen resursointi perustuu konsultin tekemään siivousmitoitukseen. Vuoden 2023 alusta terveyskeskus, Mynämäen, Mietoisten ja Karjalan paloasemat siirtyivät hyvinvointialueelle.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Tilat pidetään kunnossa ja ajantasaisina.	Kunnossapitotöitä on tehty talousarvon puitteissa.
Ylimääräisestä ja tarpeettomasta kiinteistökannasta pyritään pääsemään eroon.	Aloitettu kartoitus poistettavasta kiinteistökannasta.
Pyritään tarjoamaan käyttäjäasiakkaille puhtaus- tasoiltaan tarkoituksenmukaiset tilat.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
Laadukkaita ja ravitsemuksellisesti täysipainoisia ruokapalveluita tuotetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Tilalaitoksen henkilöstö vastaa omalta osaltaan kunnan rakennusomaisuuden kunnan ja arvon säilymisestä.	Henkilöstö on toteuttanut suunniteltua tavoitetta.
Työolot ja palkkaus saatetaan tasolle, jolla varmistetaan nykyisen osaavan henkilökunnan sitoutuminen.	Työn vaativuuden arviointi on aloitettu. Henkilömäärän mitoitus on nyt tarkoituksenmukaisella tasolla.
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Kiinteistöjen energiankulutus pidetään mahdollisimman optimaalisena.	Peruskorjaushankkeissa energian käyttöä on tehostettu.
Kiinteistöjen lämmitysmuotoja pyritään muuttamaan öljylämmityksestä ympäristöystävällisempään ja vähäpäästöisempään suuntaan.	Päättäneellä tilikaudella lämmitysmuotoja ei ole muutettu.
Kiinteistöissä kierrätetään jätteet mahdollisuuksien mukaan, lisätään muovijäteastioita.	Jatkettu olemassa olevien kierrätysperiaatteiden mukaisesti.
Vedenkäytön optimoimiseen kiinnitetään huomiota. Esim. pestään vain täysiä koneellisia pyykkiä/korillisia astioita.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

730 Tilalaitos

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	4 711 434	4 263 552	160 000	4 423 552	4 689 535	265 983
Kulut	-5 239 685	-4 284 048	0	-4 284 048	-4 766 152	-482 104
Toimintakate	-528 251	-20 496	160 000	139 504	-76 617	-216 121

Suoritteet ja tunnusluvut

730 Tilalaitos

	TP 2022	TA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	tot %
Suoritteet				
Kiinteistöt kunnan hallinnassa k-m ²	43 186	44 480	38 323	86 %
Siivottavat kiinteistöt k-m ²	38 626	38 626	38 626	100 %
Tuotettavien aterioiden lkm/v	446 159	350 000	362 702	104 %
Valmistuskeittäitä	7	5	5	100 %
Palvelukeittäitä	5	3	3	100 %
Tunnusluvut				
Kiinteistöt kunnan hallinnassa €/kem ² /kk	10,10	9,30	5,97	
Aterian hinta keskimäärin €	3,43	3,40	3,20	

Tulosalue

Infra

Tilivelvolliset

Työpäällikkö Simo Salonen

Toiminta-ajatus

Infra tulosalue vastaa yleisten alueiden, urheilukenttien sekä kunnan metsien hoidosta ja ylläpidosta. Tulosalue sisältää yksityisteiden avustussuoritusmaksut.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Tulosalue järjestää palvelut katujen, puistojen, urheilukenttien ja muiden yleisten alueiden rakentamiseen, kunnossapitoon ja hoitoon.

Tavoitteena on infraomaisuuden ylläpito vähintään nykyisellä hoitotasolla.

Kunnan leikkipuistoverkon optimointia on tehty leikkipuistoselvityksen mukaisesti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Ruotsinpellon kunnallistekniikan valmistuminen	Vesi- ja viemäriverkostot on rakennettu, sähköistys on kesken.

Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Kevyenliikenteenväylät pidetään kunnossa ja uusien tarvetta selvitetään.	Jkpp-tien rakentaminen välille Kurinantie-Asema on aloitettu.
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Muutetaan katuvalaistusta LED-valoihin, joilla saadaan energiasäästöä.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

760 Infra

					TOTEUMA	POIKKEAMA
	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	31.12.2023	
Tuotot	193 313	176 227	0	176 227	204 440	28 213
Kulut	-836 064	-615 761	-100 000	-715 761	-816 248	-100 487
Toimintakate	-642 751	-439 534	-100 000	-539 534	-611 808	-72 274

Suoritteet ja tunnusluvut

760 Kunnallistekniikka

	TP 2022	TA 2023	TOTEUMA	tot %
Suoritteet			31.12.2023	
Kaavatiet, km	50	50	50	100,0
Kevyenliikenteenväylät, km	29	29	29	100,0
Yksityistiet, avustettavat km	10	10	157	
Puistot, ha	26	26	26	100,0
Tievalot, kpl	1911	1911	1911	100,0

Tulosalue

Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

Tilivelvolliset

Rakennustarkastaja Annika Heikola

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on tuottaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelupalveluja, valvoa kaavojen, rakentamisen ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista. Huolehtia rakentamista, ympäristöä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta sekä lisäksi osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuin niistä on säädetty.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Rakennusvalvontayksikön toiminnassa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Kiinteistökartoitusta on jatkettu.

Mynämäen kunta tuottaa ympäristönsuojelun viranomaispalvelun Ruskon, Maskun ja Nousiaisten alueella. Mynämäen kunta irtisanoi yhteistoimintasopimuksen, neuvottelut aloitetaan uudesta sopimuksesta neljän kunnan kesken. Tavoitteena on palkata kolmas viranhaltija ympäristönsuojelutehtäviin.

MRL -uudistusta on seurattu. Ympäristönsuojelun valvontaohjelma- ja suunnitelma on päivitetty.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Sähköisen asioinnin kehittäminen. Valvonta- ja tarkastustaksojen tarkistaminen säännöllisesti.	Taksoja ei ole tarkastettu, koska rakennusvalvonnan osalta rakentamislaki muuttuu vuoden 2025 alusta alkaen.
Ympäristönsuojelumääräysten ja rakennusjärjestyksen ajantasaisuus.	Ovat ajan tasalla.
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Pidetään rakennusvalvonta hyvällä tasolla, jolla mahdollistetaan sujuva rakentaminen.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
Varmistetaan ympäristönsuojelun riittävä resurssi, jotta ympäristö saadaan pidettyä puhtaana ja turvallisena.	Henkilöstöresurssit on varmistettu palkkaamalla määräaikainen ympäristösihteeri.
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Ympäristönsuojelun yhteistyön jatkaminen neljän kunnan kesken.	Sopimus on irtisanottu, uuden sopimuksen neuvottelut on aloitettu.
Osallistutaan alan koulutuksiin ja seurataan lakimuutoksia.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	TOTEUMA 31.12.2023	POIKKEAMA
Tuotot	149 596	235 615	0	235 615	159 465	-76 150
Kulut	-247 527	-316 420	-100 000	-416 420	-260 072	156 348
Toimintakate	-97 931	-80 805	-100 000	-180 805	-100 607	80 198

Suoritteet ja tunnusluvut

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TOTEUMA			
	TP 2022	TA 2023	31.12.2023	tot %
Suoritteet				
Rakennusvalvonta: luvat ja ilmoitukset	115	180	107	59
Ympäristönsuojelu: luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	6	6	13	217
Tunnusluvut				
€/lupa	-809	-434	-838	

Tekninen lautakunta yhteensä

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	MTA 2023	31.12.2023	
Tuotot	5 131 155	4 730 394	160 000	4 890 394	5 119 877	229 483
Kulut	-7 448 624	-5 833 722	-200 000	-6 033 722	-6 457 078	-423 356
Toimintakate	-2 317 469	-1 103 328	-40 000	-1 143 328	-1 337 201	-193 873

2.4 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Ulkoiset ja sisäiset erät	TA 2023	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 628 599	129 000	6 757 599	7 678 611	921 012
Myyntituotot	2 518 330	-40 000	2 478 330	2 524 699	46 369
Maksutuotot	472 000		472 000	441 304	-30 696
Tuet ja avustukset	268 340		268 340	597 163	328 823
Muut toimintatuotot	3 369 929	169 000	3 538 929	4 115 445	576 516
Toimintakulut	-24 876 661	-532 000	-25 408 661	-26 320 874	-912 213
Henkilöstökulut	-13 650 484	-271 900	-13 922 384	-14 314 122	-391 738
Palkat ja palkkiot	-10 914 807	-218 289	-11 133 096	-11 377 276	-244 180
Henkilösivukulut	-2 735 677	-53 611	-2 789 288	-2 936 846	-147 558
Eläkekulut	-2 291 346	-43 618	-2 334 964	-2 355 120	-20 156
Muut henkilösivukulut	-444 331	-9 993	-454 324	-581 726	-127 402
Palvelujen ostot	-5 219 019	-260 100	-5 479 119	-5 702 507	-223 388
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 181 423		-2 181 423	-2 221 010	-39 587
Avustukset	-1 000 800		-1 000 800	-1 025 772	-24 972
Muut toimintakulut	-2 824 935		-2 824 935	-3 057 463	-232 528
Toimintakate	-18 248 062	-403 000	-18 651 062	-18 642 263	8 799
Verotulot	16 709 000	449 000	17 158 000	17 075 361	-82 639
Kunnan tulovero	13 613 000	381 000	13 994 000	13 935 415	-58 585
Kiinteistövero	1 832 000	147 000	1 979 000	1 953 019	-25 981
Osuus yhteisöverosta	1 264 000	-79 000	1 185 000	1 186 927	1 927
Valtionosuudet	4 131 442		4 131 442	4 102 394	-29 048
Rahoitustuotot ja -kulut	-98 100	-725 000	-823 100	-985 861	-162 761
Korkotuotot	10 000		10 000	70 847	60 847
Muut rahoitustuotot	15 000		15 000	40 371	25 371
Korkokulut	-120 000	-725 000	-845 000	-1 092 219	-247 219
Muut rahoituskulut	-3 100		-3 100	-4 860	-1 760
Vuosikate	2 494 280	-679 000	1 815 280	1 549 631	-265 649
Poistot ja arvon alentumiset	-1 826 000		-1 826 000	-2 054 309	-228 309
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 826 000		-1 826 000	-2 054 309	-228 309
Kertaluonteiset poistot					
Satunnaiset erät		820 000			
Satunnaiset tuotot		820 000			
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	668 280	141 000	-10 720	-504 678	-493 958
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)				3 330	3 330
Varausten lisäys (-) tai					
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)				155	155
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	668 280	141 000	-10 720	-501 193	-490 473

Verotulojen erittely

Vuoden 2023 verotulojen erittely on tuloslaskelman toteutumisvertailussa.
Kunnan tuloveroprosentti ja verotettavan tulon määrä 2013–2023:

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, M€	Muutos, %
2013	19,50	114 450	2,6
2014	20,50	115 470	0,9
2015	20,50	115 496	0,0
2016	21,00	117 712	1,9
2017	21,00	117 369	-0,3
2018	21,00	117 485	0,1
2019	21,00	120 014	2,2
2020	21,25	122 714	2,2
2021	21,25	123 657	0,8
2022	21,25	129 417	4,7
2023*	8,61	146 618	13,3

* Vuonna 2023 kuntien tuloveroprosenteista leikattiin 12,64 %-yksikköä sote-uudistuksen takia.

Vuoden 2023 verotettavan tulon määrä on Kuntaliiton tammikuun 2021 ennustekehikon arvio.

Kiinteistöveroprosentit 2013–2023:

Vuosi	yleinen kiinteistövero	vakituinen asuminen	muu kuin vakituinen as.	rakentamaton rakennuspaikka	yleishyödylliset yhteisöt
2013	0,70	0,40	1,00		0,00
2014	0,70	0,40	1,00		0,00
2015	0,80	0,40	1,00		0,00
2016	0,90	0,50	1,10		0,00
2017	0,93	0,50	1,10		0,00
2018	0,93	0,50	1,10		0,00
2019	0,93	0,50	1,10		0,00
2020	0,98	0,55	1,15	3,00	0,00
2021	0,98	0,55	1,15	3,00	0,00
2022	0,98	0,55	1,15	3,00	0,00
2023	0,98	0,55	1,15	3,00	0,00

Valtionosuuksien erittely

	TA 2023	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuuksien erittely					
Peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaus	2 855 117		2 855 117	2 908 943	53 826
Järjestelmämuutoksen tasaus			0		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut vos:t	-188 851		-188 851	-239 505	-50 654
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
Verotulomenetyksen kompensatio	1 465 176		1 465 176	1 432 956	-32 220
Yhteensä	4 131 442		4 131 442	4 102 394	-29 048

2.5 Investointiosan toteutumisvertailu

2.5. Investointiosan toteutumisvertailu

	Talousarvio 2023	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
8300 TALONRAKENNUS					
9224 Mynämäen paloasema; viemärikorjaus	-150000	100 000	-50 000	0	-50 000
9225 Mietoisten paloasema, julkisiv	-50000	0	-50 000	0	-50 000
9228 Kunnantalon piha + videovalvonta	-20000	0	-20 000	-2 176	-17 824
9229 Tavastilan koulun piha-aitojen uusinta	-50000	0	-50 000	-23 289	-26 711
9232 Mietoisten pvk saneeraukset	-15000	0	-15 000	-1 895	-13 105
9234 Pyhän koulun piha-aidat	0	0	0	-3 012	3 012
9300 Pikkulaurin päiväkodin saneeraus	0	-120 000	-120 000	-99 487	-20 513
9301 Laurin koulun saneeraus	-2 100 000	-1 465 000	-3 565 000	-3 292 742	-272 258
9306 Vanhan Lizeliuksen purku	-50 000		-50 000	0	-50 000
9568 Mki Paloaseman ilmastointi	0	-100 000	-100 000	-81 326	-18 674
9693 Kivijärven sauna, julkisivumaalaus	-30 000	0	-30 000	0	-30 000
9726 Tavastilan koulun salaojitus	-100 000	0	-100 000	-82 151	-17 849
9728 Tavastilan koulun ilmanvaihto	0	0	0	-2 270	2 270
9787 Pyhän päiväkodin korjaus	0	0	0	-2 032	2 032
9953 Lukio u-o lukot ja k.valv	-30 000	20 000	-10 000	0	-10 000
9954 Lukion ulkoseinän korjaus	0	-20 000	-20 000	-14 993	-5 007
Yhteensä	-2 595 000	-1 585 000	-4 180 000	-3 605 373	-574 627
8600 LIIKENNEVÄYLÄT					
9014 Katusaneeraukset	-100 000	0	-100 000	-19 400	-80 600
9310 Virastotie+Torikuja liikenne	0	0	0	-4 805	4 805
9313 Siltojen kuntokartoitus ja saneeraus	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
9314 Asemantie jkpp Kurinantie-Asema	-315 000	0	-315 000	-13 549	-301 451
ELY / MAL	147 500	0	147 500	0	147 500
Yhteensä	-277 500	0	-277 500	-37 754	-239 746
8620 PÄÄLLYSTYKSET					
9035 Kaava-alueen katujen päällystykset	-100 000	0	-100 000	-79 623	-20 377
9628 Paikkaukset	-25 000	0	-25 000	0	-25 000
Yhteensä	-125 000	0	-125 000	-79 623	-45 377
8640 TIEVALAISTUS					
9032 Valaistus jkpp Kurinantie-Asema	-65 000	0	-65 000	0	-65 000
ELY / MAL	32 500	0	32 500	0	32 500
9044 Katuvalojen ohjausjärjestelmä	0	0	0	-1 200	1 200
9331 Roukkulin alueen tievalaistus	0	0	0	-1 818	1 818
9332 KLV terv. kesk. taka valaistus	-25 000	0	-25 000	-17 783	-7 217
9710 Katuvalaistuksen uusiminen	-50 000	0	-50 000	-79 512	29 512
Yhteensä	-107 500	0	-107 500	-100 313	-7 187

8660 YLEISET ALUEET						
9013	Roukkulin teoll.al. rakentaminen	-225 000	0	-225 000	0	-225 000
9022	Ruotsinpellon kunnallistekniikka	-150 000	0	-150 000	-63 091	-86 909
9058	Vehmalaisten kuntoradan pk	-20 000	0	-20 000	-25 023	5 023
9062	Urh.kesk. pesäpallok. tekonurmi	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
9066	Mustassuon padon korjaus	-30 000	0	-30 000	0	-30 000
9067	Aarlahden kunnostus	-25 000	0	-25 000	-24 007	-993
9068	Leikkipuistojen turvallisuuden kehittäminen	-70 000	0	-70 000	-58 162	-11 838
9692	Rakennuspaikkojen maisemointi	-10 000	0	-10 000	-18 741	8 741
Yhteensä		-540 000	0	-540 000	-189 024	-350 976
8900 IRTAIN OMAISUUS						
9085	Kiinteistötietojärj. hankinta	-100 000	0	-100 000	-9 647	-90 353
9086	Kiinteistöautom.järj. päivitys	-50 000	0	-50 000	0	-50 000
9087	Pvähoidon ohjelman versiopäiv.	-20 000	0	-20 000	0	-20 000
9103	Varavaimakone/Laurin koulu	-160 000	0	-160 000	-98 966	-61 034
9105	Keskustan kehittämishanke	-50 000	0	-50 000	0	-50 000
9109	Varavaimakone/kunnanvirasto	-75 000	0	-75 000	0	-75 000
9215	Keskusta-alueen kuivatussuunnitelma	-90 000	0	-90 000	-9 285	-80 715
9754	Varasto, koneet ja kalusto	-30 000	0	-30 000	0	-30 000
9950	Puhtaanapito- ja ruokapalvelujen kalustohankinnat	-20 000	0	-20 000	-18 360	-1 640
Yhteensä		-595 000	0	-595 000	-136 258	-458 742
8000 KIINTEÄ OMAISUUS						
9780	Maanhankinta ja lunastukset	-80 000	0	-80 000	-1	-79 999
9782	Maa-alueen myynti	0	0	0	29 117	-29 117
Yhteensä		-80 000	0	-80 000	29 116	-109 116
Investoinnit yhteensä (netto)		-4 320 000	-1 585 000	-5 905 000	-4 119 229	-1 785 771

2.6 Rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
<i>Toiminnan rahavirta</i>	2 494 279	141 000	2 635 279	1 603 583	-1 031 696
Vuosikate	2 494 279	-679 000	1 815 279	1 549 632	-265 647
Satunnaiset erät		820 000	820 000		
Tulorahoituksen korjauserät			0	53 951	53 951
<i>Investointien rahavirta</i>	-4 320 000	-1 585 000	-5 905 000	-3 040 794	2 864 206
Investointimenot	-4 500 000	-1 585 000	-6 085 000	-4 140 955	1 944 045
Rahoitusosuudet investointeihin	180 000		180 000		-180 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			0	1 100 161	1 100 161
Toiminta ja investoinnit netto	-1 825 721	-1 444 000	-3 269 721	-1 437 211	1 832 510
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	30 000		30 000		-30 000
Antolainasaamisten lisäykset	30 000		30 000		-30 000
Antolainasaamisten vähennykset	0				
Lainakannan muutokset	2 200 000		2 200 000	-760 897	-2 960 897
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 200 000		5 200 000	5 000 000	-200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 000 000		-3 000 000	-3 260 897	-260 897
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	-2 500 000	-2 500 000
Oman pääoman muutokset				1 463 075	1 463 075
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Rahoituksen rahavirta	2 230 000	0	2 230 000	702 178	-1 527 822
Vaikutus maksuvalmiuteen	404 279	-1 444 000	-1 039 721	-735 033	304 688

2.7 Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

		MÄÄRÄRAHAT				TULOARVIOT			
		Talousarvio				Talousarvio			
		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Toteuma	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Toteuma	Poikkeama
			jälkeen				jälkeen		
KÄYTTÖTALOUSOSA									
Keskusvaalautakunta	B	-13 909	-13 909	-15 573	-1 664	12 000	12 000	14 460	2 460
Tarkastuslautakunta	B	-16 704	-16 704	-21 488	-4 784				
Yleishallinto	B	-2 284 237	298 900	-1 985 337	-2 102 078	511 195	511 195	821 676	310 481
Taloushallintoyksikkö *)	B	-315 197		-315 197	-9 000	314 982	314 982	259 224	-55 758
Sivistystoimen hallinto	B	-200 616	-27 500	-228 116	-244 059		9 000	9 000	54 726
Varhaiskasvatus	B	-5 244 811	-174 000	-5 418 811	-5 590 444	335 000	-40 000	295 000	440 986
Opetustoimi	B	-9 888 037	-410 800	-10 298 837	-10 433 214	844 510		844 510	985 431
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi	B	-1 394 626	-18 600	-1 413 226	-1 456 940	195 500		195 500	241 456
Teknisen toimen hallinto	B	-617 493		-617 493	-614 606	55 000		55 000	66 437
Tilalaitos	B	-4 284 048		-4 284 048	-4 766 152	4 263 552	160 000	4 423 552	4 689 535
Infra	B	-615 761	-100 000	-715 761	-816 248	176 227		176 227	204 440
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi	B	-316 420	-100 000	-416 420	-260 072	235 615		235 615	159 465
Yhteensä		-24 876 662	-532 000	-25 408 662	-26 320 874	6 628 599	129 000	6 757 599	7 678 612
TULOSLASKELMAOSA									
Verotulot	B					16 709 000	449 000	17 158 000	17 075 360
Valtionosuudet	B					4 131 442		4 131 442	4 102 394
Korkotulot	B					10 000		10 000	70 847
Muut rahoitustulot	B					15 000		15 000	40 371
Korkokulut	B	-120 000	-725 000	-845 000	-1 092 219				
Muut rahoitusmenot	B	-3 100		-3 100	-4 860				
Satunnaiset erät	B		820 000	820 000	0				
Yhteensä		-123 100	95 000	-28 100	-1 097 079	20 865 442	449 000	21 314 442	21 288 972
INVESTOINTIOSA									
Kiinteä omaisuus	N	-80 000		-80 000	-29 116				
Talonrakennus	B	-2 595 000	-1 585 000	-4 180 000	-3 605 373				
Infrastrukturi	B	-1 050 000		-1 050 000	-406 714				
Irtaain omaisuus	N	-595 000		-595 000	-136 258				
Yhteensä		-4 320 000	-1 585 000	-5 905 000	-4 177 462				
RAHOITUSOSA									
Antolainasaamisten lisäys	B					30 000		30 000	-30 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B					5 200 000		5 200 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-3 000 000		-3 000 000	-3 260 897				0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N				-2 500 000			1 500 000	1 500 000
Yhteensä		-3 000 000		-3 000 000	-5 760 897	5 230 000	0	5 230 000	6 500 000
YHTEENSÄ		-32 319 762	-2 117 000	-34 341 762	-37 356 312	32 724 041	578 000	33 302 041	35 467 584

N = nettositova

B = bruttositova

*) taseyksikkö, sisältyy Yleishallinto-tulosalueeseen

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot	4 217 809,26	5 355 503,48
Myyntituotot	1 081 690,91	2 009 652,12
Maksutuotot	430 401,76	496 916,35
Tuet ja avustukset	597 163,05	1 052 754,79
Muut toimintatuotot	2 108 553,54	1 796 180,22
Toimintakulut	-22 860 070,85	-52 821 263,70
Henkilöstökulut	-14 314 121,66	-13 824 989,14
Palkat ja palkkiot	-11 377 275,57	-10 805 373,66
Henkilösivukulut	-2 936 846,09	-3 019 615,48
Eläkekulut	-2 355 119,63	-2 625 237,51
Muut henkilösivukulut	-581 726,46	-394 377,97
Palvelujen ostot	-4 255 161,64	-34 443 001,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 206 914,12	-2 521 834,38
Avustukset	-1 025 771,66	-1 094 851,97
Muut toimintakulut	-1 058 101,77	-936 586,60
Toimintakate	-18 642 261,59	-47 465 760,22
Verotulot	17 075 360,20	30 494 307,96
Kunnan tulovero	13 935 414,69	26 799 428,96
Kiinteistövero	1 953 018,77	1 843 666,88
Osuus yhteisöverosta	1 186 926,74	1 851 212,12
Valtionosuudet	4 102 394,00	19 615 595,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-985 860,55	-118 841,17
Korkotuotot	70 847,20	36 125,96
Muut rahoitustuotot	40 371,33	131 542,60
Korkokulut	-1 092 218,82	-280 622,32
Muut rahoituskulut	-4 860,26	-5 887,41
Vuosikate	1 549 632,06	2 525 301,57
Poistot ja arvон alentumiset	-2 054 308,65	-1 746 387,43
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 054 308,65	-1 746 387,43
Kertaluonteiset poistot		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-504 676,59	778 914,14
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	3 330,00	3 330,00
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	154,66	360,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-501 191,93	782 604,14

TASE

VASTAAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	67 747 823,39	70 460 769,44
I Aineettomat hyödykkeet	33 969,68	40 826,36
1. Aineettomat oikeudet	1 400,00	1 400,00
2. Tietokoneohjelmistot	32 569,68	39 426,36
3. Muut pitkävaikuttiset menot		
II Aineelliset hyödykkeet	43 562 554,94	41 472 104,02
1. Maa- ja vesialueet	3 294 101,87	3 323 217,80
2. Rakennukset	30 588 650,88	23 004 970,89
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 024 449,82	6 291 678,15
4. Koneet ja kalusto	1 140 605,43	216 956,46
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	1 514 746,94	8 635 280,72
III Sijoitukset	24 151 298,77	28 947 839,06
1. Osakkeet ja osuudet	21 052 744,03	25 849 284,32
3. Muut lainasaamiset	3 039 965,96	3 039 965,96
4. Muut saamiset	58 588,78	58 588,78
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 289 566,56	1 302 330,49
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 289 566,56	1 302 330,49
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 032 598,58	4 796 452,27
I Vaihto-omaisuus	21 090,07	18 913,04
1. Aineet ja tarvikkeet	21 090,07	18 913,04
II Saamiset	553 351,02	2 584 348,09
Pitkäaikaiset saamiset	70 000,00	105 000,00
2. Lainasaamiset	70 000,00	105 000,00
4. Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	483 351,02	2 479 348,09
1. Myyntisaamiset	135 088,35	133 547,59
2. Lainasaamiset	35 000,00	46 921,00
3. Muut saamiset	182 165,18	276 822,33
4. Siirtosaamiset	131 097,49	2 022 057,17
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 458 157,49	2 193 191,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 069 988,53	76 559 552,20

VASTATTAVAA	2023	2022
A OMA PÄÄOMA	23 017 161,43	27 163 989,03
I Peruspääoma	18 728 265,99	22 373 747,00
III Muut omat rahastot	1 492,04	1 646,70
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	4 788 595,33	4 005 991,19
V Tilikauden yli-/alijäämä	-501 191,93	782 604,14
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	491 085,29	494 415,29
1. Poistoero	422 122,55	425 452,55
2. Vapaaehtoiset varaukset	68 962,74	68 962,74
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 419 718,33	1 449 439,03
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 419 718,33	1 449 439,03
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	46 142 023,48	47 451 708,85
I Pitkäaikainen	33 003 205,06	31 314 110,10
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 003 205,06	31 314 110,10
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
7. Liittymismaksut ja muut velat		
II Lyhytaikainen	13 138 818,42	16 137 598,75
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 185 905,04	11 635 897,04
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot	363 107,99	551 262,61
6. Ostovelat	1 389 375,44	1 934 794,71
7. Liittymismaksut ja muut velat	264 303,86	236 319,69
8. Siirtovelat	1 936 126,09	1 779 324,70
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 069 988,53	76 559 552,20

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 549 632,06	2 525 301,57
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät	53 950,80	-489 611,67
	1 603 582,86	2 035 689,90
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 140 955,29	-5 787 204,49
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 100 160,88	647 800,00
	-3 040 794,41	-5 139 404,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 437 211,55	-3 103 714,59
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset		
Antolainauksen vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	6 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 260 897,04	-3 260 897,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500 000,00	1 500 000,00
	-760 897,04	4 239 102,96
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16 956,77	149 186,61
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 177,03	2 413,68
Saamisten muutos	2 030 997,07	-1 343 812,84
Korottomien velkojen muutos	-548 788,33	-1 798 380,28
	1 463 074,94	-2 990 592,83
Rahoituksen rahavirta	702 177,90	1 248 510,13
Rahavarojen muutos	-735 033,65	-1 855 204,46
Rahavarojen muutos	-735 033,65	-1 855 204,46
Rahavarat 31.12.	1 458 157,49	2 193 191,14
Rahavarat 1.1.	2 193 191,14	4 048 395,60

KONSERNITASE VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	59 856 573,52	73 369 319,23
Aineettomat hyödykkeet	99 578,41	112 746,01
Aineettomat oikeudet	64 571,35	73 313,91
Muut pitkävaikutteiset menot	35 007,06	39 432,11
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	56 744 234,54	69 835 796,31
Maa- ja vesialueet	3 895 098,28	4 236 518,90
Liittymismaksut		
Rakennukset	35 903 196,71	41 086 372,94
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 590 782,31	12 743 176,13
Koneet ja kalusto	1 370 393,77	2 306 833,59
Muut aineelliset hyödykkeet	48 704,80	62 767,90
Ennakkomaksut ja kesk.hank.	1 936 058,67	9 400 126,85
Sijoitukset	3 012 760,57	3 420 776,91
Osakkuusyhteisöosak. ja -os	106 038,27	392 601,96
Muut osakkeet ja osuudet	2 846 298,02	2 930 460,92
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	60 424,28	97 714,03
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 587 406,79	1 692 883,29
Valtion toimeksiannot	92 451,20	73 738,63
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 290 414,95	1 434 681,71
Muut toimeksiantojen varat	204 540,64	184 462,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 261 410,14	13 769 236,47
Vaihto-omaisuus	84 199,93	409 558,05
Aineet ja tarvikkeet	1 298,27	325 960,59
Keskeneräiset tuotteet	61 811,59	64 684,42
Ennakkomaksut (valmiit tuotteet)	21 090,07	18 913,04
Saamiset	1 373 689,08	5 769 556,36
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	1 373 689,08	5 769 556,36
Myyntisaamiset	605 931,37	1 846 284,31
Lainasaamiset		11 921,00
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	230 327,27	959 577,88
Siirtosaamiset	537 430,44	2 951 773,16
Rahoitusarvopaperit	294 783,03	451 830,80
Osakkeet ja osuudet	6,62	1 026,62
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	294 776,41	417 786,72
Muut arvopaperit		33 017,46
Rahat ja pankkisaamiset	2 508 738,10	7 138 291,26
VASTAAVAA	65 705 390,46	88 831 438,99

KONSERNITASE VASTATTAVAA	2023	2022
OMA PÄÄOMA	13 737 902,88	18 041 096,43
Peruspääoma	18 728 265,84	22 301 606,90
Muut omat rahastot	910 584,06	923 273,45
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-5 143 012,28	-4 988 583,67
Tilikauden yli-/alijäämä	-757 934,75	-195 200,26
VÄHEMMISTÖOSUUDET	393 079,13	404 431,40
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	944 807,05
Eläkevaraukset		3 035,00
Muut pakolliset varaukset		941 772,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 717 558,56	1 839 828,56
Valtion toimeksiannot	92 451,20	73 738,63
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 420 566,72	1 581 626,99
Muut toimeksiantojen pääomat	204 540,64	184 462,95
VIERAS PÄÄOMA	49 856 849,89	67 601 275,55
Pitkäaikainen	36 049 681,52	40 955 981,42
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 528 545,28	38 432 707,51
Lainat muilta luotonantajilta		2 137,67
Saadut ennakot		
Laskennalliset verovelat		
Muut pitkäaikaiset velat	2 521 136,24	2 521 136,24
Lyhytaikainen	13 807 168,37	26 645 294,14
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 222 212,74	13 419 279,29
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	364 267,06	647 783,18
Ostovelat	1 651 762,42	5 116 429,24
Muut velat	380 534,06	847 592,39
Siirtovelat	2 187 596,48	6 391 670,97
Laskennalliset verovelat	795,60	222 539,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	65 705 390,46	88 831 438,99

KONSERNITULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot	7 940 429,23	44 391 196,38
Toimintakulut	-25 974 015,61	-90 492 359,64
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta+/tappiosta-	135,39	-35 128,81
Toimintakate	-18 033 450,99	-46 136 292,06
Verotulot	17 075 360,20	30 494 307,96
Valtionosuudet	4 102 394,00	19 615 595,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-944 938,03	-270 728,19
Korkotuotot	48 313,62	5 884,63
Muut rahoitustuotot	142 542,43	212 361,67
Korkokulut	-1 113 634,46	-423 418,45
Muut rahoituskulut	-22 159,63	-65 556,03
Vuosikate	2 199 365,18	3 702 882,71
Poistot ja arvonalentumiset	-2 973 944,05	-3 980 886,09
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 973 944,05	-3 979 708,80
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		-1 177,29
Satunnaiset erät	22 980,00	0,00
Tilikauden tulos	-751 598,87	-278 003,39
Tuloverot	0,00	0,00
Tilinpäätössiirot	154,66	7 755,80
Vähemmistöosuudet	-6 490,54	75 047,33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-757 934,75	-195 200,26

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 199 365,18	3 702 882,71
Satunnaiset erät	22 980,00	
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjauserät	52 762,01	-459 400,70
Investointien rahavirta	2 275 107,19	3 243 482,00
Investointimenot	-5 193 279,56	-12 275 788,34
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	155 314,65
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 106 746,13	669 954,00
	-4 086 533,44	-11 450 519,69
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 811 426,25	-8 207 037,68
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 002 692,16	11 233 280,27
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 314 050,89	-4 545 561,91
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 513 466,40	2 014 399,14
	-824 825,13	8 702 117,51
Oman pääoman muutokset		
Muut oman pääoman muutokset	4 984,28	57 309,89
Peruspääomankorotus(+)/alennus(-)		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16 956,77	107 349,09
Vaihto-omaisuuden muutos	1 029,82	35 113,17
Saamisten muutokset	2 131 996,13	586 699,17
Korottomien velkojen muutokset	-535 887,77	-158 021,20
	1 580 181,41	571 140,23
Rahoituksen rahavirta	760 340,56	9 330 567,63
Rahavarojen muutos	-1 051 085,69	1 123 529,95
Rahavarat 31.12.	2 803 521,13	7 590 122,06
Rahavarat 1.1.	3 854 605,74	6 466 758,06
Rahavarojen muutos	-1 051 084,61	1 123 364,00

Rahavarojen muutoksen ero on summaltaan epäoleellinen.

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tilinpäätös on laadittu Kirjanpitolautakunnan Kuntajaoston ohjeiden mukaisesti. Numeroinnit liitetiedoissa viittaavat yleisohjeen kohtaan lisätietojen etsimisen helpottamiseksi.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Kuntaliitoksessa uudelle Mynämäelle siirtynyt käyttöomaisuus on poistettu lakkautettujen organisaatioiden poistosuunnitelmaa käyttäen. 1.1.2007 jälkeen käyttöomaisuuden poistoissa on käytetty uuden kunnan poistosuunnitelmaa. Kaikkien käytettyjen poistosuunnitelmien mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

2. Esittämistapamuutokset

Ei muutoksia esittämistavoissa.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2022 ja 2023 tiedot eivät ole vertailukelpoisia. Sote-uudistukseen liittyen sote-kuntayhtymien omistussuhteet purettiin kunnan taseesta. Kuntayhtymien purkaminen vaikuttaa myös konsernitaseeseen.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt Mynämäen YritysVoima Oy, Mynämäen Vesihuolto Oy,

As Oy Mynämäen Augustanrivi, Kiinteistö Oy Mynäjoki, Kiinteistö Oy Mietoisten Palvelutalo ja Kiinteistö Oy Häävuorentie 5 sekä kuntayhtymät Varsinais-Suomen Liitto ja Raisen seudun koulutuskuntayhtymä.

Konserniin kuuluu osakkuusyhteisönä Vakka-Suomen Media Osuuskunta.

Muutokset konsernirakenteessa

Konsernirakenteessa ei ole enää Ptky Akselia, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriä ja Varsinais-Suomen erityishuoltopiiriä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kuntayhtymien ja liikelaitoskuntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta tai kuntayhtymä on jäsenenä. Edellä mainitun lisäksi kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistellään konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta (KPL 6:12 §). Osakkuusyhteisön tietojen yhdistelyssä noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kunkin konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (KuntaL 114 § 2 mom.).

Konsernituloslaskelman ja -taseen liitetietoina on ilmoitettava soveltuvin osin kunnan liitetietoja vastaavat tiedot, konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot sekä tytär- ja osakkuusyhteisöjä koskevat tiedot (KPA 4:1–4:3 §). Konsernitilinpäätöksen liitetiedot laaditaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernituloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahoituslaskelma myös edelliseltä tilikaudelta.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhteisön (Vakka-Suomen Media Osuuskunta) tuloksesta on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Yleishallinto	521 856	1 383 558	521 856	1 383 558
Sosiaali- ja terveystoimet	0	35 964 644		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	4 075 754	3 936 191	1 706 652	1 642 601
Tekniset palvelut	3 226 040	3 668 007	1 989 302	2 329 344
Muut palvelut	116 780	111 472		
Toimintatuotot yhteensä	7 940 430	45 063 872	4 217 810	5 355 503

7. Verotulot

	2023	2022
Kunnan verotulo	13 935 415	26 799 429
Kiinteistövero	1 953 019	1 843 667
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 186 927	1 851 212
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	17 075 361	30 494 308

8. Valtionosuudet

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 908 943	15 170 742
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 242 820	4 311 360
Verotulomenetysten korvaus	1 432 956	4 762 984
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-239 505	-318 131
Valtionosuudet yhteensä	4 102 394	19 615 595

9. Palvelujen ostot eriteltynä

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	85 490	30 148 714
Muiden palvelujen ostot	4 169 672	4 294 287
Palvelujen ostot yhteensä	4 255 162	34 443 002

10. Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet (Kuntal 19.2 §)

Ei ilmoitettavaa.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kunnanvaltuusto päätti 17.12.2012 § 72 kuntajaoston yleisohjeesta 15.11.2011 antaman tarkennuksen perusteella, että 31.12.2012 mennessä valmistuneisiin hankkeisiin noudatetaan alla olevaa kunnanvaltuuston 24.9.2007 § 64 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Samalla kunnanvaltuusto hyväksyi suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2013 alkaen kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti siten että poistomenetelmänä on edelleen tasapoisto ja että kunnanhallitus hyväksyy 1.1.2013 alkaen valmistuville hyödykkeille hallintosäännön mukaisesti hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat.

Mietoisten ja Mynämäen kuntaliitokseen 1.1.2007 saakka on käytetty lakkautettujen organisaatioiden omaisuuden osalta organisaatioiden aikaisempia poistosuunnitelmia.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu hankintatilikauden kuuluiksi, vaikka hankinta olisikin käytössä useamman tilikauden ajan.

MYNÄMÄEN KUNTA	menetelmä	poistoaika, v
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT		
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto	5

Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	5
Konserniliikearvo	tasapoisto	5
Liikearvo	tasapoisto	5
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	5
Muut	tasapoisto	5
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	ei poistoa	
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30
Talousrakennukset	tasapoisto	20
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30
Asuinrakennukset	tasapoisto	40
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	20
Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	30
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	30
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	40
Viemäriverkko	tasapoisto	40
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkova- laistulaitteet	tasapoisto	20
Puhelinverkko, keskusasema/alak.		
Muut putki- ja kaapeliverkot		20
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	tasapoisto	20
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		20
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	15
Muut kiinteät koneet, laitteet ja raken- nukset	tasapoisto	15
KONEET JA KALUSTO		
Puiset alukset	tasapoisto	15
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	10
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	10
Muut raskaat koneet	tasapoisto	15
Muut kevyet koneet	tasapoisto	10
ATK-laitteet	tasapoisto	5
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	5
Terveystuhoon laitteet	tasapoisto	5
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Luonnonvarat	käytön mukainen	
Taide- ja arvo-esineet	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIK. SIJ.		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Eläkevastuu 1.1.		2 973		
Lisäykset tilikaudella		63		
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuu 31.12.		3 036		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.		961 211		
Lisäykset tilikaudella		1 820		
Vähennykset tilikaudella		-20 701		
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.		942 330		

13. Toimintatuottoihin ja -kuluihin sisältyvät myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	102 910	708 393	101 652
Rakennusten myyntivoitot	0	50 903	
Muut myyntivoitot	0	297 654	
Myyntivoitot yhteensä	102 910	1 056 950	101 652

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	14 486	4 954	14 281
Rakennusten myyntitappiot	0	90 998	
Muut myyntitappiot	141 322	55 569	141 322
Myyntitappiot yhteensä	155 808	151 521	155 603

14. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Satunnaiset tuotot	22 980			
Satunnaiset kulut	0			
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	22 980			

15. Rahoitustuotoista saadut tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	28 784	20 796
Peruspääoma korot kuntayhtymiltä	7 296	56 578
Yhteensä	36 080	77 374

16. Poistoeron muutokset

Poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

4.3 Taseen liitetiedot

17. Kuluiksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset lainan liikkeeseen laskemisesta

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotusten periaatteet ja arvostusmenetelmät

Kunnan omistamiin maa- ja vesialueisiin ei ole tehty arvonkorotuksia.

19. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet 2023										
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat
Poistamaton hankintameno 1.1.	40 826,36			40 826,36	3 323 217,80	23 004 970,89	6 291 678,15	216 956,46		8 635 280,72
Lisäykset tilikauden aikana						8 837 639,84	1 314 385,53	1 102 781,70		4 140 954,29
Rahoitusosuudet tilikaudella										
Vähennykset tilikauden aikana					- 29 115,93	- 27 041,15		- 3 474,98		- 11 261 488,07
Siirrot erien välillä										
Tilikauden poisto	- 6 856,68			- 6 856,68		- 1 226 918,70	- 581 613,86	- 175 657,75		- 1 984 190,31
Arvonlennukset ja niiden pal.										
Poistamaton hankintameno 31.12.	33 969,68			33 969,68	3 294 101,87	30 588 650,88	7 024 449,82	1 140 605,43		42 047 808,00
Olennaiset lisäpoistot										
Erittely olennaisista lisäpoistoista										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	33 969,68			33 969,68	3 294 101,87	30 588 650,88	7 024 449,82	1 140 605,43		1 514 746,94

Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet	Osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä	JVK-muut laina ja muut saamis		
	Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet		JVK-lainasaamis	Saamis konserniyht.	Saamis muut yhteisöt
Poistamaton hankintameno 1.1.	19 219 213,58	1 475 429,42	1 509 160,31	22 203 803,31		3 039 965,96	58 588,78
Lisäykset				0,00			
Vähennykset		- 1 124 994,75					
Poistot			-26 064,53	26064,53*			
Siirrot erien välillä							
Poistamaton hankintameno 31.12.	19 219 213,58	350 434,67	1 483 095,78	21 052 744,03		3 039 965,96	58 588,78
Arvonlennukset							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 219 213,58	350 434,67	1 483 095,78	21 052 744,03		3 039 965,96	58 588,78

* Turun Seudun Puhdistamo Oyn SVOP-rahasto sijoituksen alentaminen. Alennus poistona vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmassa. Poistoaika 30 vuotta.

20. - 22. Omistukset muissa yhteisöissä

2023	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	1 000 € Konsernin osuus omasta pääomast, €	1 000 € Konsernin osuus vieraasta pääomasta, €	1 000 € Konsernin osuus tilikauden tuloksesta, €
Tytär yhteisöt					
Mynämäen Yritysvoima Oy	Mynämäki	100,00	829	122	4
Mynämäen Vesihuolto Oy	Mynämäki	100,00	11 269	5 939	- 316
Ki Oy Mynämäen Häävuorentie 5	Mynämäki	100,00	3 507	13	- 98
As Oy Mynämäen Augustanrivi	Mynämäki	61,37	353	335	
Kiinteistö Oy Mynäjoki	Mynämäki	58,00	2 311	37	16
Ki Oy Mietoisten Palvelutalo	Mynämäki	71,30	259	139	
Kuntayhtymät					
Varsinais-Suomen liitto	Turku	1,52	36	27	
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	Raisio	11,42	2 235	294	- 10
Osakkuusyhteisöt					
Vakka-Suomen Media osk	Uusikaupunki	24,24			- 18

23. Vaihtuvien vastaavien saamiset

Saamiset tytäryhteisöiltä	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Myyntisaamiset		935		20 550
Lainasaamiset	70 000	35 000	105 000	35 000
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	70 000	35 935	105 000	55 550
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				75 898
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				1 842 685
Yhteensä				1 918 583
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset muilta				
Saamiset muilta		447 416		505 215
Saamiset yhteensä	70 000	483 351	105 000	2 479 348

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot				
T-sairaalahankkeen inv.menot				
Vuokraennakot				
Vuokra-alennusetuudet				
Muut siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot VSSHHP peruspääoma		49 282		49 282
Kelan korvaus työterveyshuollosta	75 000	165 018	75 000	65 000
Tasaerälaskutuksen palautus Akseli		843 305		843 305
Tasaerälaskutuksen palautus VSSHHP		950 098		950 098
Palovakuutuskorvaus				
Koulutuskorvaus tyött.vak.rahastolta	3 000	13 387	3 000	5 000
Muut siirtosaamiset	459 397	930 684	53 097	109 372
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	537 397	2 951 773	131 097	2 022 057

25. Oman pääoma erien muutokset

	Konserni 2023	*) Muutokset	2022	Kunta 2023	*) Muutokset	2022
Peruspääoma						
1.1.	18 728 266	3 575 339	22 303 605	18 728 266	3 645 481	22 373 747
lisäykset						
vähennykset			3 090			
31.12.	18 728 266		22 300 515	18 728 266		22 373 747
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma						
1.1.			1 093			
lisäykset						
vähennykset						
31.12.			1 093			
Osuus kuntayhtymän omasta pääomasta						
Muut omat rahastot						
Muut omat rahastot						
1.1.	904 108		882 518			
Siirrot rahastoon	4 984		39 108			
Siirrot rahastosta						
31.12.	909 092		921 626			
P. Vuolan stipendirahasto						
1.1.	1 647		2 007	1 647		2 007
Siirrot rahastoon	285		0	285		0
Siirrot rahastosta	-440		-360	-440		-360
31.12.	1 492		1 647	1 492		1 647
Muut omat rahastot yhteensä						
1.1.	905 755		884 525	1 647		2 007
Siirrot rahastoon	5 269		39 108	285		
Siirrot rahastosta	-440		-360	-440		-360
31.12.	910 584		923 273	1 492		1 647
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä						
1.1.	-5 143 013		-5 002 465	4 788 595		4 005 991
Lisäys tai vähennys tilikaudella	1		13 881			
31.12.	-5 143 012		-4 988 584	4 788 595		4 005 991
	0					
Tilikauden yli-/alijäämä	-757 935		-195 200	-501 192		782 604

*) Sote-kuntayhtymien alaskirjaus, Ptty Akselin peruspääoman muutos ja edellisen vuoden tytäryhtiöiden pääomien eliminointien korjaus.

26. Poistoerot

	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	422 123	425 453
Yhteensä	422 123	425 453

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Velat tai velkojen osat, jotka
erääntyvät 1.1.2029 tai sen jälkeen

	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 600 641	21 001 282
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	22 600 641	21 001 282

28. Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29. Pakollisiin varauksiin merkityt olennaiset erät

Ei ilmoitettavaa.

30. Vieraspääoma

Velat tytäryhteisöille	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saadut ennakot				
Ostovelat		37 790		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		37 790		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		5 772		9 591
Muut velat				
Siirtovelat				152 100
Yhteensä		5 772		161 691
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				1 057
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				1 057
Vieras pääoma yhteensä	33 003 205	13 138 818	31 314 110	16 137 599

31. Sekkilimiitti

Kunnalla ei ole käytössä sekkilimiittiä.

32. Liittymismaksut ja muut velat

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Liittymismaksut	2 521 136	2 521 136		
Muut velat		280 973		
Muut velat yhteensä	2 521 136	2 802 109		

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Korkojaksotukset	138 520	79 446	138 520	57 069
Henkilöstökulut	1 627 299	4 762 059	1 458 408	1 359 572
Tasaerälaskutuksen lisälaskutus		607 768		152 100
Tutkimusapurahojen jaksotus		276 446		
Valtionosuusennakot	144 988	84 218	144 988	84 218
Potilasvak. vakuutusmaksulainan lyh.		96 094		
Muut siirtovelat	276 628	485 641	194 211	126 365
Siirtovelat yhteensä	2 187 434	6 391 672	1 936 126	1 779 324

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34. Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi osakkeita tai kiinnityksiä kiinteistöihin

Ei ilmoitettavaa.

35. Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Ei ilmoitettavaa.

36. Vakuudet, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien puolesta

Ei ilmoitettavaa.

37. Muut kuin edellä 34–36 kohdissa tarkoitetut kunnan antamat vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38. Vuokravastuut

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	82 740	2 799 328	40 104	10 026
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 888	270 119	10 048	10 026
Leasingvastuut yhteensä	409 842	727 966	395 971	397 294
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	230 352	341 776	226 583	204 823
Yhteensä	492 582	3 527 294	436 075	407 320

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita. Sisältää alv:n.

39. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Takausitoumukset				
Konserniyhteisön velasta				
Jäljellä oleva pääoma	1 000 000	354 192	1 000 000	354 192
Osakkuusyhteisön velasta				
Jäljellä oleva pääoma				
Muiden velasta				
Jäljellä oleva pääoma	1 326 216	1 372 593	1 326 216	1 372 593
Muut takaukset				
Jäljellä oleva pääoma				
Takausitoumukset yhteensä	2 326 216	1 726 785	2 326 216	1 726 785

40. Muut annetut vastuusitoumukset

	2023	2022
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takauskeskuksetakausvastuista 31.12.	62 542 257	57 491 275
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	49 785	33 246
Muut vastuusitoumukset		
Täytetakaus Kunta-Aravat Oy:lle (Täytetakaus myönnetty kv 16.9.2013 § 72, takaussitoumus allekirjoitettu 2015, lainasitoumukset on tehty koko määrälle)	830 000	830 000

41. Muut taloudelliset vastuut

	2023	2022
Sopimusvastuut		
Pitkäaikaiset investointisopimukset		
Maankäyttösopimukset		
Sopimusvastuut yhteensä	0	0
Kunnan vastuu kuntayhtymien alijäämistä	10 547	0

4.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot**42. Henkilötyövoima**

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2023	2022
Yleishallinto	11	16
Sosiaali- ja terveystoimi		
Opetus- ja kulttuuritoimi (sisältää varhaiskasvatuksen)	234	226
Yhdyskuntapalvelut (sisältää kiinteistönhuollon ja ruokapalvelut)	58	66
Osa-aikaiset yhteensä (sisältyy em. lukuihin)	48	41
Määräaikaiset yhteensä (sisältyy em. lukuihin)	68	31
Yhteensä	303	308

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut on eritelty tuloslaskelmassa.

44. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Keskustan Mynämäen kunnallisjärjestö	3 100	3368
Mynämäen kokoomus ry	1 917	1679
Mynämäen Sos.dem. Työväenyhdistys ry	768	987
Vakka-Suomen Vihreät ry	404	447
Vakka-Suomen Perussuomalaiset	1 058	1285
Mynämäen työväenyhdistys Säde ry	270	306
Raision seudun kristillisdemokraatit	186	216
Yhteensä	7 703	8 288

45. Tilintarkastajan palkkiot

	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	15 127	8419
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä (alv 0 %)	15 127	8 419

4.6 Eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat

Taloushallintoyksikkö

Yleiskuvaus toiminnasta

Taloushallintoyksikkö aloitti toimintansa erillisenä taseyksikkönä 1.1.2011 alkaen. Taloushallintoyksikkö kuuluu yleishallinnon tulosalueeseen. Yksikkö tuotti vuoden 2022 loppuun saakka taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut Perusturvakuntayhtymä Akselille. Lisäksi taloushallintoyksikkö tuottaa taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut Mynämäen kunnalle ja palkanlaskentapalvelut Nousiaisten kunnalle 30.9.2023 saakka ja Ruskon kunnalle 30.6.2023 saakka.

Syksystä 2023 alkaen taloushallintoyksikkö on tuottanut palvelut vain Mynämäen kunnalle. Vuoden 2024 alusta yksikkö ei ole enää taseyksikkö.

Taloushallintoyksikkö laskutti asiakkaitaan kuukausittain toteutuneiden kulujen mukaisesti. Laskutuksen perusteena käytettiin vuoden 2012 alusta käyttöön otettua tuoteistusta ja hinnoittelua.

Tunnusluvut ja suoritteet

	2023	2022
Henkilömäärä 31.12 *	4	8
Tositemäärät		
ostolaskut	8 453	22 216
myyntilaskut	3 683	49 925
kirjanpidon tositteet	1 231	8 147
palkkalaskelmat	9 966	24 810
palvelussuhteiden lkm	9 726	23 881

* Henkilöstömäärä on 31.12. tilanne. Lisäksi taloushallintoyksikön päällikön tehtävät ovo:na.

Vuoden 2023 alusta V-S hyvinvointialueelle siirtyi kolme henkilöä. Syksystä 2023 alkaen yksikkö on tuottanut palvelut vain Mynämäen kunnalle.

Taloushallintoyksikön tuloslaskelma

Taseyksikön tuloslaskelma esitetään liikelaitoskaavan mukaan.

	2023	2022
Liikevaihto	257 257	591 389
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys(-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	1 967	3 566
	259 224	594 955
Materiaalit ja palvelut	-50 079	-41 304
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-702	-1 540
Ostot tilikauden aikana	-702	-1 540
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-49 376	-39 764
Henkilöstökulut	-260 590	-451 650
Palkat ja palkkiot	-197 838	-359 420
Henkilösivukulut	-62 752	-92 230
Eläkekulut	-51 200	-79 067
Muut henkilösivukulut	-11 552	-13 163
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-13 528	-12 547
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-64 973	89 453
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoituskulut	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-64 973	89 453
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-64 973	89 453
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-64 973	89 453

Taloushallintoyksikön tase

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	25 023,21
Muut saamiset/yhdystili		
Alv-saamiset	1 018,61	977,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 018,61	26 000,89
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	-30 027,61	-134 680,31
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	91 192,22	1 738,93
Tilikauden yli-/alijäämä	-64 972,92	89 453,29
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.		
Poistoero		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainar rah.- ja vak.laitoksilta		
Liittymismaksut		
Lyhytaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta		
Ostovelat	1 024,71	1 366,66
Muut velat		
Sotovelka	216,58	363,05
Alv-velka	0,00	0,00
Ennakonpidätysvelka	3 585,63	4 757,58
Siirtyvät korot		
Muut velat/yhdystili		
Siirtovelat		
Lomapalkkavaraus	0,00	63 001,69
Muut siirtovelat		
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 018,61	26 000,89

Taloushallintoyksikön rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-64 972,92	89 453,40
Poistot ja arvonalentumiset		
Rahoitustuotot ja -kulut		-0,11
Satunnaiset erät		
Tuloverot		
Tulorahoituksen korjauserät	-64 972,92	89 453,29
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64 972,92	89 453,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle		
Antolainasaamisten lisäys muilta		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta		
Antolainasaamisten vähennys muilta		
Lainakantojen muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varjojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta	16 710,00	-7 874,00
Saamisten muutos muilta	8 313,21	-6 063,21
Korottomien velkojen muutos kunnalta		
Korottomien velkojen muutos muilta	-64 662,06	-52 545,06
Rahoituksen rahavirta	-39 638,85	-66 482,27
Rahavarojen muutos	-104 611,77	22 971,02
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 253,26	109 865,03
Rahavarat 01.01.	109 865,03	86 894,01
	-104 611,77	22 971,02

Taloushallintoyksikön talousarvion toteutumisvertailu

	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatuotot	314 982	259 224	55 758	82,3
Myyntituotot	314 982	257 257	57 725	81,7
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	1 967	-1 967	
Muut toimintatuotot	0		0	
Toimintakulut	-315 436	-324 197	8 761	102,8
Henkilöstökulut	-283 261	-260 590	-22 671	92,0
Palkat ja palkkiot	-218 764	-197 838	-20 926	90,4
Henkilösivukulut	-64 497	-62 752	-1 745	97,3
Eläkekulut	-55 550	-51 200	-4 350	92,2
Muut henkilösivukulut	-8 947	-11 552	2 605	129,1
Palvelujen ostot	-18 699	-49 376	30 677	264,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-600	-702	102	117,1
Ostot tilikauden aikana	-600	-702	102	117,1
Muut toimintakulut	-12 876	-13 528	652	105,1
Toimintakate	-454	-64 973	64 519	
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	
Muut rahoitustuotot	0			
Korkokulut	0	0		
Muut rahoituskulut	0		0	
Vuosikate	-454	-64 973	64 519	
Poistot ja arvon alentumiset	0	0	0	
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	
Tilikauden tulos	-454	-64 973	64 519	
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-454	-64 973	64 519	

Taloushallintoyksikön liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Laskennallisesti eriytetyn taloushallintoyksikön tulos- ja taselaskelmat sisältyvät kunnan tilinpäätökseen. Tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma on laadittu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuosien 2022 ja 2023 tiedot eivät ole vertailukelpoisia keskenään. Taloushallintoyksikön toiminta muuttui vuoden 2023 alusta, koska yksikkö ei enää myynyt palveluja Ptky Akselille eikä syksystä 2023 alkaen muille asiakkaille.

5 TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelma

Toimintatuotot / Toimintakulut, %

= $100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate / Poistot, %

= $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot} + \text{arvonalennukset}$

Vuosikate, €/asukas

= $\text{vuosikate} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Rahoituslaskelma

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla seurataan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulosrahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat (mm. kuntatodistukset).

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tase

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot} (\text{toimintatuotot} + \text{verotulot} + \text{valtionosuudet})$

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= $\text{edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä} + \text{tilikauden ylijäämä/alijäämä}$

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= (edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä + tilikauden ylijäämä/alijäämä) / asukasmäärä

Lainakanta 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat 31.12., €/asukas

= lainakanta / asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + (vuokravastuut)

Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas

= (vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + (vuokravastuut)) / asukasmäärä

Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOLUKISTA JA TOSITARJOISTA

Tasekirja

Tase- ja liitetietojen erittelyt
Pääkirja
Päiväkirja
Ostotreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Pysyvien vastaavien kirjanpito

Käytetyt tositarjit:

Tositelaji	Nimitys
ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDL	Lisätalousarvio
EOFFIC	Ostolaskut Invoice
KLALKU	Konsernin alkusaldot
KLKIRJ	Konsernikirjaukset
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistio
KOMTOS	Käyttöomaisuustosit.
MRP10	MR, Yleislaskutus
MRP50	MR, Sivistystoimi
MRP54	MR, Päivähoito
MRP55	MR, Yks.sivistyst.laskut
MRP70	MR, Tekn. toimi
MRP73	MR, Tekn.os.yksityisoik.
MRP75	MR, Rakennusvalvonta
MRPK	MR, Tileistä poisto
MRPMAN	MR, Manuaalisuoritukset
MRPVII	MR, Viitesuoritukset
MUISIS	Muistiotosite (sisäinen)
MUIST1	Muistiotosite (ulkoinen)
MUIST3	Muistiotosite (MR)
OMAKSU	Ostotreskontran maksut
OSTOL	Ostolaskut manuaalinen
PALKAT	Palkkatositteet
PANKKI	Pankkien tiliotteet

Tasekirja säilytetään pysyvästi sidottuna. Tositteet ovat paperitositteina, skannattuina dokumentteina tietovälineellä ja atk-tulosteina. Tositteiden ja muun aineiston säilytysaika on 10 vuotta.

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Mynämäessä 25. päivänä maaliskuuta 2024

Mynämäen kunnanhallitus

Petteri Huuskonen

Markus Ylis-Junttila

Tuula Toivonen

Hanna Silvaani

Nina Arvo

Kimmo Karkoinen

Aappo Kontu

Sanna Kylänpää

Anne Mäkisalo

Jouko Suominen

Mika Vilola

Carita Maisila
kunnanjohtaja

Kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen sähköisesti. Allekirjoitussivu on tilinpäätöksen lopussa.

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Mynämäessä 22. 5.2024

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Sari Isaksson
tilintarkastaja, KHT, JHT